

II

(Niet-wetgevingshandelingen)

VERORDENINGEN

GEDELEGEERDE VERORDENING (EU) 2022/439 VAN DE COMMISSIE

van 20 oktober 2021

tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad ten aanzien van technische reguleringsnormen ter bepaling van de beoordelingsmethode die bevoegde autoriteiten moeten volgen wanneer zij beoordelen of kredietinstellingen en beleggingsondernemingen aan de vereisten van het gebruik van de interneratingbenadering voldoen

(Voor de EER relevante tekst)

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EU) nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende prudentiële vereisten voor kredietinstellingen en beleggingsondernemingen en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012 ⁽¹⁾, en met name artikel 144, lid 2, derde alinea, artikel 173, lid 3, derde alinea, en artikel 180, lid 3, derde alinea,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Het vereiste in Verordening (EU) nr. 575/2013 dat bevoegde autoriteiten beoordelen of een instelling aan de vereisten voor het gebruik van de interneratingbenadering ("IRB-benadering") voldoet, heeft betrekking op alle vereisten voor het gebruik van de IRB-benadering, ongeacht hun mate van belangrijkheid, en houdt in dat er te allen tijde aan die vereisten moet worden voldaan. Bijgevolg heeft dat vereiste niet alleen betrekking op de beoordeling van de eerste aanvraag van een instelling voor het gebruik van de ratingsystemen voor de berekening van de eigenvermogensvereisten, maar ook op: de beoordeling van aanvullende aanvragen van een instelling voor het gebruik van de ratingsystemen geïmplementeerd volgens het goedgekeurde plan van de instelling voor stapsgewijze invoering van de IRB-benadering; de beoordeling van de aanvraag om wezenlijke wijzigingen aan te brengen in de interne benaderingen voor het gebruik waarvan de instelling toestemming heeft gekregen overeenkomstig artikel 143, lid 3, van die verordening en Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 529/2014 van de Commissie ⁽²⁾; wijzigingen in de IRB-benadering waarvan kennisgeving moet worden gedaan overeenkomstig artikel 143, lid 4, van Verordening (EU) nr. 575/2013 en Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 529/2014; de doorlopende toetsing van de IRB-benadering voor het gebruik waarvan de instelling toestemming heeft gekregen overeenkomstig artikel 101, lid 1, van Richtlijn 2013/36/EU van het Europees Parlement en de Raad ⁽³⁾; de beoordeling van aanvragen om terug te grijpen op

⁽¹⁾ PB L 176 van 27.6.2013, blz. 1.

⁽²⁾ Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 529/2014 van de Commissie van 12 maart 2014 tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad ten aanzien van technische reguleringsnormen voor het beoordelen van het wezenlijke karakter van uitbreidingen en wijzigingen van de interneratingbenadering en de geavanceerde meetbenadering (PB L 148 van 20.5.2014, blz. 36).

⁽³⁾ Richtlijn 2013/36/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende toegang tot het bedrijf van kredietinstellingen en het prudentieel toezicht op kredietinstellingen en beleggingsondernemingen, tot wijziging van Richtlijn 2002/87/EG en tot intrekking van de Richtlijnen 2006/48/EG en 2006/49/EG (PB L 176 van 27.6.2013, blz. 338).

minder verfijnde benaderingen overeenkomstig artikel 149 van Verordening (EU) nr. 575/2013. De bevoegde autoriteiten moeten dezelfde criteria toepassen voor al deze specifieke aspecten van de beoordeling van de vraag of aan de vereisten voor het gebruik van de IRB-benadering wordt voldaan. De regels ter bepaling van de beoordelingsmethode moeten daarom op al deze gevallen van toepassing zijn, om de samenhang van de door de bevoegde autoriteiten toegepaste beoordelingsmethoden te waarborgen en het risico op regelgevingsarbitrage te vermijden.

- (2) De beoordelingsmethode moet bestaan uit werkwijzen die de bevoegde autoriteiten — facultatief of verplicht — toepassen, en voorzien in criteria die door de bevoegde autoriteiten worden getoetst.
- (3) Om te bereiken dat de naleving van de vereisten voor het gebruik van de IRB-benadering in de gehele Unie op samenhangende wijze wordt beoordeeld, is het noodzakelijk dat de bevoegde autoriteiten hiertoe dezelfde methoden toepassen. Er moet dan ook een reeks methoden worden vastgesteld die door alle bevoegde autoriteiten worden gebruikt. Gezien de aard van de modelbeoordeling en de diversiteit in en eigenheden van de modellen, moeten de bevoegde autoriteiten met betrekking tot de te onderzoeken modellen echter ook hun discretionaire bevoegdheid uitoefenen. De beoordelingsmethode van onderhavige verordening moet een specificatie van de minimumcriteria bevatten aan de hand waarvan de bevoegde autoriteiten nagaan of aan de vereisten voor het gebruik van de IRB-benadering wordt voldaan, alsook een verplichting voor de bevoegde autoriteiten om eventuele andere voor dat doel relevante criteria te toetsen. In bepaalde gevallen waarin de bevoegde autoriteit recente beoordelingen heeft uitgevoerd voor gelijksoortige ratingsystemen in dezelfde categorie blootstellingen, ligt het bovendien in de rede om toe te staan dat de resultaten van dergelijke beoordelingen worden gebruikt; dan hoeft de bevoegde autoriteit de beoordeling niet over te doen, indien zij na uitoefening van haar discretionaire bevoegdheid van mening is dat deze wezenlijk onveranderd blijven. Zo moeten complexiteit, nodeloze lasten en duplicering van werkzaamheden worden vermeden.
- (4) Wanneer de bevoegde autoriteiten moeten beoordelen of een instelling voldoet aan de vereisten voor het gebruik van de IRB-benadering voor andere doeleinden dan die waarin de eerste aanvraag voorziet, moeten de bevoegde autoriteiten alleen de regels toepassen die van belang zijn voor de reikwijdte van de beoordeling die deze andere doeleinden betreft, en moeten zij hoe dan ook de conclusies uit de eerdere beoordelingen als startpunt gebruiken.
- (5) Wanneer de beoordeling betrekking heeft op aanvragen voor de in artikel 20, lid 1, punt a), van Verordening (EU) nr. 575/2013 bedoelde toestemmingen, zijn de in lid 8 van dat artikel genoemde technische uitvoeringsnormen met betrekking tot het gezamenlijke besluitvormingsproces van toepassing.
- (6) Van de bevoegde autoriteiten wordt verlangd dat zij nagaan of de instellingen aan de specifieke reguleringsvereisten voor het gebruik van de IRB-benadering voldoen, onderzoek doen naar de algemene kwaliteit van de door een instelling geïmplementeerde oplossingen, systemen en benaderingen, en verzoeken om continue verbeteringen en aanpassingen om voortdurende naleving van deze vereisten te bereiken. Een dergelijke beoordeling vereist in hoge mate dat de bevoegde autoriteiten hun discretionaire bevoegdheid uitoefenen. Regels voor de beoordelingsmethode moeten, enerzijds, de bevoegde autoriteiten in staat stellen hun discretionaire bevoegdheid uit te oefenen door naast de in deze verordening omschreven onderzoeken, voor zover nodig, extra controles te verrichten, en anderzijds harmonisering en vergelijkbaarheid van toezichtpraktijken in verschillende rechtsgebieden waarborgen. Om dezelfde redenen moeten de bevoegde autoriteiten de nodige flexibiliteit hebben voor toepassing van de meest geschikte facultatieve methode of enige andere methode die noodzakelijk is voor controle van bepaalde eisen, gelet op onder andere het wezenlijke karakter van de onder elk ratingsysteem vallende soorten blootstellingen, de complexiteit van de modellen, de bijzondere kenmerken van de situatie, de specifieke door de instelling toegepaste oplossing, de kwaliteit van bewijsmateriaal waarin de instelling heeft voorzien, de hulpmiddelen waar de bevoegde autoriteiten zelf over beschikken. Om dezelfde redenen moeten de bevoegde autoriteiten voorts in staat zijn bij twijfel over de naleving van de vereisten voor de IRB-benadering de nodige aanvullende tests en controles uit te voeren conform het evenredigheidsbeginsel, rekening houdende met de aard, omvang en complexiteit van de bedrijfsactiviteiten en structuur van de instelling.

- (7) Om een samenhangende en volledige beoordeling van de algehele IRB-benadering te waarborgen, moeten de bevoegde autoriteiten bij latere aanvragen voor toestemming op basis van het goedgekeurde plan van een instelling voor stapsgewijze invoering hun beoordeling ten minste baseren op de regels voor toepassing van de gebruikstest en ervaringstest, onderbrenging in klassen of groepen, ratingsystemen en risicokwantificering, aangezien deze aspecten van de beoordeling betrekking hebben op elk afzonderlijk ratingsysteem van de IRB-benadering.
- (8) Om de aanvraag om de IRB-benadering te mogen toepassen op toereikendheid te beoordelen, moeten alle ratingsystemen en bijbehorende processen worden geverifieerd wanneer een instelling taken, activiteiten of functies in verband met de opzet, implementatie en validatie van ratingsystemen aan een derde heeft gedelegeerd of een ratingsysteem of datapool van een derde-verkoper heeft aangekocht. Met name moet worden geverifieerd dat er bij de instelling afdoende controles zijn geïmplementeerd en dat alles volledig in documentatie is vastgelegd. Aangezien het leidinggevend orgaan van de instelling uiteindelijk verantwoordelijk is voor de gedelegeerde processen en de prestaties van de bij een derde-verkoper aangekochte ratingsystemen, moet worden nagegaan of de instelling voldoende kennis van de delegerde processen en aangekochte ratingsystemen in huis heeft. De bevoegde autoriteiten moeten daarom alle gedelegeerde taken, activiteiten en functies alsook de bij een derde-verkoper aangekochte ratingsystemen op dezelfde wijze beoordelen als wanneer de IRB-benadering volledig via interne processen bij de instelling is ontwikkeld.
- (9) Om te voorkomen dat de instellingen de stapsgewijze invoering van de IRB-benadering gedurende langere tijd slechts ten dele voltooiën, moeten de bevoegde autoriteiten nagaan of de termijn voor uitvoering van het zogeheten “uitrolplan” geschikt is, of deze termijn wordt nageleefd en of het uitrolplan moet worden gewijzigd. Nagegaan moet worden of er voor alle onder het uitrolplan vallende blootstellingen is voorzien in een vastgestelde en redelijke maximumtermijn voor invoering van de IRB-benadering.
- (10) Het is belangrijk de robuustheid van de validatiefunctie te beoordelen — en aldus de onafhankelijkheid jegens de afdeling kredietrisicobeheersing —, de volledigheid, frequentie en toereikendheid van de methoden en de deugdelijkheid van het rapportageproces, om te verifiëren dat de ratingsystemen objectief worden beoordeeld en dat de prikkel om gebreken en zwakke punten in de modellen te verhullen, beperkt is. Wanneer de bevoegde autoriteiten nagaan of de validatiefunctie onafhankelijk genoeg is, moeten zij rekening houden met de omvang en complexiteit van de instelling.
- (11) Daar de ratingsystemen de kern van de IRB-benadering vormen en de kwaliteit ervan het niveau van de eigenvermogensvereisten aanmerkelijk kan beïnvloeden, moet de werking van de ratingsystemen regelmatig worden onderzocht. Aangezien ramingen van risicoparameters ten minste ieder jaar moeten worden getoetst en de bevoegde autoriteiten en interne accountantscontrolefunctie de ratingsystemen regelmatig moeten beoordelen, en aangezien input van de validatiefunctie noodzakelijk is voor de uitvoering van deze taak, is het dienstig om te verifiëren dat ten minste ieder jaar de prestaties van ratingsystemen die belangrijke portefeuilles betreffen, wordt gevalideerd en alle andere ratingsystemen achteraf worden getest (“back-testing”).
- (12) Interne accountantscontroles moeten alle gebieden van de IRB-benadering doeltreffend afdekken. Niettemin moet worden nagegaan of de middelen voor interne accountantscontrole efficiënt worden gebruikt, met speciale aandacht voor de meest risicovolle gebieden. Enige flexibiliteit is met name belangrijk bij instellingen die talrijke ratingsystemen gebruiken. Bijgevolg moeten de bevoegde autoriteiten controleren of eenmaal per jaar een toetsing plaatsvindt om sectoren te identificeren die gedurende het jaar grondiger moeten worden onderzocht.
- (13) Om een minimaal harmonisatieniveau te waarborgen met betrekking tot het toepassingsgebied van de ratingsystemen (de zogeheten “gebruikstest”), moeten de bevoegde autoriteiten verifiëren dat de ratingsystemen zijn opgenomen in de relevante processen van de instelling binnen de bredere processen van risicobeheer, kredietacceptatie en besluitvorming, de interne kapitaalallocatie en de corporate-governancefuncties. Dit zijn basisgebieden waarbij interne processen de toepassing van risicoparameters vereisen; bij verschillen tussen de in die gebieden toegepaste parameters en die welke voor de berekening van de eigenvermogensvereisten worden gebruikt, moet dus worden nagegaan of deze gerechtvaardigd zijn.

- (14) Ten aanzien van de vereisten voor de ervaringstest moeten de bevoegde autoriteiten bij het beoordelen of de ratingsystemen die de instelling vóór de aanvraag voor het gebruik van de IRB-benadering toepaste, "grotendeels spoorden" met de IRB-vereisten, en met name verifiëren dat gedurende ten minste drie jaar vóór het gebruik van de IRB-benadering het ratingsysteem is gebruikt binnen de processen van de instelling voor de meting en het beheer van interne risico's en onderworpen is geweest aan monitoring, interne validatie en interne accountantscontrole. Een dergelijke specificering van de beoordelingsmethode is noodzakelijk om een minimaal harmonisatieniveau te waarborgen. De bevoegde autoriteiten moeten verifiëren dat de ratingsystemen op ten minste de meest elementaire gebruiksgebieden zijn geïmplementeerd om zich ervan te verzekeren dat de instelling de ratingsystemen doeltreffend heeft gebruikt en dat zowel het personeel als de leidinggevenden met deze parameters vertrouwd zijn en weten wat de betekenis en de zwakke punten ervan zijn. Ten slotte moeten monitoring, validatie en interne accountantscontrole tijdens de ervaringsperiode uitwijzen dat de ratingsystemen voldoen aan de basisvereisten van de IRB-benadering en dat zij gedurende die periode geleidelijk zijn verbeterd.
- (15) De onderbrenging van blootstellingen in klassen of groepen moet voor blootstellingen niet zijnde blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen een onafhankelijk proces zijn, omdat het meestal noodzakelijk is om daarbij subjectieve inschattingen toe te passen. Blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen worden meestal geheel automatisch ondergebracht op basis van objectieve informatie over de debiteur en zijn transacties. Is het ratingsysteem goed in de IT-systemen en -procedures van de instelling geïmplementeerd, dan is een deugdelijk proces van onderbrenging verzekerd. Indien echter bijsturing is toegestaan, moeten in het ratingproces subjectieve inschattingen worden toegepast. Bijgevolg, en aangezien de verantwoordelijken voor het initiëren of vernieuwen van blootstellingen gewoonlijk geneigd zijn om betere ratings toe te kennen om verkoop en volumes van kredieten te verhogen, moet er, wanneer wordt bijgestuurd, ook in het geval van blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen, worden nagegaan of de onderbrenging is goedgekeurd door een persoon die of een comité dat onafhankelijk is van de personen verantwoordelijk voor het initiëren of vernieuwen van blootstellingen.
- (16) Zijn de ratings ouder dan twaalf maanden of is de onderbrenging niet tijdig overeenkomstig het beleid van de instelling getoetst, dan moeten de bevoegde autoriteiten nagaan of er voorzichtige aanpassingen zijn verricht wat betreft de berekening van de risicogewogen activa. Daar kunnen tal van redenen voor zijn. Is de rating achterhaald of gebaseerd op achterhaalde informatie, dan is de risicobeoordeling mogelijk niet nauwkeurig. Met name wanneer de situatie van de debiteur in de afgelopen twaalf maanden is verslechterd, komt dit niet tot uitdrukking in de rating en wordt het risico onderschat. Daarnaast moet volgens de algemene regel met betrekking tot de raming van risicoparameters een extra voorzichtigheidsmarge worden ingebouwd wanneer de raming van de risicoparameters op ontoereikende data of aannames berust. Dezelfde regel moet worden toegepast voor het proces van de onderbrenging van blootstellingen in klassen of groepen, d.w.z. dat er extra voorzichtigheid moet worden betracht bij de berekening van risicogewichten wanneer bij het onderbrengingsproces ontoereikende informatie in aanmerking is genomen. De methode om de berekening van risicogewichten met extra voorzichtigheid te behandelen, moet niet worden gespecificeerd, aangezien de instelling de rating, de raming van de risicoparameters of het risicogewicht direct kan aanpassen. De aanpassing moet evenredig zijn met de tijdsduur waarin de rating of de informatie die aan de rating ten grondslag ligt, achterhaald is.
- (17) De instellingen zijn gehouden de intern gebruikte specifieke definities van wanbetaling en verlies te documenteren en zorg te dragen voor consistentie met de definities in Verordening (EU) nr. 575/2013. Bij de beoordeling van deze consistentie moeten de bevoegde autoriteiten verifiëren dat de instellingen beschikken over duidelijke beleidslijnen die bepalen wanneer een debiteur of faciliteit wordt ingedeeld als debiteur of faciliteit waarbij sprake is van wanbetaling. Deze beleidslijnen moeten in overeenstemming zijn met de algemene beginselen betreffende vaststelling van wanbetaling. De EBA heeft richtsnoeren vastgesteld inzake de toepassing van de definitie van wanbetaling overeenkomstig artikel 178 van Verordening (EU) nr. 575/2013. Deze beleidslijnen moeten ook worden geïntegreerd in de risicobeheersprocessen en -systemen van de instelling, aangezien Verordening (EU) nr. 575/2013 in het bijzonder bepaalt dat interne ratings, met inbegrip van de onderbrenging in een ratingklasse voor wanbetaling, een essentiële rol spelen bij het risicobeheer en andere interne processen van een instelling, hetgeen ook voorwerp moet zijn van verificatie door de bevoegde autoriteiten.
- (18) De informatie over het betalingsgedrag van een debiteur en over blootstellingen waarbij wel en blootstellingen waarbij geen sprake is van wanbetaling, vormt de basis van de interne processen bij de instelling, de kwantificering van de risicoparameters en de berekening van de eigenvermogensvereisten. Dus niet alleen de identificatie van debiteuren in wanbetaling, maar ook het proces waarbij debiteuren in wanbetaling worden heringedeeld als debiteur die niet langer in wanbetaling is, moet robuust en doeltreffend zijn. De bevoegde autoriteiten moeten verifiëren dat de prudente herindeling waarborgt dat debiteuren niet worden heringedeeld onder een status van niet-wanbetaling wanneer de instelling verwacht dat de blootstelling in korte tijd zal terugkeren naar wanbetaling.

- (19) Om de bevoegde autoriteiten een samenhangend en nauwkeurig overzicht te geven van de door de instelling gebruikte ratingsystemen en de verbetering van de ratingsystemen in de tijd, moeten zij het register van actuele en oudere versies van de door de instelling gebruikte ratingsystemen ("register van ratingsystemen") op volledigheid beoordelen. Aangezien de vereisten inzake de ervaringstest betrekking hebben op de voorafgaande drie jaren vanaf het moment waarop een aanvraag voor goedkeuring van een intern model in overweging wordt genomen, en de bevoegde autoriteiten regelmatig — ten minste om de drie jaar — een algemene evaluatie van het interne model moeten uitvoeren, ligt het in de rede dat zij nagaan of in een dergelijk register van ratingsystemen in ieder geval die versies van de interne modellen zijn opgenomen die de instelling tijdens de drie voorafgaande jaren heeft gebruikt.
- (20) In de verschillende stadia van ontwikkeling en gebruik van ratingsystemen worden subjectieve inschattingen toegepast. Een redelijke toepassing van subjectieve inschattingen kan de kwaliteit van het model en de nauwkeurigheid van de voorspellingen met dit model verbeteren. Subjectieve inschattingen moeten niettemin worden onderworpen aan controle, omdat hiermee op basis van eerdere ervaring de ramingen op subjectieve wijze worden veranderd. De bevoegde autoriteiten moeten daarom verifiëren dat de toepassing van subjectieve inschattingen gerechtvaardigd is door de positieve invloed ervan op de nauwkeurigheid van de voorspellingen. Een groot aantal momenten waarop de resultaten van het model worden bijgesteld, zou er dus op kunnen wijzen dat het ratingsysteem bepaalde belangrijke informatie ontbeert. De bevoegde autoriteiten moeten daarom verifiëren dat de instellingen regelmatig onderzoek doen naar het aantal bijstellingen en de rechtvaardiging ervan, en dat geconstateerde zwakke punten van het model afdoende worden aangepakt bij de modevaluatie.
- (21) De bevoegde autoriteiten moeten in alle gevallen beoordelen of de instelling bij haar ramingen van de risicoparameters een toereikende voorzichtigheidsmarge heeft aangehouden. Deze voorzichtigheidsmarge moet rekening houden met geconstateerde tekortkomingen in bij risicokwantificering gehanteerde data of methoden en met toegenomen onzekerheid, bijvoorbeeld als gevolg van wijzigingen in de beleidslijnen voor kredietverlening of invordering. Wanneer een instelling niet langer aan de vereisten voor de IRB-benadering voldoet, moeten de bevoegde autoriteiten verifiëren dat zij zich houdt aan de eis dat ratingsystemen tijdig worden bijgesteld. De voorzichtigheidsmarge mag niet worden aangewend als alternatief voor de bijstelling van modellen en als middel om deze volledig aan de bepalingen van Verordening (EU) nr. 575/2013 te laten voldoen.
- (22) Wat risicokwantificering betreft, is het wenselijk dat PD-ramingen over een langere periode relatief stabiel zijn om buitensporige cycliciteit van de eigenvermogensvereisten te vermijden. De bevoegde autoriteiten moeten verifiëren dat de PD-ramingen zijn gebaseerd op het langetermijngemiddelde van de jaarlijkse gerealiseerde wanbetalingsgraden. Aangezien het eigen vermogen de instellingen moet helpen te overleven in tijden van stress, moet daarnaast bij de risicoramingen rekening worden gehouden met een mogelijke verslechtering van de economische omstandigheden, zelfs in tijden van voorspoed. Bij grotere onzekerheid als gevolg van onvoldoende data moeten de bevoegde autoriteiten ten slotte verifiëren dat er een grotere voorzichtigheidsmarge is ingebouwd. Indien de duur van de beschikbare tijdreeksen niet de verwachte variabiliteit van wanbetalingsgraden omvat, moeten er geschikte methoden worden vastgesteld om rekening te houden met de ontbrekende data.
- (23) De raming van LGD's is gebaseerd op de gemiddelde gerealiseerde LGD's gewogen aan de hand van het aantal wanbetalingen. Indien de blootstellingswaarde een belangrijke risicodeterminant is, moet deze in aanmerking worden genomen samen met andere mogelijke risicodeterminanten voor de scheiding of risicodifferentiatie van LGD's, zodat de parameter voor homogene groepen of faciliteitsklassen wordt berekend. De bevoegde autoriteiten moeten verifiëren dat deze aanpak adequaat wordt gehanteerd, omdat deze zorgt voor consistentie met de berekening van de PD-parameter en een zinvolle toepassing van de formule voor de berekening van het risicogewicht. Verordening (EU) nr. 575/2013 maakt onderscheid tussen de methode voor het ramen van LGD's voor afzonderlijke blootstellingen ten behoeve van risicogewogen posten en het gemiddelde van de op portefeuilleniveau berekende LGD-ramingen. Anders dan bij de afzonderlijke LGD-raming wordt het LGD-minimum voor door onroerend goed gedekte blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen, toegepast op algemeen portefeuilleniveau, gedefinieerd als een naar blootstelling gewogen gemiddelde LGD. Om passende niveaus te waarborgen van risicoparameters voor blootstellingen die door onroerend goed zijn gedekt, moeten de bevoegde autoriteiten nagaan of de LGD-minima correct worden toegepast.
- (24) Blootstellingen in wanbetaling die na terugkeer tot de status van niet-wanbetaling in korte tijd weer onder de status van wanbetaling worden heringedeeld, moeten vanaf het eerste moment van wanbetaling worden behandeld als blootstellingen ten aanzien waarvan zich een wanbetaling heeft voorgedaan, omdat de tijdelijke terugkeer naar de status van niet-wanbetaling hoogstwaarschijnlijk heeft plaatsgevonden op basis van onvolledige informatie over de werkelijke situatie waarin de debiteur verkeert. Bijgevolg geeft de behandeling van meervoudige wanbetalingen als

enkelvoudige wanbetaling beter de werkelijke wanbetalingservaring weer. De bevoegde autoriteiten moeten dus verifiëren dat bij de raming van risicoparameters meervoudige wanbetalingen in korte tijd van dezelfde debiteur als een enkelvoudige wanbetaling worden behandeld. Bovendien zou dit, wanneer meervoudige wanbetalingen van dezelfde debiteur als afzonderlijke wanbetalingen worden behandeld, tot aanzienlijke fouten kunnen leiden bij de raming van risicoparameters, omdat hogere wanbetalingsgraden tot hogere PD-ramingen zouden leiden. Anderzijds zou de LGD te laag worden geschat, omdat de eerste wanbetalingen van de debiteur zouden worden behandeld als zuiveringsgevallen waaraan geen verlies verbonden is, terwijl de instelling wel degelijk verlies heeft geleden. Door het verband tussen PD- en LGD-ramingen én om een realistische raming van het verwachte verlies te waarborgen, moet de behandeling van meervoudige wanbetalingen ten behoeve van de PD- en LGD-raming ook consistent zijn.

- (25) De omvang van de informatie waarover de instelling beschikt met betrekking tot blootstellingen in wanbetaling, verschilt aanzienlijk van die met betrekking tot renderende blootstellingen. Meer bepaald is er bij blootstellingen ten aanzien waarvan zich een wanbetaling heeft voorgedaan, sprake van twee extra risicodeterminanten: de tijd dat bij een blootstelling sprake is van wanbetaling, en de gerealiseerde invorderingen. De vóór de wanbetaling uitgevoerde LGD-raming is dus ontoereikend, omdat bij de risicoramingen rekening moet worden gehouden met alle aanzienlijke risicodeterminanten. Daarnaast is voor blootstellingen ten aanzien waarvan zich een wanbetaling heeft voorgedaan, al bekend wat de economische omstandigheden waren op het moment van wanbetaling. Voorts moet de LGD voor blootstellingen in wanbetaling een afspiegeling vormen van de som van het verwachte verlies in het licht van het heersende economische klimaat en het eventuele onverwachte verlies (unexpected loss — “UL”) dat zich gedurende de invorderingsperiode zou kunnen voordoen. De bevoegde autoriteiten moeten daarom verifiëren dat de LGD voor blootstellingen ten aanzien waarvan zich een wanbetaling heeft voorgedaan (“LGD in geval van wanbetaling”), wordt geraamd ofwel direct, ofwel als een som van de beste raming van het verwachte verlies (“EL_{BE}”) waarop een opslagfactor wordt toegepast die het onverwachte verlies meeweegt dat zich tijdens de invorderingsperiode zou kunnen voordoen. Ongeacht welke benadering wordt toegepast, moet bij de raming van de LGD in geval van wanbetaling rekening worden gehouden met de informatie over de tijd dat bij een blootstelling sprake is van wanbetaling en de tot de tijd van raming gerealiseerde invorderingen en met mogelijke ongunstige veranderingen in de economische omstandigheden tijdens de verwachte duur van het invorderingsproces.
- (26) Indien instellingen gebruikmaken van eigen LGD-ramingen, moeten de interne vereisten voor het beheer van zekerheden over het geheel genomen overeenkomen met de vereisten in deel 3, titel II, hoofdstuk 4, afdeling 3, van Verordening (EU) nr. 575/2013. De bevoegde autoriteiten moeten zich richten op de vereisten inzake waardering van zekerheden en rechtszekerheid, omdat het belangrijk is dat zekerheden regelmatig en op betrouwbare wijze worden gewaardeerd en dat de waardering de reële marktwaarde onder de heersende marktomstandigheden weerspiegelt. De frequentie en het karakter van de herwaardering moeten naargelang van het soort zekerheid worden aangepast, omdat een achterhaalde of onzorgvuldige waardering zou kunnen leiden tot onderschatting van het risico in verband met kredietblootstellingen. Voorts is het van essentieel belang dat de zekerheid in alle betrokken rechtsgebieden rechtsgeldig en afdwingbaar is. Is dat niet het geval, dan moet de blootstelling worden behandeld als niet-gedekt; wordt een dergelijke zekerheid binnen de risicokwantificering in aanmerking genomen, dan kan dit leiden tot onderschatting van het risico.
- (27) De bevoegde autoriteiten moeten verifiëren dat ten behoeve van de geavanceerde IRB-benadering, d.w.z. bij gebruik van eigen LGD-ramingen, garantiegevers als toelaatbaar worden beschouwd indien zij een kredietbeoordeling krijgen aan de hand van een in het kader van de IRB-benadering goedgekeurd ratingsysteem; andere garantiegevers kunnen ook toelaatbaar zijn, mits zij zijn ingedeeld als instelling, centrale overheid of centrale bank, of als onderneming met een kredietbeoordeling van een EKBI, en de garantie voldoet aan de vereisten in deel 3, titel II, hoofdstuk 4, afdeling 3, van Verordening (EU) nr. 575/2013, die ook voor de standaardbenadering van toepassing zijn.
- (28) Bij de beoordeling van het proces van de onderbrenging van blootstellingen in blootstellingscategorieën moeten specifieke vereisten worden vastgesteld voor de verificatie door de bevoegde autoriteiten ten behoeve van de onderbrenging van blootstellingen onder blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen wegens de preferentiële behandeling ervan wat betreft de berekening van risicogewogen posten. Sommige blootstellingscategorieën worden gedefinieerd op basis van de transactiekennmerken, andere op basis van het soort debiteur; hierdoor kan het voorkomen dat blootstellingen aan de criteria van meerdere blootstellingscategorieën voldoen. De bevoegde autoriteiten moeten daarom verifiëren dat de instelling bij indeling de juiste volgorde aanhoudt om een consequente en eenduidige onderbrenging van blootstellingen in blootstellingscategorieën te waarborgen.

- (29) De bevoegde autoriteiten moeten verifiëren dat bij het risico- en kapitaalbeheer rekening wordt gehouden met de resultaten van de stresstests, omdat door de resultaten van de stresstests op te nemen in de besluitvormingsprocessen wordt gewaarborgd dat de scenario's en het effect ervan op de eigenvermogensvereisten op zinvolle wijze worden ontwikkeld en gerealiseerd, en dat bij het beheer van de instelling rekening wordt gehouden met toekomstige aspecten van de eigenvermogensvereisten.
- (30) De instellingen die gebruikmaken van eigen LGD-ramingen en eigen omrekeningsfactoren, moeten de effectieve looptijd berekenen van de blootstellingen in het kader van de IRB-benadering ten behoeve van de berekening van de eigenvermogensvereisten. Bij revolverende blootstellingen loopt de instelling ook na de terugbetalingsdatum van de actuele opnemings nog risico, aangezien de kredietnemer nog opnemingen kan verrichten. De bevoegde autoriteiten moeten daarom verifiëren dat de effectieve looptijd van revolverende blootstellingen op basis van de aflooptdatum van de faciliteit wordt berekend.
- (31) Het verschil tussen verwachte verliesposten, enerzijds, en kredietrisicoaanpassingen, aanvullende waardeaanpassingen en andere eigenvermogensverlagingen, anderzijds, ("IRB-tekort") moet op geaggregeerd niveau afzonderlijk worden berekend voor de portefeuille van blootstellingen ten aanzien waarvan zich wel een wanbetaling heeft voorgedaan, en voor de portefeuille van blootstellingen waarbij geen sprake is van wanbetaling. De scheiding tussen blootstellingen waarbij wel en blootstellingen waarbij geen sprake is van wanbetaling, is noodzakelijk om te waarborgen dat de negatieve bedragen uit de berekening voor de portefeuille van blootstellingen in wanbetaling niet worden gebruikt voor verrekening met de positieve bedragen uit de berekening voor de portefeuille met niet in wanbetaling zijnde blootstellingen. Afgezien daarvan moet de totale berekening in overeenstemming zijn met het algemene concept van eigen vermogen, op grond waarvan het eigen vermogen volledig beschikbaar moet zijn om onverwachte verliezen te dekken bij insolventie van de instelling. Aangezien de bedragen van kredietrisicoaanpassingen, aanvullende waardeaanpassingen en andere eigenvermogensverlagingen die zijn opgenomen in de berekening van het IRB-tekort, al op het eigen vermogen in mindering zijn gebracht om de verwachte verliezen (expected losses — "EL") te dekken, is het resterende deel ervan met betrekking tot de totale verwachte verliezen volledig beschikbaar om de verliezen te dekken die bij alle blootstellingen in wanbetaling zijn vastgesteld. De bevoegde autoriteiten moeten daarom verifiëren dat de aanpassingen aan het eigen vermogen op basis van het IRB-tekort correct worden berekend en toegepast.
- (32) Onbetrouwbare, onjuiste, onvolledige of achterhaalde data kunnen leiden tot fouten in de raming van risico's en de berekening van de eigenvermogensvereisten. Wanneer dergelijke data bij het risicobeheer worden gebruikt, kunnen zij bovendien leiden tot slechte krediet- en managementbesluiten. Om de betrouwbaarheid en een hoge datakwaliteit te waarborgen, moeten de infrastructuur en procedures voor de verzameling en opslag van data goed gedocumenteerd zijn en een volledige beschrijving bevatten van de kenmerken en bronnen van de data; dit schept de voorwaarden voor een deugdelijk gebruik ervan bij interne processen en bij de berekening van de eigenvermogensvereisten. De bevoegde autoriteiten moeten daarom de kwaliteit en documentatie verifiëren van de data die worden gebruikt bij de raming van risicoparameters, de onderbrenging van blootstellingen in klassen of groepen en bij de berekening van de eigenvermogensvereisten.
- (33) De datakwaliteit, de nauwkeurigheid van de risicoramings en de deugdelijkheid van de berekening van de eigenvermogensvereisten hangen sterk af van de betrouwbaarheid van de IT-systemen die voor de IRB-benadering worden gebruikt. Bovendien kunnen de continuïteit en consistentie van de risicobeheerprocessen en de berekening van de eigenvermogensvereisten alleen worden gewaarborgd wanneer de daarvoor gebruikte IT-systemen veilig en betrouwbaar zijn en de IT-infrastructuur robuust genoeg is. Het is dan ook noodzakelijk dat de bevoegde autoriteiten ook de IT-systemen op betrouwbaarheid controleren en de IT-infrastructuur op robuustheid.
- (34) De bevoegde autoriteiten moeten verifiëren dat voor zowel de ontwikkeling als de validatie van interne modellen voor blootstellingen in aandelen voor zover mogelijk niet-overlappende waarnemingen van rendementen op blootstellingen in aandelen worden gebruikt. Niet-overlappende waarnemingen zorgen voor een hogere kwaliteit van voorspellingen, aangezien aan alle waarnemingen hetzelfde gewicht wordt toegekend en de waarnemingen onderling niet nauw gecorreleerd zijn.
- (35) Voor het gebruik van de IRB-benadering is toestemming van de bevoegde autoriteiten nodig, en alle wezenlijke wijzigingen in die benadering moeten worden goedgekeurd. Bijgevolg moeten de bevoegde autoriteiten verifiëren dat het interne beheerproces, en met name het proces voor de goedkeuring van dergelijke wijzigingen, waarborgt dat uitsluitend wijzigingen worden uitgevoerd die in overeenstemming zijn met Verordening (EU) nr. 575/2013 en Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 529/2014 en, in die context, dat wijzigingen consistent worden ingedeeld om regelgevingsarbitrage te vermijden.

- (36) De bepalingen van deze verordening zijn nauw met elkaar verbonden, daar zij betrekking hebben op alle aspecten van de beoordelingsmethode die de bevoegde autoriteiten moeten toepassen bij de beoordeling van de vraag of een instelling zich aan de IRB-benadering houdt. Om voor de coherentie tussen die bepalingen te zorgen, die op hetzelfde moment in werking moeten treden, en om de personen voor wie deze verplichtingen gelden, een volledig beeld van en een compacte toegang tot deze bepalingen te bieden, is het wenselijk alle bij Verordening (EU) nr. 575/2013 vereiste technische reguleringsnormen met betrekking tot de beoordelingsmethode van de IRB-benadering in één enkele verordening op te nemen.
- (37) Deze verordening is gebaseerd op de ontwerpen van technische reguleringsnormen die de Europese Bankautoriteit aan de Commissie heeft voorgelegd.
- (38) De Europese Bankautoriteit heeft open publieke consultaties gehouden over de ontwerpen van technische reguleringsnormen waarop deze verordening is gebaseerd, heeft de mogelijke daaraan verbonden kosten en baten geanalyseerd en heeft het advies ingewonnen van de bij artikel 37 van Verordening (EU) nr. 1093/2010 van het Europees Parlement en de Raad opgerichte Stakeholdergroep bankwezen ⁽⁴⁾,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

HOOFDSTUK 1

ALGEMENE BEPALINGEN BETREFFENDE DE BEOORDELINGSMETHODE

Artikel 1

Beoordeling van de naleving van de vereisten voor het gebruik van de interneratingbenadering

1. Om te beoordelen of een instelling aan de vereisten voor het gebruik van de interneratingbenadering ("IRB-benadering") voldoet, passen de bevoegde autoriteiten deze verordening als volgt toe:
- a) voor de beoordeling van eerste aanvragen voor het gebruik van de IRB-benadering waarin is voorzien in artikel 144 van Verordening (EU) nr. 575/2013, passen de bevoegde autoriteiten alle bepalingen van deze verordening toe;
 - b) voor de beoordeling van aanvragen voor toestemming om de IRB-benadering uit te breiden overeenkomstig het goedgekeurde plan voor stapsgewijze invoering waarin is voorzien in artikel 148 van Verordening (EU) nr. 575/2013, passen de bevoegde autoriteiten de hoofdstukken 4, 5, 7 en 8 en elk ander onderdeel van deze verordening toe dat voor die aanvraag van belang is;
 - c) voor de beoordeling van aanvragen voor voorafgaande toestemming om wijzigingen uit te voeren als bedoeld in artikel 143, lid 3, van Verordening (EU) nr. 575/2013, passen de bevoegde autoriteiten alle onderdelen van deze verordening toe die voor die wijzigingen van belang zijn;
 - d) voor de beoordeling van wijzigingen in ratingsystemen en internemodellenbenaderingen voor blootstellingen in aandelen waarvan kennisgeving is gedaan overeenkomstig artikel 143, lid 4, van Verordening (EU) nr. 575/2013, passen de bevoegde autoriteiten alle onderdelen van deze verordening toe die voor die wijzigingen van belang zijn;
 - e) voor doorlopende toetsing van het gebruik van de IRB-benadering krachtens artikel 101 van Richtlijn 2013/36/EU passen de bevoegde autoriteiten alle onderdelen van deze verordening toe die voor die toetsing van belang zijn;
 - f) voor de beoordeling van aanvragen voor toestemming om terug te grijpen op minder verfijnde benaderingen overeenkomstig artikel 149 van Verordening (EU) nr. 575/2013, passen de bevoegde autoriteiten de artikelen 6 tot en met 8 van deze verordening toe.

⁽⁴⁾ Verordening (EU) nr. 1093/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Bankautoriteit), tot wijziging van Besluit nr. 716/2009/EG en tot intrekking van Besluit 2009/78/EG van de Commissie (PB L 331 van 15.12.2010, blz. 12).

2. Behalve de criteria die zijn vastgelegd in de in lid 1 genoemde bepalingen van deze verordening, verifiëren de bevoegde autoriteiten andere relevante criteria die noodzakelijk zijn om te beoordelen of aan de vereisten van de IRB-benadering wordt voldaan.

Artikel 2

Door de bevoegde autoriteiten toe te passen methoden

1. Voor de beoordeling van eerste aanvragen voor het gebruik van de IRB-benadering passen de bevoegde autoriteiten alle verplichte methoden toe die in deze verordening zijn vastgelegd. Zij mogen ook andere in deze verordening vastgelegde methoden toepassen overeenkomstig lid 7 en eventuele andere methoden overeenkomstig lid 8.

2. Voor de beoordeling van aanvragen voor uitbreiding van de IRB-benadering overeenkomstig een plan voor stapsgewijze invoering passen de bevoegde autoriteiten alle verplichte methoden toe die in hoofdstukken 4, 5, 7 en 8 zijn vastgelegd. Zij mogen ook andere in deze verordening vastgelegde methoden toepassen overeenkomstig lid 7 en eventuele andere methoden overeenkomstig lid 8.

3. Voor de beoordeling van aanvragen voor voorafgaande toestemming om wijzigingen aan te brengen in de IRB-benadering, onderzoeken de bevoegde autoriteiten de door de instellingen met betrekking tot de wijziging in te dienen documenten overeenkomstig artikel 8 van Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 529/2014. Zij mogen ook alle in deze verordening vastgelegde methoden toepassen overeenkomstig lid 7 en eventuele andere methoden overeenkomstig lid 8.

4. Voor de beoordeling van wijzigingen in ratingsystemen en internemodellenbenaderingen voor blootstellingen in aandelen waarvan kennisgeving is gedaan, onderzoeken de bevoegde autoriteiten de door de instellingen in te dienen documenten met betrekking tot de wijziging overeenkomstig artikel 8 van Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 529/2014 en mogen zij alle in deze verordening vastgelegde methoden toepassen overeenkomstig lid 7 en eventuele andere methoden overeenkomstig lid 8.

5. Voor doorlopende toetsing van het gebruik van de IRB-benadering mogen de bevoegde autoriteiten alle in deze verordening vastgelegde methoden toepassen overeenkomstig lid 7 en eventuele andere methoden overeenkomstig lid 8.

6. Voor de beoordeling van aanvragen om terug te grijpen op minder verfijnde benaderingen, mogen de bevoegde autoriteiten alle in hoofdstuk 2 van deze verordening vastgelegde methoden toepassen overeenkomstig lid 7 en eventuele andere methoden overeenkomstig lid 8.

7. Voor zover deze verordening voorziet in facultatieve toepassing van methoden, mogen de bevoegde autoriteiten alle methoden toepassen die geschikt zijn en evenredig aan de aard, omvang en complexiteitsgraad van de bedrijfsactiviteiten en organisatiestructuur van de instelling, rekening houdende met:

- a) de materialiteit van de soorten blootstellingen die onder de ratingsystemen vallen;
- b) de complexiteit van de ratingmodellen en risicoparameters en de toepassing ervan.

8. Behalve de in deze verordening beschreven methoden mogen de bevoegde autoriteiten ook andere methoden toepassen die geschikt zijn en evenredig aan de aard, omvang en complexiteitsgraad van de bedrijfsactiviteiten en organisatiestructuur van de instelling, voor zover dit noodzakelijk is voor de beoordeling van de vraag of aan de vereisten voor het gebruik van de IRB-benadering wordt voldaan.

9. Bij toepassing van de in deze verordening beschreven methoden mogen de bevoegde autoriteiten rekening houden met de resultaten van recent door henzelf of door andere bevoegde autoriteiten gemaakte beoordelingen, die aan de volgende voorwaarden moeten voldoen:

- a) de beoordeling was geheel of gedeeltelijk gebaseerd op verplichte methoden;
- b) in het beoordeling ging het over hetzelfde of een soortgelijk ratingsysteem in dezelfde categorie blootstellingen.

*Artikel 3***Kwaliteit van de documentatie**

1. Om te verifiëren dat de instelling voldoet aan het documentatievereiste van artikel 144, lid 1, punt e), van Verordening (EU) nr. 575/2013, verifiëren de bevoegde autoriteiten dat de documentatie van de ratingsystemen zoals omschreven in artikel 142, lid 1, punt 1, van Verordening (EU) nr. 575/2013 ("ratingsystemen"):

- a) gedetailleerd en nauwkeurig genoeg is voor efficiënt gebruik;
- b) op het passende leidinggevend niveau van de instelling is goedgekeurd;
- c) voor elk document ten minste een vermelding bevat van het soort document, de auteur, de persoon die het document heeft herzien, de persoon die toestemming geeft, de eigenaar, de datum van ontwikkeling en van goedkeuring, het versienummer en het overzicht van de wijzigingen aan het document;
- d) derden in staat stelt de werking van de ratingsystemen te onderzoeken en bevestigen en in het bijzonder te onderzoeken en bevestigen dat:
 - i) de documentatie van de opzet van het ratingsysteem gedetailleerd genoeg is voor derden om inzicht te verkrijgen in de redenering die aan alle aspecten van het ratingsysteem ten grondslag ligt, met inbegrip van de aannames, wiskundige formules en, bij subjectieve inschattingen, de besluiten, alsook de procedures voor de ontwikkeling van het ratingsysteem;
 - ii) de documentatie van het ratingsysteem gedetailleerd en nauwkeurig genoeg is voor derden om ten aanzien van elk ratingmodel en elke risicoparameter inzicht te verkrijgen in de werking, beperkingen en belangrijkste aannames, en om de ontwikkeling van het model te kunnen reproduceren;
 - iii) de documentatie van het ratingproces gedetailleerd en nauwkeurig genoeg is voor derden om na te gaan hoe de methode voor de onderbrenging van blootstellingen in klassen of groepen werkt, en om de onderbrenging te kunnen reproduceren.

2. Voor de toepassing van lid 1 verifieert de bevoegde autoriteit dat de instelling beschikt over beleidslijnen die specifieke documentatienormen omvatten die waarborgen dat:

- a) de interne documentatie gedetailleerd en nauwkeurig genoeg is;
- b) specifieke personen of eenheden zijn belast met de verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat de documentatie volledig, samenhangend, nauwkeurig, actueel en als geschikt en veilig goedgekeurd is;
- c) de instelling haar beleidslijnen, procedures en methoden voor toepassing van de IRB-benadering afdoende documenteert.

*Artikel 4***Betrokkenheid van derden**

1. Om te beoordelen of wordt voldaan aan het vereiste van artikel 144, lid 1, van Verordening (EU) nr. 575/2013 dat ratingsystemen solide zijn en op integere wijze worden toegepast, ingeval een instelling taken, activiteiten of functies in verband met de opzet, implementatie en validatie van haar ratingsystemen aan een derde heeft gedelegeerd of een ratingsysteem of datapool van een derde-verkoper heeft aangekocht, verifieert de bevoegde autoriteit dat de delegering of aankoop de toepassing van deze verordening niet belemmert en dat:

- a) de directie van de instelling in de zin van artikel 3, lid 1, punt 9, van Richtlijn 2013/36/EU ("directie") alsmede het leidinggevend orgaan van de instelling of het door dit leidinggevend orgaan aangewezen comité actief betrokken zijn bij het toezicht en de besluitvorming wat betreft de aan de derde gedelegeerde taken, activiteiten en functies of de van derde-verkopers aangekochte ratingsystemen;
- b) het personeel van de instelling beschikt over voldoende kennis van en inzicht in de aan derden gedelegeerde taken, activiteiten of functies en de opzet van de van derde-verkopers aangekochte data- en ratingsystemen;

- c) de continuïteit van uitbestede functies of processen verzekerd is, mede aan de hand van een passende calamiteitenplanning;
- d) een interne accountantscontrole of andere controle van aan derden gedelegeerde taken, activiteiten en functies niet door de betrokkenheid van de derde wordt beperkt of gehinderd;
- e) de bevoegde autoriteit volledig toegang krijgt tot alle relevante informatie.

2. Indien een derde betrokken is bij de taken voor het ontwikkelen van een ratingsysteem en risicoraming van een instelling, verifieert de bevoegde autoriteit dat:

- a) aan lid 1, punten a) tot en met e), wordt voldaan;
- b) de validatiewerkzaamheden met betrekking tot dergelijke ratingsystemen en risicoramingen niet door deze derde worden uitgevoerd;
- c) de derde aan de instelling de voor de uit te voeren validatiewerkzaamheden benodigde informatie verstrekt.

3. Indien de instelling voor de ontwikkeling van een ratingsysteem en raming van risicoparameters gebruikmaakt van een datapool van verschillende instellingen en een derde het ratingsysteem ontwikkelt, mag de derde de instelling helpen bij haar validatiewerkzaamheden door de validatietaken uit te voeren die toegang vereisen tot de datapool.

4. Voor de toepassing van de leden 1, 2 en 3 passen de bevoegde autoriteiten alle volgende methoden toe:

- a) de overeenkomsten met de derde en andere relevante documenten toetsen waarin de taken van de derde uiteengezet zijn;
- b) schriftelijke verklaringen verkrijgen van of gesprekken voeren met het personeel van de instelling of de derde waaraan de taak, activiteit of functie wordt gedelegeerd;
- c) schriftelijke verklaringen verkrijgen van of gesprekken voeren met de directie of het leidinggevend orgaan van de instelling of derde waaraan de taak, activiteit of functie wordt gedelegeerd, of het comité van de instelling dat door het leidinggevend orgaan is aangewezen;
- d) andere relevante documenten van de instelling of derde toetsen, voor zover nodig.

Artikel 5

Tijdelijk niet voldoen aan de vereisten van de IRB-benadering

Voor de toepassing van artikel 146, punt a), van Verordening (EU) nr. 575/2013:

- a) toetst de bevoegde autoriteit of het plan van de instelling voor een spoedige terugkeer naar naleving toereikend is om de niet-naleving te verhelpen en of het tijdschema redelijk is gelet op alle volgende punten:
 - i) de materialiteit van de niet-naleving;
 - ii) de omvang van de maatregelen die vereist zijn voor terugkeer naar naleving;
 - iii) de middelen waarover de instelling beschikt;
- b) monitort de bevoegde autoriteit regelmatig de vorderingen bij de uitvoering van het plan van de instelling voor een spoedige terugkeer naar naleving;
- c) verifieert de bevoegde autoriteit aan de hand van de in deze verordening neergelegde beoordelingsmethoden dat de instelling na uitvoering van het plan voldoet aan de betrokken vereisten.

HOOFDSTUK 2

BEOORDELINGSMETHODE VOOR DE PLANNEN VOOR STAPSGEWIJZE INVOERING EN VOOR PERMANENT GEDEELTELIJK GEBRUIK VAN DE STANDAARDBENADERING*Artikel 6***Algemeen**

1. Om te beoordelen of een instelling voldoet aan de in artikel 148 van Verordening (EU) nr. 575/2013 genoemde voorwaarden voor implementatie van de IRB-benadering en aan de in artikel 150 van die verordening genoemde voorwaarden voor permanent gedeeltelijk gebruik, verifiëren de bevoegde autoriteiten dat:
 - a) de oorspronkelijke dekking en het plan van de instelling voor stapsgewijze invoering van de IRB-benadering toereikend zijn, in overeenstemming met artikel 7;
 - b) de blootstellingscategorieën, soorten blootstellingen of bedrijfseenheden waarbij de standaardbenadering wordt gebruikt, in aanmerking komen voor permanente vrijstelling van de IRB-benadering.
2. Voor de verificatie in het kader van lid 1 passen de bevoegde autoriteiten alle volgende methoden toe:
 - a) het plan van de instelling voor stapsgewijze invoering van de IRB-benadering toetsen;
 - b) de toepasselijke beleidslijnen en procedures van de instelling toetsen, met inbegrip van de methoden voor berekening van het aandeel van de blootstellingen dat onder de stapsgewijze invoering van de IRB-benadering moet vallen, en de permanente vrijstelling van de IRB-benadering;
 - c) de rollen en verantwoordelijkheden toetsen van de eenheden en leidinggevende organen die betrokken zijn bij de toewijzing van afzonderlijke blootstellingen aan de IRB-benadering of standaardbenadering;
 - d) de toepasselijke notulen toetsen van vergaderingen van de interne organen, waaronder het leidinggevend orgaan, of comités van de instelling;
 - e) de relevante bevindingen toetsen van de interne accountantscontrolefunctie of van andere controlefuncties van de instelling;
 - f) de toepasselijke voortgangsverslagen toetsen over de inspanningen van de instelling om tekortkomingen te verhelpen en tijdens accountantscontroles vastgestelde risico's te beperken;
 - g) schriftelijke verklaringen verkrijgen van of gesprekken voeren met de betrokken medewerkers en directieleden van de instelling.
3. Voor de verificatie in het kader van lid 1 mogen de bevoegde autoriteiten:
 - a) de functionele documentatie toetsen van de IT-systemen die worden gebruikt bij het proces voor toewijzing van afzonderlijke blootstellingen aan de IRB-benadering of standaardbenadering;
 - b) steekproeven uitvoeren en documenten onderzoeken met betrekking tot de kenmerken van de debiteuren en het initiëren en aanhouden van de in de steekproef opgenomen blootstellingen;
 - c) andere relevante documenten van de instelling toetsen.

*Artikel 7***Stapsgewijze invoering van de IRB-benadering**

1. Bij de beoordeling van de oorspronkelijke dekking en het plan van de instelling voor stapsgewijze invoering van de IRB-benadering overeenkomstig artikel 148 van Verordening (EU) nr. 575/2013 verifiëren de bevoegde autoriteiten dat:
 - a) het plan voor stapsgewijze invoering ten minste bevat:
 - i) een specificatie van het toepassingsgebied van elk ratingsysteem en van de soorten blootstellingen waaraan met behulp van elk ratingmodel een rating wordt toegekend;

- ii) de geplande datums waarop de IRB-benadering van toepassing is met betrekking tot elke soort blootstelling;
- iii) informatie over de totale blootstellingswaarden op het moment van de beoordeling en de volgens de benadering berekende risicogewogen posten op het moment van de beoordeling voor elke soort blootstelling;
- b) het plan voor stapsgewijze invoering alle blootstellingen van de instelling en, voor zover van toepassing, haar moederonderneming omvat, alsmede alle blootstellingen van de dochterondernemingen van de instelling, tenzij de blootstellingen overeenkomstig artikel 8 worden beoordeeld;
- c) de invoering zal geschieden overeenkomstig artikel 148, lid 1, tweede en derde alinea, van Verordening (EU) nr. 575/2013;
- d) de instelling, voor zover zij de IRB-benadering op elke blootstellingscategorie mag toepassen, de IRB-benadering voor blootstellingen in aandelen gebruikt, behalve in de in artikel 148, lid 5, van Verordening (EU) nr. 575/2013 bedoelde gevallen;
- e) de volgorde en tijdsperiodes bij de invoering van de IRB-benadering worden gepreciseerd op basis van de reële mogelijkheden van de instelling, rekening houdende met de beschikbaarheid van data, ratingsystemen en ervaringsperiodes als bedoeld in artikel 145 van Verordening (EU) nr. 575/2013, en niet selectief worden gebruikt om lagere eigenvermogensvereisten te verkrijgen;
- f) de volgorde bij invoering van de IRB-benadering waarborgt dat prioriteit wordt gegeven aan de invoering met betrekking tot kredietblootstellingen die verband houden met de kernactiviteiten van de instelling;
- g) ten aanzien van elke soort blootstelling en bedrijfseenheid een exacte termijn voor de invoering van de IRB-benadering wordt vastgesteld, en dat die termijn redelijk is op basis van de aard en schaal van de activiteiten van de instelling.

2. De bevoegde autoriteiten bepalen of de in lid 1, punt g), genoemde termijn redelijk is op basis van:

- a) de complexiteit van de activiteiten van de instelling, waaronder die van haar moederonderneming en dochterondernemingen;
- b) het aantal bedrijfseenheden en bedrijfsonderdelen binnen de instelling en, voor zover van toepassing, haar moederonderneming en de dochterondernemingen van de instelling;
- c) het aantal en de complexiteit van de door alle entiteiten te implementeren ratingsystemen waarop het plan voor stapsgewijze invoering betrekking heeft;
- d) de plannen voor de implementatie van ratingsystemen in dochterondernemingen die gevestigd zijn in derde landen waar de goedkeuring van IRB-modellen op aanzienlijke juridische of andere moeilijkheden stuit;
- e) de beschikbaarheid van nauwkeurige, passende en volledige tijdreeksen;
- f) de operationele capaciteit van de instelling om de ratingsystemen te ontwikkelen en te implementeren;
- g) eerder opgedane ervaring bij de instelling in het beheren van specifieke soorten blootstellingen.

3. Wanneer de bevoegde autoriteiten beoordelen of de instelling zich houdt aan het plan voor stapsgewijze invoering van de IRB-benadering, waarvoor overeenkomstig artikel 148 van Verordening (EU) nr. 575/2013 door de bevoegde autoriteiten toestemming is gegeven, mogen zij met toepasselijke wijzigingen in de volgorde en tijdsperiode alleen rekening houden wanneer is voldaan aan een of meer van de volgende voorwaarden:

- a) er zijn significante veranderingen in het bedrijfsklimaat en bepaalde veranderingen in strategie, fusies en overnames;
- b) er zijn significante veranderingen in de toepasselijke reguleringsvereisten;
- c) de bevoegde autoriteit, de interne accountantscontrolefunctie of de validatiefunctie heeft wezenlijke tekortkomingen in de ratingsystemen geconstateerd;
- d) de in lid 2 genoemde aspecten zijn aanzienlijk veranderd, of er is in het goedgekeurde plan voor stapsgewijze invoering van de IRB-benadering onvoldoende rekening gehouden met een of meer van de in lid 2 genoemde aspecten.

*Artikel 8***Voorwaarden voor permanent gedeeltelijk gebruik**

1. Bij de beoordeling van de vraag of de instelling voldoet aan de voorwaarden voor permanent gedeeltelijk gebruik van de standaardbenadering met betrekking tot de in artikel 150, lid 1, punten a) en b), van Verordening (EU) nr. 575/2013 genoemde blootstellingen, verifiëren de bevoegde autoriteiten dat:

- a) de instelling de beschikbaarheid van externe data voor representatieve tegenpartijen beoordeelt en in acht neemt;
- b) de kosten die de instelling maakt voor de ontwikkeling van een ratingsysteem voor de tegenpartijen in de desbetreffende blootstellingscategorie, worden beoordeeld rekening houdende met de omvang van de instelling en de aard en schaal van haar activiteiten;
- c) de operationele capaciteit van de instelling voor de ontwikkeling en implementatie van een ratingsysteem wordt beoordeeld rekening houdende met de aard en schaal van de activiteiten van de instelling.

2. Wanneer de bevoegde autoriteiten beoordelen of de instelling voldoet aan de voorwaarden voor permanent gedeeltelijk gebruik van de standaardbenadering met betrekking tot de in artikel 150, lid 1, punt c), van Verordening (EU) nr. 575/2013 bedoelde blootstellingen, gaan zij na of de instelling ten minste één van de volgende aspecten geverifieerd en in acht genomen heeft:

- a) de blootstellingen, met inbegrip van het aantal afzonderlijk beheerde portefeuilles en bedrijfsonderdelen, zijn niet homogeen genoeg om de ontwikkeling van een robuust en betrouwbaar ratingsysteem mogelijk te maken;
- b) de volgens de standaardbenadering berekende risicogewogen post is aanzienlijk hoger dan de verwachte risicogewogen post die volgens de IRB-benadering is berekend;
- c) de blootstelling heeft betrekking op een bedrijfseenheid of bedrijfsonderdeel van de instelling waarvan de stopzetting gepland staat;
- d) de blootstellingen omvatten portefeuilles die onderworpen zijn aan proportionele consolidatie van dochterondernemingen in gedeeltelijk eigendom overeenkomstig artikel 18 van Verordening (EU) nr. 575/2013.

3. Wanneer de bevoegde autoriteiten beoordelen of de instelling voldoet aan de voorwaarden voor permanent gedeeltelijk gebruik van de standaardbenadering, verifiëren zij dat de instelling regelmatig de naleving van de vereisten van artikel 150 van Verordening (EU) nr. 575/2013 monitort.

HOOFDSTUK 3

METHODE VOOR DE BEOORDELING DOOR DE VALIDATIEFUNCTIE VAN INTERNE RAMINGEN EN VAN INTERNE GOVERNANCE EN INTERN TOEZICHT

AFDELING 1

Algemene bepalingen*Artikel 9***Algemeen**

1. Om te beoordelen of een instelling voldoet aan de vereisten voor interne governance, met inbegrip van de vereisten wat betreft de directie en het leidinggevend orgaan, interne rapportage, kredietrisicobeheersing en interne accountantscontrole, intern toezicht en interne validatie, verifiëren de bevoegde autoriteiten alle volgende punten:

- a) de robuustheid van de regelingen, mechanismen en processen voor de validatie van ratingsystemen van een instelling, en de geschiktheid van het personeel dat verantwoordelijk is voor de uitvoering van de validatie ("validatiefunctie") als bedoeld in artikel 144, lid 1, punten c) en f), artikel 174, punt d), artikel 185, en artikel 188 van Verordening (EU) nr. 575/2013, met betrekking tot:
 - i) de onafhankelijkheid van de validatiefunctie, overeenkomstig artikel 10;
 - ii) de volledigheid en de frequentie van de toepassing van het validatieproces, overeenkomstig artikel 11;
 - iii) de toereikendheid van de methoden en procedures van de validatiefunctie, overeenkomstig artikel 12;
 - iv) de deugdelijkheid van het rapportageproces en het proces voor het omgaan met de conclusies, bevindingen en aanbevelingen uit de validatie, overeenkomstig artikel 13;
 - b) de interne governance en het interne toezicht van de instelling, met inbegrip van de afdeling kredietrisicobeheersing en de interne accountantscontrole van de instelling als bedoeld in de artikelen 189, 190 en 191, van Verordening (EU) nr. 575/2013 met betrekking tot:
 - i) de rol van de directie en het leidinggevend orgaan, overeenkomstig artikel 14;
 - ii) de managementverslaggeving, overeenkomstig artikel 15;
 - iii) de afdeling kredietrisicobeheersing, overeenkomstig artikel 16;
 - iv) de interne accountantscontrole, overeenkomstig artikel 17.
2. Voor de verificatie in het kader van lid 1 passen de bevoegde autoriteiten alle volgende methoden toe:
- a) de toepasselijke interne beleidslijnen en procedures van de instelling toetsen;
 - b) de toepasselijke notulen toetsen van de interne organen, waaronder het leidinggevend orgaan, of comités van de instelling;
 - c) toepasselijke verslagen over ratingsystemen en de conclusies en besluiten op basis van deze verslagen toetsen;
 - d) de toepasselijke verslagen toetsen over de activiteiten van de functies voor kredietrisicobeheersing, interne accountantscontrole, intern toezicht en interne validatie, opgesteld door het personeel dat voor elk van die functies verantwoordelijk is of door een andere controlefunctie van de instelling, en de conclusies, bevindingen en aanbevelingen van die functies;
 - e) schriftelijke verklaringen verkrijgen van of gesprekken voeren met de betrokken medewerkers en directieleden van de instelling.
3. Voor de beoordeling van de validatiefunctie passen de bevoegde autoriteiten, afgezien van de in lid 2 genoemde methoden, alle volgende methoden toe:
- a) de rollen en verantwoordelijkheden toetsen van alle personeelsleden die bij de validatiefunctie betrokken zijn;
 - b) de toereikendheid en geschiktheid van het werkplan voor jaarlijkse validatie toetsen;
 - c) de validatiehandboeken toetsen die de validatiefunctie gebruikt;
 - d) het proces toetsen voor het rangschikken van de bevindingen en de toepasselijke aanbevelingen naar hun belang;
 - e) de conclusies, bevindingen en aanbevelingen van de validatiefunctie toetsen op samenhang;
 - f) de rol van de validatiefunctie in de interne goedkeuringsprocedure van ratingsystemen en alle daarmee verband houdende wijzigingen toetsen;
 - g) het actieplan voor elke toepasselijke aanbeveling toetsen, ook wat betreft de follow-up ervan, zoals goedgekeurd op het passende leidinggevend niveau.

4. Voor de beoordeling van de afdeling kredietrisicobeheersing als bedoeld in artikel 144, lid 1, punt c), en artikel 190 van Verordening (EU) nr. 575/2013 passen de bevoegde autoriteiten, afgezien van de in lid 2 bedoelde vereisten, alle volgende methoden toe:

- a) de rollen en verantwoordelijkheden van alle betrokken medewerkers en de directieleden van de afdeling risicokredietbeheersing toetsen;
- b) de toepasselijke rapporten toetsen die de afdeling kredietrisicobeheersing en de directie hebben ingediend bij het leidinggevend orgaan of het aangewezen comité daarvan.

5. Voor de beoordeling van de afdeling interne accountantscontrole of een andere vergelijkbare onafhankelijke accountantscontroleafdeling als bedoeld in artikel 191 van Verordening (EU) nr. 575/2013, passen de bevoegde autoriteiten, afgezien van de in lid 2 bedoelde vereisten, alle volgende methoden toe:

- a) de toepasselijke rollen en verantwoordelijkheden toetsen van alle personeelsleden die bij de interne accountantscontrole betrokken zijn;
- b) de toereikendheid en geschiktheid van het werkplan voor jaarlijkse interne accountantscontrole toetsen;
- c) de toepasselijke handboeken en werkprogramma's voor accountantscontrole en de in de toepasselijke accountantsrapporten opgenomen bevindingen en aanbevelingen toetsen;
- d) het actieplan van elke toepasselijke aanbeveling toetsen, ook wat betreft de follow-up ervan, zoals goedgekeurd op het passende leidinggevend niveau.

6. Afgezien van de in lid 2 genoemde methoden kunnen de bevoegde autoriteiten andere relevante documenten van de instelling toetsen voor de verificatie in het kader van lid 1.

AFDELING 2

Methode voor de beoordeling van de validatiefunctie

Artikel 10

Onafhankelijkheid van de validatiefunctie

1. Wanneer de bevoegde autoriteiten de validatiefunctie voor de toepassing van artikel 144, lid 1, punt f), artikel 174, punt d), artikel 185, en artikel 188 van Verordening (EU) nr. 575/2013 beoordelen op onafhankelijkheid, verifiëren zij dat de voor de validatiefunctie verantwoordelijke afdeling of, indien er geen afzonderlijke afdeling is die uitsluitend met de validatiefunctie is belast, het personeel dat de validatiefunctie uitoefent, aan alle volgende eisen voldoet:

- a) de validatiefunctie is onafhankelijk van het personeel en de managementfunctie die verantwoordelijk is voor het initiëren of vernieuwen van blootstellingen en voor de opzet of ontwikkeling van modellen;
- b) de validatiefunctie wordt uitgeoefend door ander personeel dan het personeel dat verantwoordelijk is voor de opzet en ontwikkeling van het ratingsysteem, en het personeel dat verantwoordelijk is voor de functie kredietrisicobeheersing;
- c) zij legt rechtstreeks verantwoording af aan de directie.

2. Indien de voor de validatiefunctie verantwoordelijke eenheid organisatorisch afgescheiden is van de afdeling kredietrisicobeheersing en elke eenheid aan verschillende directieleden verantwoording aflegt, verifiëren de bevoegde autoriteiten voor de toepassing van lid 1 deze beide punten:

- a) de validatiefunctie beschikt over toereikende middelen, waaronder voor de uitoefening van haar taken ervaren en gekwalificeerd personeel;
- b) de beloning van de voor de validatiefunctie verantwoordelijke medewerkers en directieleden niet is gekoppeld aan de uitoefening van de taken in verband met kredietrisicobeheersing of het initiëren of vernieuwen van blootstellingen.

3. Indien de voor de validatiefunctie verantwoordelijke eenheid organisatorisch afgescheiden is van de afdeling kredietrisicobeheersing en beide eenheden aan hetzelfde directielid verantwoording afleggen, verifiëren de bevoegde autoriteiten voor de toepassing van lid 1 alle volgende punten:

- a) de validatiefunctie beschikt over toereikende middelen, waaronder voor de uitoefening van haar taken ervaren en gekwalificeerd personeel;
- b) de beloning van de voor de validatiefunctie verantwoordelijke medewerkers en directieleden is niet gekoppeld aan de uitoefening van de taken in verband met kredietrisicobeheersing of het initiëren of vernieuwen van blootstellingen;
- c) er is een besluitvormingsproces waarin de directie van de instelling naar behoren rekening houdt met de conclusies, bevindingen en aanbevelingen van de validatiefunctie;
- d) er wordt geen ongepaste invloed uitgeoefend op de conclusies, bevindingen en aanbevelingen van de validatiefunctie;
- e) alle noodzakelijke corrigerende maatregelen naar aanleiding van de conclusies, bevindingen en aanbevelingen van de validatiefunctie worden op tijd getroffen en uitgevoerd;
- f) bij de interne accountantscontrole wordt regelmatig beoordeeld of aan de in punten a) tot en met e) genoemde voorwaarden wordt voldaan.

4. Indien er geen afzonderlijke voor de validatiefunctie verantwoordelijke afdeling is, verifiëren de bevoegde autoriteiten voor de toepassing van lid 1 alle volgende punten:

- a) de validatiefunctie beschikt over toereikende middelen, waaronder voor de uitoefening van haar taken ervaren en gekwalificeerd personeel;
- b) de beloning van de voor de validatiefunctie verantwoordelijke medewerkers en directieleden is niet gekoppeld aan de uitoefening van de taken met betrekking tot kredietrisicobeheersing of het initiëren of vernieuwen van blootstellingen;
- c) er is een besluitvormingsproces waarin de directie van de instelling naar behoren rekening houdt met de conclusies, bevindingen en aanbevelingen van de validatiefunctie;
- d) er wordt geen ongepaste invloed uitgeoefend op de conclusies, bevindingen en aanbevelingen van de validatiefunctie;
- e) alle noodzakelijke corrigerende maatregelen naar aanleiding van de conclusies, bevindingen en aanbevelingen van de validatiefunctie worden op tijd getroffen en uitgevoerd;
- f) bij de interne accountantscontrole wordt regelmatig beoordeeld of aan de in punten a) tot en met e) genoemde voorwaarden wordt voldaan;
- g) er is een daadwerkelijke scheiding tussen het personeel dat de validatiefunctie uitoefent en het personeel dat de andere taken verricht;
- h) de instelling is geen mondiaal systeemrelevante of andere systeemrelevante instelling in de zin van artikel 131 van Richtlijn 2013/36/EU.

5. Wanneer de bevoegde autoriteiten de validatiefunctie beoordelen op onafhankelijkheid, beoordelen zij ook of de keuze van de instelling met betrekking tot de organisatie van de validatiefunctie als bedoeld in de leden 2, 3 en 4 toereikend is, rekening houdende met de aard, omvang en schaal van de instelling en de complexiteit van de risico's die eigen zijn aan het bedrijfsmodel.

Artikel 11

Volledigheid en frequentie van het validatieproces

1. Wanneer de bevoegde autoriteiten voor de toepassing van de in artikel 144, lid 1, punt f), artikel 174, punt d), artikel 185 en artikel 188 van Verordening (EU) nr. 575/2013 neergelegde vereisten de validatiefunctie beoordelen op volledigheid, verifiëren zij dat:

- a) de instelling een volledig validatieproces voor alle ratingsystemen heeft vastgesteld en gedocumenteerd;
- b) de instelling het in punt a) bedoelde validatieproces voldoende vaak uitvoert.

2. Wanneer de bevoegde autoriteiten de validatiefunctie beoordelen op volledigheid als bedoeld in lid 1, punt a), verifiëren zij dat de validatiefunctie:

- a) alle aspecten van de bepaling van interne ratings en risicoparameters, waaronder de procedures voor het verzamelen en opschonen van data, de keuzes ten aanzien van methode en modelstructuur en het proces voor de selectie van variabelen, aan een kritische toetsing onderwerpt;
- b) nagaat of interne ratings en risicoparameters adequaat in IT-systemen worden geïmplementeerd en of de definities van klasse en groep in alle afdelingen en geografische gebieden consequent worden toegepast;
- c) de werking van de ratingsystemen verifieert, rekening houdende met ten minste risicodifferentiëring en -kwantificering en de stabiliteit van de interne ratings en risicoparameters en de modelspecificaties;
- d) alle wijzigingen verifieert met betrekking tot interne ratings en risicoparameters en het wezenlijke karakter ervan overeenkomstig Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 529/2014 en zij consistent follow-up geeft aan haar eigen conclusies, bevindingen en aanbevelingen.

3. Wanneer de bevoegde autoriteiten beoordelen of het in lid 1, punt b), bedoelde validatieproces voldoende vaak wordt uitgevoerd, verifiëren zij dat het validatieproces regelmatig en volgens een jaarlijks werkplan wordt uitgevoerd voor alle ratingsystemen van de instelling, en dat:

- a) voor alle ratingsystemen de krachtens artikel 185, punt b), en artikel 188, punt c), van Verordening (EU) nr. 575/2013 vereiste processen ("back-testing") ten minste eenmaal per jaar worden uitgevoerd;
- b) voor de ratingsystemen waar belangrijke soorten blootstellingen onder vallen, de werking van de in lid 2, punt c), genoemde ratingsystemen ten minste eenmaal per jaar wordt gecontroleerd.

4. Indien een instelling een aanvraag indient voor het gebruik van interne ratings en risicoparameters van een ratingsysteem of voor wezenlijke wijzigingen in interne ratings en risicoparameters van een ratingsysteem, verifiëren de bevoegde autoriteiten dat de instelling de in lid 2, punten a), b) en c), bedoelde validatie uitvoert voordat het ratingsysteem wordt gebruikt voor berekening van de eigenvermogensvereisten en voor intern risicobeheer.

Artikel 12

De toereikendheid van de methoden en procedures van de validatiefunctie

Wanneer de bevoegde autoriteiten voor de toepassing van de in artikel 144, lid 1, punt f), artikel 174, punt d), artikel 185 en artikel 188 van Verordening (EU) nr. 575/2013 neergelegde vereisten de validatiemethoden en -procedures beoordelen op toereikendheid, verifiëren zij dat deze methoden en procedures een samenhangende en zinvolle beoordeling mogelijk maken van de werking van de systemen voor interne rating en risicoraming, en verifiëren zij dat:

- a) de validatiemethoden en -procedures geschikt zijn om het ratingsysteem te beoordelen op nauwkeurigheid en samenhang;
- b) de validatiemethoden en -procedures evenredig zijn aan de aard, de complexiteitsgraad en het toepassingsgebied van de ratingsystemen van en beschikbaarheid van data bij de instelling;
- c) de validatiemethoden en -procedures duidelijk aangeven wat de doelstellingen, normen en beperkingen van de validatie zijn; een beschrijving bevatten van alle validatietests, datasets en processen voor het opschonen van data; de databronnen en referentietijdperioden benoemen; en voorzien in vaste doelen en toleranties voor vastgestelde maatstaven ten behoeve van, respectievelijk, de initiële en regelmatige validatie;
- d) de gebruikte validatiemethoden, en met name de uitgevoerde tests, de voor de validatie gebruikte referentiedataset en de respectieve opschoning van de data consequent in de tijd worden toegepast;
- e) de validatiemethoden voorzien in back-testing en benchmarking zoals beschreven in artikel 185, punt c), en artikel 188, punt d), van Verordening (EU) nr. 575/2013;
- f) in de validatiemethoden rekening wordt gehouden met de wijze waarop conjunctuurcycli en de daarmee verband houdende systematische variabiliteit van de wanbetalingservaring in aanmerking worden genomen bij de interne ratings en risicoparameters, met name ten aanzien van de PD-raming.

*Artikel 13***De deugdelijkheid van het rapportageproces en het proces voor het omgaan met de conclusies, bevindingen en aanbevelingen van de validatie**

Wanneer de bevoegde autoriteiten voor de toepassing van de in artikel 144, lid 1, punt f), artikel 174, punt d), artikel 185 en artikel 188 van Verordening (EU) nr. 575/2013 neergelegde vereisten het rapportageproces en het proces voor de aanpak van de conclusies, bevindingen en aanbevelingen van de validatie beoordelen op deugdelijkheid, verifiëren zij dat:

- a) in de validatieverslagen de gebruikte validatiemethoden, de uitgevoerde tests, de gebruikte referentiedataset en de respectieve processen voor opschoning van de data zijn vastgesteld en beschreven, en of zij de resultaten bevatten van die tests, de conclusies van de validatie, de bevindingen en de respectieve aanbevelingen;
- b) de conclusies, bevindingen en aanbevelingen in de validatieverslagen rechtstreeks worden meegedeeld aan de directie en aan het leidinggevend orgaan van de instelling of het door dit orgaan aangewezen comité;
- c) de conclusies, bevindingen en aanbevelingen in de validatieverslagen hun uitdrukking vinden in wijzigingen en verbeteringen in de opzet van interne ratings en risicoramingen, mede in de situaties beschreven in de eerste zin van artikel 185, punt e), en van artikel 188, punt e), van Verordening (EU) nr. 575/2013;
- d) het besluitvormingsproces van de instelling op het passende leidinggevend niveau plaatsvindt.

*AFDELING 3****Methode voor de beoordeling van interne governance en intern toezicht****Artikel 14***De rol van de directie en het leidinggevend orgaan**

Wanneer de bevoegde autoriteiten de corporate governance van de instelling als bedoeld in artikel 189 van Verordening (EU) nr. 575/2013 beoordelen, verifiëren zij dat:

- a) het besluitvormingsproces van de instelling, de hiërarchie bij de instelling, de rapportagelijnen en de verantwoordelijkheidsniveaus duidelijk worden beschreven in de interne documentatie van de instelling en consequent tot uitdrukking komen in de notulen van haar interne organen;
- b) zowel het leidinggevend orgaan of het door dit orgaan aangewezen comité als de directie ten minste de volgende wezenlijke aspecten van de ratingsystemen goedkeurt:
 - i) alle toepasselijke beleidslijnen in verband met de opzet en implementatie van ratingsystemen en de toepassing van de IRB-benadering, met inbegrip van de beleidslijnen inzake alle wezenlijke aspecten van het toekennen van ratings, de raming van risicoparameters en de validatieprocessen;
 - ii) alle toepasselijke beleidslijnen inzake risicobeheer, waaronder die met betrekking tot IT-infrastructuur en calamiteitenplanning;
 - iii) de risicoparameters van alle ratingsystemen die worden gebruikt in risicobeheerprocessen en de berekening van de eigenvermogensvereisten;
- c) het leidinggevend orgaan of het door dit orgaan aanwezen comité bij formeel besluit een passende organisatiestructuur vaststelt voor de solide implementatie van de ratingsystemen;
- d) het leidinggevend orgaan of het door dit orgaan aanwezen comité, met inachtneming van de regeling voor interne ratingsystemen van de instelling, bij formeel besluit goedkeuring hecht aan de specificatie van het aanvaardbare risiconiveau;
- e) de directie een goed inzicht heeft in alle ratingsystemen van de instelling, in de opzet en werking ervan, in de vereisten voor de IRB-benadering en in de aanpak van de instelling om aan deze vereisten te voldoen;

- f) de directie het leidinggevend orgaan of het door dit orgaan aangewezen comité in kennis stelt van wezenlijke wijzigingen in of uitzonderingen op algemeen gebruikelijke gedragslijnen die een wezenlijke invloed hebben op de werking van de ratingsystemen van de instelling;
- g) de directie in een positie verkeert om de goede werking van de ratingsystemen consequent te waarborgen;
- h) de directie relevante maatregelen neemt indien in het kader van de kredietrisicobeheersing, validatie, interne accountantscontrole of een andere controlefunctie tekortkomingen in de ratingsystemen worden geconstateerd.

Artikel 15

Managementverslaggeving

Wanneer de bevoegde autoriteiten de managementverslaggeving als bedoeld in artikel 189 van Verordening (EU) nr. 575/2013, beoordelen op toereikendheid, verifiëren zij dat:

- a) bij die managementverslaggeving melding wordt gemaakt van alle volgende elementen:
 - i) het risicoprofiel per klasse van debiteuren of blootstellingen;
 - ii) de migratie van de ene klasse naar de andere;
 - iii) een raming van de relevante risicoparameters per klasse;
 - iv) een vergelijking tussen gerealiseerde wanbetalingsgraden en, voor zover eigen ramingen worden gebruikt, van gerealiseerde LGD's en gerealiseerde omrekeningsfactoren, enerzijds, en de verwachtingen, anderzijds;
 - v) aannames en resultaten van stresstests;
 - vi) de werking van het ratingproces, de terreinen waarop verbeteringen noodzakelijk zijn en de vorderingen die zijn gemaakt bij het verhelpen van eerder geconstateerde gebreken in de ratingsystemen;
 - vii) valideringsverslagen;
- b) de vorm en frequentie van de managementverslaggeving toereikend zijn, rekening houdende met het belang van de informatie en het soort informatie en met het niveau waarop de ontvanger zich in de hiërarchie bevindt, met inachtneming van de organisatiestructuur van de instelling;
- c) de managementverslaggeving het voor de directie gemakkelijker maakt om het kredietrisico in de totale onder de IRB-benadering vallende portefeuille van blootstellingen te monitoren;
- d) de managementverslaggeving evenredig is aan de aard, omvang en complexiteitsgraad van de bedrijfsactiviteiten en organisatiestructuur van de instelling.

Artikel 16

Afdeling kredietrisicobeheersing

1. Wanneer de bevoegde autoriteiten de interne governance en het intern toezicht van de instelling met betrekking tot de afdeling kredietrisicobeheersing als bedoeld in artikel 190 van Verordening (EU) nr. 575/2013 beoordelen, verifiëren zij dat:

- a) de afdeling of afdelingen kredietrisicobeheersing een afzonderlijke en onafhankelijke positie inneemt of innemen ten opzichte van het personeel en de managementfuncties die voor het initiëren of vernieuwen van blootstellingen verantwoordelijk zijn;
- b) de afdeling of afdelingen kredietrisicobeheersing functioneel en geschikt is of zijn om de taken te kunnen uitoefenen.

2. Voor de verificatie in het kader van lid 1, punt a), verifiëren de bevoegde autoriteiten dat:

- a) de afdeling of afdelingen kredietrisicobeheersing binnen de instelling een afzonderlijke organisatorische structuur is of zijn;
- b) het hoofd of de hoofden van de afdeling of afdelingen kredietrisicobeheersing deel uitmaakt of uitmaken van de directie;

- c) de functie kredietrisicobeheersing georganiseerd is met inachtneming van de in artikel 76, lid 5, van Richtlijn 2013/36/EU beschreven beginselen;
 - d) de verantwoordelijkheid voor het initiëren of vernieuwen van blootstellingen niet berust bij het personeel en de directie die voor de afdeling of afdelingen kredietrisicobeheersing verantwoordelijk zijn;
 - e) directieleden van de afdeling of afdelingen kredietrisicobeheersing die voor het initiëren of vernieuwen van blootstellingen verantwoordelijk is of zijn, rapporteren aan verschillende leden van het leidinggevend orgaan van de instelling of het door dit orgaan aangewezen comité;
 - f) de beloning van de medewerkers en directieleden die voor de afdeling of afdelingen kredietrisicobeheersing verantwoordelijk zijn, niet gekoppeld is aan de uitvoering van de taken die verband houden met het initiëren of vernieuwen van blootstellingen.
3. Voor de verificatie in het kader van lid 1, punt b), verifiëren de bevoegde autoriteiten dat:
- a) de afdeling of afdelingen kredietrisicobeheersing evenredig is of zijn aan de aard, omvang en complexiteitsgraad van de bedrijfsactiviteiten en de organisatiestructuur van de instelling, en met name aan de complexiteit van de ratingsystemen en de toepassing ervan;
 - b) de afdeling of afdelingen kredietrisicobeheersing beschikt of beschikken over toereikende middelen en over ervaren en gekwalificeerd personeel om alle betrokken activiteiten te verrichten;
 - c) de afdeling of afdelingen kredietrisicobeheersing verantwoordelijk is of zijn voor de opzet of selectie, de implementatie, het toezicht op en de werking van de ratingsystemen overeenkomstig de tweede zin van artikel 190, lid 1, van Verordening (EU) nr. 575/2013, en dat de in artikel 190, lid 2, van die verordening opgenomen gebieden van verantwoordelijkheid deel uitmaken van de onder die afdeling of afdelingen vallende verantwoordelijkheidsterreinen;
 - d) de afdeling of afdelingen kredietrisicobeheersing de directie regelmatig informeert of informeren over de werking van de ratingsystemen, gebieden die vatbaar zijn voor verbetering, en de stand van zaken met betrekking tot het verhelpen van eerder geconstateerde gebreken.

Artikel 17

Interne accountantscontrole

1. Wanneer de bevoegde autoriteiten de interne governance en het intern toezicht van de instelling beoordelen met betrekking tot de afdeling interne accountantscontrole of een andere vergelijkbare onafhankelijke accountantscontrole-afdeling als bedoeld in artikel 191 van Verordening (EU) nr. 575/2013, verifiëren zij dat:
- a) de afdeling interne accountantscontrole of de andere vergelijkbare onafhankelijke accountantscontroleafdeling ten minste ieder jaar toetst:
 - i) alle ratingsystemen van de instelling;
 - ii) de activiteiten van de functie kredietrisicobeheersing;
 - iii) de werking van het kredietacceptatieproces;
 - iv) de activiteiten van de interne validatiefunctie;
 - b) de toetsing in het kader van punt a) de specificatie in het jaarlijks werkplan vergemakkelijkt van gebieden die een gedetailleerde toetsing vereisen wat betreft naleving van alle op de IRB-benadering toepasselijke vereisten zoals die zijn neergelegd in de artikelen 142 tot en met 191 van Verordening (EU) nr. 575/2013;
 - c) de afdeling interne accountantscontrole of de andere vergelijkbare onafhankelijke accountantscontroleafdeling functioneel is en geschikt om haar taken te kunnen uitoefenen.
2. Voor de verificatie in het kader van lid 1, punt c), verifiëren de bevoegde autoriteiten dat:
- a) de afdeling interne accountantscontrole of de andere vergelijkbare onafhankelijke accountantscontroleafdeling aan de directie en het leidinggevend orgaan van de instelling voldoende informatie verstrekt over de inachtneming door de ratingsystemen van alle voor de IRB-benadering geldende vereisten;
 - b) de afdeling interne accountantscontrole of de andere vergelijkbare onafhankelijke accountantscontroleafdeling in verhouding staat tot de aard, omvang en complexiteitsgraad van de bedrijfsactiviteiten en de organisatiestructuur van de instelling, en met name tot de complexiteit van de ratingsystemen en de implementatie ervan;

- c) de afdeling interne accountantscontrole of de andere vergelijkbare onafhankelijke accountantscontroleafdeling beschikt over toereikende middelen en over ervaren en gekwalificeerd personeel om alle betrokken activiteiten te verrichten;
- d) de afdeling interne accountantscontrole of de andere vergelijkbare onafhankelijke accountantscontroleafdeling niet betrokken is bij enig aspect van de werking van het ratingsysteem dat zij toetst overeenkomstig lid 1, punt a);
- e) de afdeling interne accountantscontrole of de andere vergelijkbare onafhankelijke accountantscontroleafdeling onafhankelijk is van het personeel en management verantwoordelijk voor het initiëren of vernieuwen van blootstellingen, en rechtstreeks rapporteert aan de directie;
- f) de beloning van de medewerkers en directieleden die voor de interne accountantscontrolefunctie verantwoordelijk zijn, niet gekoppeld is aan de uitvoering van taken die verband houden met het initiëren of vernieuwen van blootstellingen.

HOOFDSTUK 4

BEOORDELINGSMETHODE VOOR DE GEBRUIKSTEST EN ERVARINGSTEST

Artikel 18

Algemeen

1. Om te beoordelen of een instelling voldoet aan de vereisten voor het gebruik van de ratingsystemen voor de toepassing van artikel 144, lid 1, punt b), artikel 145, artikel 171, lid 1, punt c), artikel 172, lid 1, punt a), artikel 172, lid 1, punt c), artikel 172, lid 2, en artikel 175, lid 3, van Verordening (EU) nr. 575/2013, verifiëren de bevoegde autoriteiten dat:
 - a) interne ratings en ramingen betreffende wanbetalingen en verliezen in de ratingsystemen die bij de berekening van eigen vermogen worden gebruikt, een essentiële rol vervullen in het risicobeheer-, kredietacceptatie- en besluitvormingsproces overeenkomstig artikel 19;
 - b) interne ratings en ramingen betreffende wanbetalingen en verliezen in de ratingsystemen die bij de berekening van eigen vermogen worden gebruikt, een essentiële rol vervullen in het proces van interne kapitaalallocatie overeenkomstig artikel 20;
 - c) interne ratings en ramingen betreffende wanbetalingen en verliezen in de ratingsystemen die bij de berekening van eigen vermogen worden gebruikt, een essentiële rol vervullen in de corporate-governancefuncties overeenkomstig artikel 21;
 - d) data en ramingen die de instelling toepast voor de berekening van eigen vermogen en die voor interne doeleinden worden gebruikt, consistent zijn, en in het geval van afwijkingen volledig gedocumenteerd en redelijk zijn;
 - e) ratingsystemen grotendeels in overeenstemming zijn met de in de artikelen 169 tot en met 191 van Verordening (EU) nr. 575/2013 vastgelegde vereisten en door de instelling ten minste drie jaar vóór het gebruik van de IRB-benadering zijn toegepast, zoals beschreven in artikel 145 van Verordening (EU) nr. 575/2013, overeenkomstig artikel 22.
2. Voor de beoordeling in het kader van lid 1 passen de bevoegde autoriteiten alle volgende methoden toe:
 - a) de toepasselijke interne beleidslijnen en procedures van de instelling toetsen;
 - b) de toepasselijke notulen toetsen van de interne organen, waaronder het leidinggevend orgaan, of de comités van de instelling die betrokken zijn bij de governance van de kredietrisicobeheersing;
 - c) de toewijzing van bevoegdheden voor het nemen van kredietbeslissingen, de handboeken voor kredietbeheer en de regelingen inzake handelskanalen toetsen;
 - d) de analyse toetsen die de instelling heeft gemaakt van de kredietacceptaties en de data over geweigerde kredietaanvragen, met inbegrip van:
 - i) kredietbeslissingen die afwijken van het kredietbeleid van de instelling ("uitzonderingen");
 - ii) gevallen waarin subjectieve inschatting leidt tot afwijking van de inputs of outputs van de ratingsystemen ("bijsturingen"), en de rechtvaardigingen voor de bijsturingen;

- iii) blootstellingen zonder rating en de redenen voor ontbrekende ratings;
- iv) handmatige beslissingen en afsluitmomenten;
- e) de beleidslijnen van de instelling voor kredietherstructurering toetsen;
- f) de gedocumenteerde periodieke rapportage over het kredietrisico toetsen;
- g) de documentatie over de berekening van intern kapitaal van de instelling en de allocatie van het interne kapitaal aan soorten risico, dochterondernemingen en portefeuilles toetsen;
- h) de relevante bevindingen van de interne accountantscontrolefunctie of van andere controlefuncties van de instelling toetsen;
- i) de voortgangsverslagen toetsen over de inspanningen van de instelling om tekortkomingen te verhelpen en tijdens relevante accountantscontroles geconstateerde risico's te beperken;
- j) schriftelijke verklaringen verkrijgen van of gesprekken voeren met de betrokken medewerkers en directieleden van de instelling.

3. Voor de beoordeling in het kader van lid 1 mogen de bevoegde autoriteiten ook alle volgende aanvullende methoden toepassen:

- a) de documentatie van systemen voor vroegtijdige waarschuwing toetsen;
- b) de methode voor kredietrisicoaanpassingen en de gedocumenteerde analyse van de samenhang daarvan met de berekening van de eigenvermogensvereisten toetsen;
- c) de gedocumenteerde analyse van de voor risico gecorrigeerde winstgevendheid van de instelling toetsen;
- d) het tariefbeleid van de instelling toetsen;
- e) de procedures voor de inning en invordering van schulden toetsen;
- f) de planningshandboeken en -rapporten over het budgetteren van de risicokosten toetsen;
- g) het beloningsbeleid en de notulen van het beloningscomité toetsen;
- h) andere relevante documenten van de instelling toetsen.

Artikel 19

Gebruikstest bij het risicobeheer-, besluitvormings- en kredietacceptatieproces

1. Wanneer de bevoegde autoriteiten beoordelen of interne ratings en ramingen betreffende wanbetalingen en verliezen van de ratingsystemen die bij de berekening van de eigenvermogensvereisten worden gebruikt, een essentiële rol vervullen in het risicobeheer-, besluitvormings- en kredietacceptatieproces van de instelling zoals voorgeschreven bij artikel 144, lid 1, punt b), van Verordening (EU) nr. 575/2013, met betrekking tot de onderbrenging in klassen of groepen overeenkomstig artikel 171, lid 1, punt c), en artikel 171, lid 2, van die verordening, met betrekking tot de onderbrenging van blootstellingen overeenkomstig artikel 172, lid 1, punten a), b) en c), van die verordening en met betrekking tot de documentatie van ratingsystemen overeenkomstig artikel 175, lid 3, van die verordening, verifiëren zij dat:

- a) het aantal blootstellingen zonder rating en achterhaalde ratings niet wezenlijk is;
- b) die interne ratings en ramingen betreffende wanbetalingen en verliezen een belangrijke rol spelen, met name bij:
 - i) het nemen van besluiten over de goedkeuring, weigering, herstructurering en vernieuwing van een kredietfaciliteit;
 - ii) opstelling van het leningsbeleid, door beïnvloeding van hetzij de vereiste maximale blootstellingslimieten, limiteringstechnieken en kredietverbeteringen, hetzij elk ander aspect van het globale kredietrisicoprofiel van de instelling;
- iii) uitvoering van het monitoringproces voor debiteuren en blootstellingen.

2. Indien instellingen op elk van de volgende gebieden gebruikmaken van interne ratings en ramingen betreffende wanbetalingen en verliezen, beoordelen de bevoegde autoriteiten hoe dat gebruik ertoe bijdraagt dat deze ratings en ramingen een essentiële rol spelen in het risicobeheer en de besluitvormingsprocessen van de instelling en in haar kredietacceptatieprocessen als bedoeld in lid 1:

- a) prijsstelling met betrekking tot elke kredietfaciliteit of debiteur;
- b) systemen voor vroegtijdige waarschuwing die worden gebruikt ten behoeve van het kredietrisicobeheer;
- c) vaststelling en uitvoering van de beleidslijnen en processen voor inning en invordering;
- d) berekening van kredietrisicoaanpassingen voor zover dit in overeenstemming is met het toepasselijk kader voor financiële verslaggeving;
- e) het aan interne comités, de directie en het personeel toewijzen of delegeren van bevoegdheid voor het kredietacceptatieproces door het bestuur.

Artikel 20

Gebruikstest bij interne kapitaalallocatie

1. Wanneer de bevoegde autoriteiten beoordelen of interne ratings en ramingen betreffende wanbetalingen en verliezen van de ratingsystemen die bij de berekening van eigen vermogen worden gebruikt, een essentiële rol vervullen in de interne kapitaalallocatie als bedoeld in artikel 144, lid 1, punt b), van Verordening (EU) nr. 575/2013, beoordelen zij of deze ratings en ramingen een belangrijke rol spelen in:

- a) de beoordeling van de hoogte van het interne kapitaal die volgens de instelling nog aansluit op de aard en omvang van haar huidige en mogelijke toekomstige risico als bedoeld in artikel 73 van Richtlijn 2013/36/EU;
- b) de allocatie van het interne kapitaal over soorten risico, dochterondernemingen en portefeuilles.

2. Indien instellingen om budgettaire redenen interne ratings en ramingen betreffende wanbetalingen en verliezen in aanmerking nemen voor de berekening van de risicokosten voor de instelling, beoordelen de bevoegde autoriteiten hoe het in aanmerking nemen van deze elementen ertoe bijdraagt dat deze ratings en ramingen een essentiële rol spelen in de interne kapitaalallocatie van de instelling.

Artikel 21

Gebruikstest bij corporate-governancefuncties

1. Wanneer de bevoegde autoriteiten beoordelen of interne ratings en ramingen betreffende wanbetalingen en verliezen van de ratingsystemen die bij de berekening van de eigenvermogensvereisten worden gebruikt, een essentiële rol vervullen in de corporate-governancefuncties als bedoeld in artikel 144, lid 1, punt b), van Verordening (EU) nr. 575/2013, beoordelen zij of deze ratings en ramingen een belangrijke rol spelen in:

- a) de managementverslaggeving;
- b) de monitoring van het kredietrisico op portefeuilleniveau.

2. Wanneer instellingen op een van de volgende gebieden interne ratings en ramingen betreffende wanbetalingen en verliezen in aanmerking nemen, beoordelen de bevoegde autoriteiten hoe het in aanmerking nemen van deze elementen ertoe bijdraagt dat die ratings en ramingen een essentiële rol spelen in de in lid 1 genoemde corporate-governancefuncties:

- a) de planning van de interne accountantscontrole;
- b) het ontwerp van het beloningsbeleid.

*Artikel 22***Ervaringstest**

1. Wanneer de bevoegde autoriteiten beoordelen of de instelling ten minste drie jaar vóór het gebruik van de IRB-benadering voor de berekening van de eigenvermogensvereisten als bedoeld in artikel 145 van Verordening (EU) nr. 575/2013 heeft gebruikgemaakt van ratingsystemen die grotendeels met de vereisten in de artikelen 169 tot en met 191 van Verordening (EU) nr. 575/2013 in overeenstemming zijn, verifiëren zij dat:

- a) die ratingsystemen zijn gebruikt in de risicobeheer-, besluitvormings- en kredietacceptatieprocessen van de instelling als bedoeld in artikel 19, lid 1, punt b);
- b) voldoende documentatie van de doeltreffende werking van de ratingsystemen over deze drie jaren beschikbaar is, met name wat betreft de respectievelijke rapportages inzake monitoring, validatie en accountantscontrole.

2. Voor de beoordeling van een aanvraag tot uitbreiding van de IRB-benadering overeenkomstig het plan voor stapsgewijze invoering is lid 1 ook van toepassing indien de uitbreiding betrekking heeft op blootstellingen die zo sterk van het bestaande toepassingsgebied verschillen dat niet redelijkerwijs kan worden aangenomen dat de instelling over voldoende ervaring beschikt om te voldoen aan de vereisten van artikel 145, leden 1 en 2, van Verordening (EU) nr. 575/2013 met betrekking tot de nieuwe blootstellingen, zoals neergelegd in artikel 145, lid 3, van Verordening (EU) nr. 575/2013.

HOOFDSTUK 5

BEOORDELINGSMETHODE VOOR HET ONDERBRENGEN VAN BLOOTSTELLINGEN IN KLASSEN OF GROEPEN*Artikel 23***Algemeen**

1. Om te beoordelen of de instelling voldoet aan de vereisten voor de onderbrenging van debiteuren of blootstellingen in klassen of groepen zoals neergelegd in de artikelen 169, 171, 172 en 173 van Verordening (EU) nr. 575/2013, verifiëren de bevoegde autoriteiten:

- a) de toereikendheid van de definities, processen en criteria die de instelling toepast voor het onderbrengen of de toetsing van het onderbrengen van blootstellingen in klassen of groepen, met inbegrip van de behandeling van bijstellingen overeenkomstig artikel 24;
- b) de integriteit van het onderbrengingsproces als bedoeld in artikel 173 van Verordening (EU) nr. 575/2013, waaronder de onafhankelijkheid van het onderbrengingsproces, alsook de onderbrengingstoetsingen overeenkomstig artikel 25.

2. Voor de verificatie in het kader van lid 1 passen de bevoegde autoriteiten alle volgende methoden toe:

- a) de toepasselijke interne beleidslijnen en procedures van de instelling toetsen;
- b) de rollen en verantwoordelijkheden toetsen van de voor het initiëren en vernieuwen van blootstellingen verantwoordelijke afdelingen en de voor de onderbrenging van blootstellingen in klassen of groepen verantwoordelijke afdelingen;
- c) de betrokken notulen toetsen van de interne organen, waaronder het leidinggevend orgaan, of de comités van de instelling;
- d) de interne rapporten van de instelling over de werking van het onderbrengingsproces toetsen;
- e) de betrokken bevindingen van de interne accountantscontrolefunctie of van andere controlefuncties van de instelling toetsen;
- f) de voortgangsverslagen over de inspanningen van de instelling toetsen om tekortkomingen te verhelpen in de onderbrenging of het toetsingsproces en om tijdens accountantscontroles vastgestelde risico's te beperken;

- g) schriftelijke verklaringen verkrijgen van of gesprekken voeren met de betrokken medewerkers en directieleden van de instelling;
 - h) de criteria toetsen die het voor subjectieve inschatting verantwoordelijke personeel gebruikt bij de onderbrenging van blootstellingen in klassen of groepen.
3. Voor de verificatie in het kader van lid 1 mogen de bevoegde autoriteiten ook alle volgende aanvullende methoden toepassen:
- a) de functionele documentatie van de toepasselijke IT-systemen toetsen;
 - b) steekproeven uitvoeren en documenten toetsen met betrekking tot de kenmerken van een debiteur en het initiëren en aanhouden van de blootstellingen;
 - c) eigen tests op de data van de instelling uitvoeren of van de instelling verlangen dat zij specifieke tests uitvoert;
 - d) andere relevante documenten van de instelling toetsen.

Artikel 24

Onderbrengingsdefinities, -processen en -criteria

1. Wanneer de bevoegde autoriteiten de toereikendheid beoordelen van de door de instelling voor het onderbrengen of de toetsing van het onderbrengen van blootstellingen in klassen of groepen overeenkomstig de artikelen 169, 171, 172 en 173, van Verordening (EU) nr. 575/2013 gebruikte definities, processen en criteria, verifiëren zij dat:
- a) er is voorzien in toereikende procedures en mechanismen die zorgen voor een consequente onderbrenging van debiteuren of faciliteiten in een passend ratingsysteem;
 - b) er is voorzien in toereikende procedures en mechanismen die ervoor zorgen dat elke door de instelling gehouden blootstelling volgens het ratingsysteem wordt ondergebracht in een klasse of groep;
 - c) er is voorzien in toereikende procedures en mechanismen voor blootstellingen met betrekking tot ondernemingen, instellingen, centrale overheden en centrale banken, en voor blootstellingen in aandelen waarbij de instelling de in artikel 155, lid 3, van Verordening (EU) nr. 575/2013 geformuleerde PD/LGD-benadering hanteert, om te verzekeren dat alle blootstellingen op dezelfde debiteur in dezelfde debiteurenklasse worden ondergebracht, met inbegrip van blootstellingen in verschillende bedrijfsonderdelen, afdelingen, geografische locaties en juridische entiteiten binnen de groep en IT-systemen, en om de correcte toepassing te waarborgen van de vrijstelling van het vereiste om te beschikken over een ratingschaal voor debiteuren die alleen de kwantificering weerspiegelt van het risico dat de debiteur in wanbetaling blijft voor blootstellingen uit hoofde van gespecialiseerde kredietverlening vastgelegd in artikel 170, lid 2, van Verordening (EU) nr. 575/2013, en van de vrijstelling van de verplichting afzonderlijke blootstellingen op dezelfde debiteur onder te brengen in dezelfde debiteurenklasse neergelegd in artikel 172, lid 1, punt e), van die verordening;
 - d) de voor de onderbrenging toegepaste definities en criteria voldoende gedetailleerd zijn om consensus te verzekeren en te zorgen dat de blootstellingen op consequente wijze in klassen en groepen worden ondergebracht door al het hiervoor verantwoordelijke personeel in alle bedrijfsonderdelen, afdelingen, geografische locaties en juridische entiteiten binnen de groep, ongeacht het IT-systeem dat wordt gebruikt;
 - e) er is voorzien in toereikende procedures en mechanismen om alle relevante informatie over de debiteuren en faciliteiten te verkrijgen;
 - f) er rekening wordt gehouden met alle relevante, op dat moment beschikbare en meest recente informatie;
 - g) er rekening wordt gehouden met financiële en niet-financiële informatie bij zowel blootstellingen met betrekking tot ondernemingen, instellingen, centrale overheden en centrale banken als blootstellingen in aandelen waarbij een instelling de PD/LGD-benadering hanteert;
 - h) indien voor de onderbrenging van blootstellingen in klassen of groepen noodzakelijke informatie ontbreekt of niet actueel is, de instelling voorziet in toleranties voor vastgestelde maatstaven en regels heeft vastgesteld om op gepaste en voorzichtige wijze met dat feit rekening te houden;
 - i) financiële overzichten ouder dan 24 maanden als achterhaald worden beschouwd en op voorzichtige wijze worden behandeld;
 - j) de onderbrenging in klassen of groepen deel uitmaakt van het kredietacceptatieproces, overeenkomstig artikel 19;

- k) de criteria voor de onderbrenging in klassen of groepen aansluiten bij de door de instelling toegepaste normen voor de verstrekking van leningen en bij haar beleidslijnen voor de aanpak van dubieuze debiteuren en probleemfaciliteiten.
2. Voor de verificatie in het kader van lid 1 beoordelen de bevoegde autoriteiten de situaties waarbij de inputs of outputs van het ratingsysteem door middel van subjectieve inschattingen worden bijgestuurd overeenkomstig artikel 172, lid 3, van Verordening (EU) nr. 575/2013. Zij verifiëren dat:
- a) er is voorzien in gedocumenteerde beleidslijnen waarin de redenen voor en het maximale niveau van bijsturingen zijn vastgesteld, en wordt aangegeven in welke fasen van het onderbrengingsproces de bijsturingen zijn toegestaan;
 - b) bijsturingen voldoende worden gerechtvaardigd onder verwijzing naar de in punt a) genoemde redenen en dat de rechtvaardiging wordt gedocumenteerd;
 - c) de instelling regelmatig de ontwikkeling analyseert van de blootstellingen waarvan de onderbrenging is bijgestuurd, met inbegrip van een analyse van de bijsturingen uitgevoerd door elk daarmee belast personeelslid, en dat er in het besluitvormingsproces op een passend leidinggevend niveau rekening wordt gehouden met de resultaten van deze analyse;
 - d) de instelling volledige informatie over bijsturingen verzamelt, met inbegrip van informatie vóór en na de bijsturingen, regelmatig het aantal en de rechtvaardigingen van bijsturingen monitort, en het effect van de bijsturingen op de werking van het model analyseert;
 - e) het aantal en de rechtvaardigingen van bijsturingen niet wijzen op significante tekortkomingen in het ratingmodel.
3. Voor de verificatie in het kader van lid 1 verifiëren de bevoegde autoriteiten dat met de definities, processen en criteria voor de onderbrenging het volgende wordt bereikt:
- a) groepen verbonden cliënten zoals omschreven in Verordening (EU) nr. 575/2013 worden geïdentificeerd;
 - b) bij onderbrenging in een debiteurenklasse wordt op zodanige wijze rekening gehouden met informatie over de ratings en wanbetalingen van andere relevante entiteiten binnen de groep dat de ratingklassen van elke relevante entiteit binnen de groep de verschillende situatie van elke relevante entiteit en haar betrekkingen met de andere relevante entiteiten van de groep weerspiegelen;
 - c) de gevallen waarin de debiteuren worden ondergebracht in een betere klasse dan die van hun moederentiteiten, worden gedocumenteerd en gerechtvaardigd.

Artikel 25

Integriteit van het onderbrengingsproces

1. Wanneer de bevoegde autoriteiten de onafhankelijkheid van het onderbrengingsproces beoordelen overeenkomstig artikel 173 van Verordening (EU) nr. 575/2013, verifiëren zij dat:
- a) het voor de definitieve goedkeuring van de onderbrenging of de toetsing van de onderbrenging van blootstellingen in klassen of groepen verantwoordelijke personeel en management niet betrokken zijn bij of verantwoordelijk zijn voor het initiëren of vernieuwen van blootstellingen;
 - b) directieleden van afdelingen die verantwoordelijk zijn voor de definitieve goedkeuring van de onderbrenging of de toetsing van de onderbrenging van blootstellingen in klassen of groepen, en directieleden van afdelingen die verantwoordelijk zijn voor het initiëren of vernieuwen van blootstellingen, rapporteren aan verschillende leden van het leidinggevend orgaan of het desbetreffende aangewezen comité van de instelling;
 - c) de beloning van het personeel en management verantwoordelijk voor de definitieve goedkeuring van de onderbrenging of de toetsing van de onderbrenging van blootstellingen in klassen of groepen, niet gekoppeld is aan de uitvoering van taken die verband houden met het initiëren of vernieuwen van blootstellingen;
 - d) dezelfde praktijken als die welke in de punten a), b) en c) worden genoemd, van toepassing zijn op bijsturingen in de categorie blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen.
2. Wanneer de bevoegde autoriteiten de frequentie en toereikendheid van het in artikel 173 van Verordening (EU) nr. 575/2013 beschreven onderbrengingsproces beoordelen, verifiëren zij dat:
- a) in toereikende en gedetailleerde beleidslijnen de frequentie wordt aangegeven waarmee de onderbrenging wordt getoetst en de criteria voor de noodzaak van frequentere onderzoeken, rekening houdende met het hogere risico van debiteuren of probleemblootstellingen, en dat deze beleidslijnen consequent in de tijd worden toegepast;

- b) de onderbrenging binnen ten hoogste twaalf maanden na goedkeuring ervan wordt geëvalueerd en dat tijdens de evaluatie noodzakelijk bevonden aanpassingen ervan binnen die termijn worden aangebracht;
- c) de onderbrenging wordt geëvalueerd wanneer nieuwe wezenlijke informatie over de debiteur of blootstelling beschikbaar komt, en dat tijdens de evaluatie noodzakelijk bevonden aanpassingen ervan zonder verdere vertraging worden aangebracht;
- d) de instelling criteria en processen heeft vastgesteld om het wezenlijke belang van nieuwe informatie en de daaropvolgende noodzaak van heronderbrenging te beoordelen, en dat deze criteria en processen consequent worden toegepast;
- e) bij de evaluatie van de onderbrenging wordt gebruikgemaakt van de meest recente informatie die beschikbaar is;
- f) indien de onderbrenging om praktische redenen niet is geëvalueerd zoals beschreven in de punten a) tot en met e), er is voorzien in toereikende beleidslijnen voor het vaststellen, monitoren en verhelpen van de situatie, en maatregelen worden genomen om opnieuw naleving van de punten a) tot en met e) te verzekeren;
- g) de directie regelmatig wordt geïnformeerd over de evaluaties van de onderbrenging van blootstellingen in klassen of groepen en over vertragingen bij evaluaties van de onderbrenging als bedoeld in punt f);
- h) er is voorzien in toereikende beleidslijnen voor het daadwerkelijk verkrijgen en regelmatig bijwerken van de relevante informatie, en dat dit op adequate wijze tot uitdrukking komt in de voorwaarden van contracten met debiteuren.

3. Voor de verificatie in het kader van lid 2 beoordelen de bevoegde autoriteiten het aantal en de waarde van blootstellingen die niet zijn getoetst overeenkomstig lid 2, punten a) tot en met e), en verifiëren zij dat bij deze blootstellingen voorzichtigheid wordt betracht bij berekening van de risicogewogen posten. De beoordeling en verificatie worden voor elk ratingsysteem en voor elke risicoparameter afzonderlijk uitgevoerd.

HOOFDSTUK 6

BEOORDELINGSMETHODE VOOR DE VASTSTELLING VAN WANBETALINGEN

Artikel 26

Algemeen

1. Om te beoordelen of de instelling alle situaties identificeert die moeten worden beschouwd als wanbetalingen overeenkomstig artikel 178, leden 1 tot en met 5, van Verordening (EU) nr. 575/2013 en Gedelegeerde Verordening (EU) 2018/171 van de Commissie ⁽⁵⁾, verifiëren de bevoegde autoriteiten alle volgende punten:

- a) de gedetailleerde specificatie en praktische toepassing van de triggers voor vaststelling van wanbetaling door een debiteur, overeenkomstig artikel 27;
- b) de robuustheid en doeltreffendheid van het door een instelling gebruikte proces voor de vaststelling van wanbetaling door een debiteur, overeenkomstig artikel 28;
- c) de triggers en het proces die een instelling gebruikt voor de herindeling van een debiteur in wanbetaling naar de status van niet-wanbetaling, overeenkomstig artikel 29.

2. Voor de verificatie in het kader van lid 1 passen de bevoegde autoriteiten alle volgende methoden toe:

- a) toetsen van de interne criteria, beleidslijnen en procedures van de instelling om vast te stellen of zich een wanbetaling heeft voorgedaan ("definitie van wanbetaling") en voor de behandeling van blootstellingen ten aanzien waarvan zich een wanbetaling heeft voorgedaan;
- b) de rollen en verantwoordelijkheden toetsen van de afdelingen en leidinggevende organen die betrokken zijn bij de vaststelling van wanbetaling door een debiteur en het beheer van blootstellingen ten aanzien waarvan zich een wanbetaling heeft voorgedaan;

⁽⁵⁾ Gedelegeerde Verordening (EU) 2018/171 van de Commissie van 19 oktober 2017 tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad met betrekking tot technische reguleringsnormen voor de materialiteitsdrempel voor achterstallige kredietverplichtingen (PB L 32 van 6.2.2018, blz. 1).

- c) de betrokken notulen toetsen van de interne organen, waaronder het leidinggevend orgaan, of de comités van de instelling;
 - d) de betrokken bevindingen van de interne accountantscontrolefunctie of van andere controlefuncties van de instelling toetsen;
 - e) de voortgangsverslagen toetsen over de inspanningen van de instelling om tekortkomingen te verhelpen en tijdens relevante accountantscontroles geconstateerde risico's te beperken;
 - f) schriftelijke verklaringen verkrijgen van of gesprekken voeren met de betrokken medewerkers en directieleden van de instelling;
 - g) de criteria toetsen die worden toegepast door het personeel dat verantwoordelijk is voor handmatige toekenning van de status van wanbetaling aan een debiteur of een blootstelling en van de terugkeer naar de status van niet-wanbetaling.
3. Voor de verificatie in het kader van lid 1 mogen de bevoegde autoriteiten ook alle volgende aanvullende methoden toepassen:
- a) de functionele documentatie van de IT-systemen toetsen die worden gebruikt in het proces voor de vaststelling van wanbetaling door een debiteur;
 - b) steekproeven uitvoeren en documenten toetsen met betrekking tot de kenmerken van een debiteur en het initiëren en aanhouden van de blootstellingen;
 - c) eigen tests op de data van de instelling uitvoeren of van de instelling verlangen dat zij specifieke tests uitvoert;
 - d) andere relevante documenten van de instelling toetsen.

Artikel 27

Triggers voor de vaststelling van wanbetaling door een debiteur

1. Wanneer de bevoegde autoriteiten de gedetailleerde specificatie en praktische toepassing beoordelen van de door de instelling gebruikte triggers voor de vaststelling van wanbetaling door een debiteur, en of deze voldoen aan artikel 178, leden 1 tot en met 5, van Verordening (EU) nr. 575/2013 en Gedelegeerde Verordening (EU) 2018/171, verifiëren zij dat:
- a) er is voorzien in toereikend beleid met betrekking tot het tellen van het aantal achterstallige dagen, met inbegrip van deerschikking van de faciliteiten, het toestaan van uitbreidingen, wijzigingen of uitstel, verlengingen, en verrekening van bestaande rekeningen;
 - b) de door de instelling gehanteerde definitie van wanbetaling ten minste alle in artikel 178, leden 1 en 3, van Verordening (EU) nr. 575/2013, bepaalde triggers voor wanbetaling omvat;
 - c) indien een instelling binnen haar juridische entiteiten meerdere definities van wanbetaling hanteert, het toepassingsgebied van elke definitie van wanbetaling welomschreven is en verschillen tussen de definities gerechtvaardigd zijn.
2. Voor de verificatie in het kader van lid 1 beoordelen de bevoegde autoriteiten of de definitie van wanbetaling in de praktijk wordt toegepast en gedetailleerd genoeg is om consequent te worden toegepast door alle personeelsleden voor alle soorten blootstellingen, en of alle volgende potentiële indicaties dat betaling onwaarschijnlijk is, voldoende zijn gespecificeerd:
- a) de dubieuze status;
 - b) gebeurtenissen die specifieke kredietrisicoaanpassingen inhouden die voortvloeien uit een gepercipieerde aanzienlijke vermindering van de kredietkwaliteit;
 - c) verkoop van kredietverplichtingen die een aanzienlijk kredietgebonden economisch verlies oplevert;
 - d) gebeurtenissen die een gedwongen herstructurering inhouden;
 - e) gebeurtenissen die een met een faillissement vergelijkbare bescherming inhouden;
 - f) andere indicaties dat betaling onwaarschijnlijk is.
3. De bevoegde autoriteiten verifiëren dat de beleidslijnen en procedures voorkomen dat debiteuren de status van niet-wanbetaling krijgen wanneer een van de triggers voor wanbetaling van toepassing is.

Artikel 28

Robuustheid en doeltreffendheid van het proces voor de vaststelling van wanbetaling door een debiteur

1. Wanneer de bevoegde autoriteiten de robuustheid en doeltreffendheid van het proces voor de vaststelling van wanbetaling door een debiteur beoordelen overeenkomstig artikel 178 van Verordening (EU) nr. 575/2013, verifiëren zij dat:

- a) er is voorzien in toereikende procedures en mechanismen die ervoor zorgen dat alle wanbetalingen tijdig worden vastgesteld, en vooral dat de relevante informatie doeltreffend is en voldoende vaak wordt verzameld en bijgewerkt;
- b) indien de vaststelling van wanbetaling door een debiteur op automatische processen berust, er tests worden uitgevoerd om te verifiëren dat het IT-systeem de wanbetalingen correct heeft vastgesteld;
- c) indien de vaststelling van wanbetaling door een debiteur op subjectieve inschatting berust, de criteria voor de beoordeling van de debiteuren en triggers voor wanbetaling voldoende gedetailleerd zijn vastgelegd in de interne documentatie, om te waarborgen dat alle ter zake verantwoordelijke personeelsleden consistentie betrachten bij de vaststelling van wanbetalingen;
- d) indien de instelling de definitie van wanbetaling toepast op het niveau van debiteuren, er is voorzien in toereikende procedures en mechanismen die ervoor zorgen dat zodra bij een debiteur wanbetaling wordt vastgesteld, alle blootstellingen op die debiteur in alle systemen, bedrijfsonderdelen en geografische locaties binnen de instelling en haar dochterondernemingen en, voor zover van toepassing, binnen de moederonderneming en haar dochterondernemingen worden geregistreerd als blootstellingen ten aanzien waarvan zich een wanbetaling heeft voorgedaan;
- e) indien zich in de toekenning van de status van wanbetaling aan alle blootstellingen op een debiteur als bedoeld in punt d) vertraging voordoet na wanbetaling met betrekking tot één of meer blootstellingen van de debiteur, deze vertraging niet leidt tot fouten of inconsistenties in het risicobeheer, de risicorapportage, de berekening van de eigenvermogensvereisten of het gebruik van data bij risicokwantificering.

2. Voor de verificatie in het kader van lid 1 beoordelen de bevoegde autoriteiten de toepassing van de materialiteitsdrempel omschreven krachtens artikel 178, lid 2, punt d), van Verordening (EU) nr. 575/2013 in de definitie van wanbetaling en de consistentie van deze materialiteitsdrempel met de materialiteitsdrempel voor een achterstallige kredietverplichting, vastgesteld door de bevoegde autoriteiten overeenkomstig Gedelegeerde Verordening (EU) 2018/171, en verifiëren zij dat:

- a) er is voorzien in toereikende procedures en mechanismen die ervoor zorgen dat de status van wanbetaling wordt toegekend overeenkomstig artikel 178, lid 1, punt b), van Verordening (EU) nr. 575/2013 op basis van de beoordeling in de zin van artikel 178, lid 2, punt d), van die verordening en in overeenstemming met de materialiteitsdrempel die van toepassing is op een achterstallige kredietverplichting, zoals door de bevoegde autoriteiten overeenkomstig Gedelegeerde Verordening (EU) 2018/171 vastgesteld;
- b) het proces voor het tellen van het aantal achterstallige dagen in overeenstemming is met de contractuele of wettelijke verplichtingen van de debiteur, de gedeeltelijke betalingen adequaat weerspiegelt en consequent wordt toegepast.

3. In het geval van blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen verifiëren de bevoegde partijen, afgezien van de in lid 1 neergelegde verificatie en de in lid 2 neergelegde beoordeling, dat:

- a) de instelling een duidelijk beleid voert inzake de toepassing van de definitie van wanbetaling voor blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen, hetzij op het niveau van de debiteur, hetzij op het niveau van de afzonderlijke kredietfaciliteit;
- b) het beleid als bedoeld in punt a) aansluit bij het risicobeheer van de instelling en consequent wordt toegepast;
- c) bij toepassing door de instelling van de definitie van wanbetaling op het niveau van de afzonderlijke kredietfaciliteit:
 - i) er is voorzien in toereikende procedures en mechanismen die ervoor zorgen dat zodra een kredietfaciliteit wordt geïdentificeerd als zijnde in wanbetaling, deze in alle betrokken systemen binnen de instellingen wordt aangemerkt als kredietfaciliteit ten aanzien waarvan zich een wanbetaling heeft voorgedaan;
 - ii) wanneer zich een vertraging voordoet in de toekenning van de status van wanbetaling aan een kredietfaciliteit in alle betrokken systemen als bedoeld in punt i), deze vertraging niet leidt tot fouten of inconsistenties in het risicobeheer, de risicorapportage, de berekening van de eigenvermogensvereisten of het gebruik van data bij risicokwantificering.

*Artikel 29***Herindeling onder de status van niet-wanbetaling**

1. Wanneer de bevoegde autoriteiten de robuustheid beoordelen van de triggers en het proces om een debiteur overeenkomstig artikel 178, lid 5, van Verordening (EU) nr. 575/2013 her in te delen als niet langer in wanbetaling, verifiëren zij dat:
 - a) de triggers voor herindeling worden bepaald voor elke trigger van wanbetaling en dat de vaststelling en behandeling van aan gedwongen herstructurering onderworpen kredietverplichtingen duidelijk zijn gespecificeerd;
 - b) herindeling alleen mogelijk is als alle triggers van wanbetaling niet meer van toepassing zijn en aan alle toepasselijke voorwaarden voor herindeling is voldaan;
 - c) de triggers en het proces voor herindeling op prudente wijze zijn vastgesteld en er met name voor zorgen dat herindeling onder een status van niet-wanbetaling niet plaatsvindt wanneer de instelling verwacht dat de debiteur zijn kredietverplichting niet volledig zal nakomen zonder dat de instelling zal moeten overgaan tot acties zoals de uitwinning van zekerheden.
2. Voor de toepassing van de beoordeling in het kader van lid 1 verifiëren de bevoegde autoriteiten dat de beleidslijnen en procedures van de instelling niet toestaan dat een debiteur in wanbetaling wordt heringedeeld als debiteur die niet langer in wanbetaling is, louter als gevolg van wijzigingen in de voorwaarden van de kredietverplichtingen, tenzij de instelling heeft geoordeeld dat dankzij deze wijzigingen het niet langer onwaarschijnlijk moet worden geacht dat de debiteur zijn kredietverplichtingen zal nakomen.
3. De bevoegde autoriteiten verifiëren de analyse waarop de instelling haar criteria voor herindeling heeft gebaseerd. Zij verifiëren dat in de analyse rekening is gehouden met het trackrecord van de instelling wat betreft wanbetalingen, en het percentage debiteuren in wanbetaling die binnen korte tijd opnieuw in wanbetaling zijn nadat zij onder een niet-wanbetalingsstatus waren heringedeeld.

HOOFDSTUK 7

BEOORDELINGSMETHODE VOOR DE OPZET, OPERATIONELE BIJZONDERHEDEN EN DOCUMENTATIE VAN RATINGSYSTEMEN

AFDELING 1

Algemeen*Artikel 30***Algemeen**

1. Om te beoordelen of de instelling voldoet aan de vereisten voor de opzet, het beheer en de documentatie van ratingsystemen als bedoeld in artikel 144, lid 1, punt e), van Verordening (EU) nr. 575/2013, verifiëren de bevoegde autoriteiten alle volgende punten:
 - a) de toereikendheid van de documentatie met betrekking tot het rationale, de opzet en operationele bijzonderheden van de ratingsystemen zoals beschreven in artikel 175 van Verordening (EU) nr. 575/2013, overeenkomstig de artikelen 31 en 32;
 - b) de toereikendheid van de opzet van de ratingsystemen als bedoeld in artikel 170 van Verordening (EU) nr. 575/2013, overeenkomstig de artikelen 33 tot en met 36;
 - c) de toepassing door de instelling van de specifieke vereisten voor statistische modellen of andere mechanische methoden als bedoeld in artikel 174 van Verordening (EU) nr. 575/2013, overeenkomstig de artikelen 37 tot en met 40.
2. Voor de verificatie in het kader van lid 1 passen de bevoegde autoriteiten alle volgende methoden toe:
 - a) de toepasselijke interne beleidslijnen van de instelling toetsen;

- b) de technische documentatie van de instelling over de methode en het proces voor de ontwikkeling van ratingsystemen toetsen;
 - c) de ontwikkelingshandboeken, -methoden en -processen toetsen waarop de ratingsystemen gebaseerd zijn;
 - d) de notulen toetsen van de interne organen van de instelling die verantwoordelijk zijn voor het goedkeuren van de ratingsystemen, met inbegrip van het leidinggevend orgaan of de door dit orgaan aangewezen comités;
 - e) de rapporten toetsen over de werking van de ratingsystemen en de aanbevelingen van de afdeling kredietrisicobeheersing, de functies voor validatie en interne accountantscontrole of een andere controlefunctie van de instelling;
 - f) de voortgangsverslagen toetsen over de inspanningen van de instelling om tekortkomingen te verhelpen en tijdens monitoring, validaties en relevante accountantscontroles vastgestelde risico's te beperken;
 - g) schriftelijke verklaringen verkrijgen van of gesprekken voeren met de betrokken medewerkers en directieleden van de instelling.
3. Voor de verificatie in het kader van lid 1 mogen de bevoegde autoriteiten alle volgende aanvullende methoden toepassen:
- a) data die in het proces voor de ontwikkeling van de ratingsystemen worden gebruikt, opvragen en analyseren;
 - b) eigen ramingen maken of de ramingen van de instellingen reproduceren die zijn uitgevoerd tijdens de ontwikkeling en monitoring van de ratingsystemen, aan de hand van de nodige, door de instelling aangeleverde data;
 - c) de instelling verzoeken om aanvullende documentatie of om de verstrekking van analyses met betrekking tot de keuze van de methode voor het opzetten van het ratingsysteem en informatie over de verkregen resultaten;
 - d) de functionele documentatie toetsen van de IT-systemen relevant voor de draagwijdte van de beoordeling van de opzet, operationele bijzonderheden en documentatie van de ratingsystemen;
 - e) eigen tests van de bevoegde autoriteit uitvoeren op de data van de instelling of de instelling verzoeken om tests op voorstel van de bevoegde autoriteit uit te voeren;
 - f) andere relevante documenten van de instelling toetsen.

AFDELING 2

Methode voor de beoordeling van de documentatie over rationale, opzet en operationele bijzonderheden van de ratingsystemen

Artikel 31

Volledigheid van de documentatie van de ratingsystemen

1. Wanneer de bevoegde autoriteiten de volledigheid van de documentatie beoordelen ten aanzien van opzet, operationele bijzonderheden en rationale van de ratingsystemen als bedoeld in artikel 144, lid 1, punt e), en vastgelegd in artikel 175 van Verordening (EU) nr. 575/2013, verifiëren zij dat de documentatie compleet is en het volgende omvat:
- a) de toereikendheid van het ratingsysteem en de in het ratingsysteem gebruikte modellen, rekening houdende met de kenmerken van de portefeuille;
 - b) een beschrijving van de databronnen en de werkwijzen voor opschoning van data;
 - c) de definities van wanbetaling en verlies;
 - d) de methodologische keuzes;
 - e) de technische specificaties van de modellen;
 - f) de tekortkomingen en beperkingen van de modellen en de mogelijke mitigerende factoren ervan;
 - g) de resultaten van de implementatietests van de modellen in de IT-systemen, met name informatie over de vraag of de implementatie succesvol en foutloos verliep;
 - h) een zelfbeoordeling van de naleving van de reguleringsvereisten voor de interneratingbenadering als bedoeld in de artikelen 169 tot en met 191 van Verordening (EU) nr. 575/2013.

2. Voor de verificatie in het kader van lid 1, punt a), verifiëren de bevoegde autoriteiten dat:
 - a) de documentatie duidelijk aangeeft wat het doel van het ratingsysteem en de modellen is;
 - b) de documentatie een beschrijving bevat van het toepassingsgebied van het ratingsysteem en het toepassingsgebied van de binnen het ratingsysteem gebruikte modellen, d.w.z. een specificatie van het soort blootstellingen dat elk model binnen het ratingsysteem dekt in zowel kwalitatief als kwantitatief opzicht, het soort outputs van elk model en het gebruik dat van de outputs wordt gemaakt;
 - c) in de documentatie wordt toegelicht hoe rekening wordt gehouden met de door middel van het ratingsysteem verkregen informatie en de resultaten van de modellen ten behoeve van de processen voor risicobeheer, besluitvorming en kredietacceptatie als bedoeld in artikel 19.
3. Voor de verificatie in het kader van lid 1, punt b), verifiëren de bevoegde autoriteiten dat de documentatie omvat:
 - a) gedetailleerde informatie over alle voor de ontwikkeling van het model gebruikte data, met inbegrip van een precieze omschrijving van inhoud, bron, formaat en codering van het model, en, voor zover van toepassing, data die ervan uitgesloten zijn;
 - b) procedures voor opschoning van data, waaronder procedures voor uitsluiting van data, opsporing en aanpak van uitschieters en data-aanpassingen, alsook een uitdrukkelijke rechtvaardiging voor de toepassing ervan en een evaluatie van het effect ervan.
4. Voor de verificatie in het kader van lid 1, punt c), verifiëren de bevoegde autoriteiten dat de bij de ontwikkeling van het model gebruikte definities van wanbetaling en verlies naar behoren zijn gedocumenteerd, met name indien voor de specificatie van modellen andere definities van wanbetaling worden gehanteerd dan de definities die de instelling toepast overeenkomstig artikel 178 van Verordening (EU) nr. 575/2013.
5. Voor de verificatie in het kader van lid 1, punt d), verifiëren de bevoegde autoriteiten dat de documentatie omvat:
 - a) details over de opzet, theorie, aannames en logica die ten grondslag liggen aan het model;
 - b) gedetailleerde omschrijvingen van de methodieken van het model en het rationale ervan, statistische technieken en benaderingen en, voor zover van toepassing, rationale en details met betrekking tot segmentatiemethoden, outputs van statistische processen en de diagnostiek en metingen van de voorspellende waarde van de modellen;
 - c) de rol van deskundigen uit relevante bedrijfsgebieden bij de ontwikkeling van het ratingsysteem en de modellen, met inbegrip van een uitvoerige beschrijving van het proces voor raadpleging van deskundigen uit relevante bedrijfsgebieden bij het opzetten van het ratingsysteem en de modellen, en van de door deze deskundigen uit relevante bedrijfsgebieden verstrekte outputs en het rationale daarvoor;
 - d) een toelichting van de wijze waarop statistisch model en subjectieve inschatting worden gecombineerd om de uiteindelijke modeloutput te verkrijgen;
 - e) een toelichting van de wijze waarop de instelling rekening houdt met een onbevredigende datakwaliteit, een gebrek aan homogene blootstellingsgroepen, veranderingen in bedrijfsprocessen en de economische of juridische omgeving, en andere factoren met betrekking tot de datakwaliteit die de werking van het ratingsysteem of model kunnen beïnvloeden;
 - f) een beschrijving van de analyses die worden uitgevoerd ten behoeve van statistische modellen of andere mechanische methoden, al naargelang van toepassing:
 - i) de univariate analyse van de in aanmerking genomen variabelen en de respectieve criteria voor selectie van variabelen;
 - ii) de multivariate analyse van de geselecteerde variabelen en de respectieve criteria voor selectie van variabelen;
 - iii) de procedure voor de opzet van het definitieve model, met inbegrip van:
 - de definitieve selectie van variabelen;
 - aanpassingen op basis van subjectieve inschatting aan de variabelen die voortvloeien uit de multivariate analyse;

- omzettingen van variabelen;
- toekenning van gewichten aan variabelen;
- de methode van samenstelling van modelcomponenten, met name bij samenvoeging van de bijdrage van kwalitatieve en kwantitatieve componenten.

6. Voor de verificatie in het kader van lid 1, punt e), verifiëren de bevoegde autoriteiten dat de documentatie omvat:
- a) de technische specificaties van de definitieve modelstructuur, zoals definitieve modelspecificaties, inputcomponenten, zoals type en formaat van de geselecteerde variabelen, gewichten toegepast voor variabelen en outputcomponenten, zoals type en format van de outputdata;
 - b) verwijzingen naar de computercodes en -tools die zijn gebruikt in termen van IT-talen en -programma's waarmee een derde de eindresultaten kan reproduceren.

In geval van verkopermodellen mag de derde de verkoper zijn voor de toepassing van punt b).

7. Voor de verificatie in het kader van lid 1, punt f), verifiëren de bevoegde autoriteiten dat de documentatie een beschrijving bevat van de tekortkomingen en beperkingen van het model, een beoordeling van de vraag of aan de belangrijkste aannames van het model wordt voldaan, en actie ter anticipatie op situaties waarin het model onder verwachting presteert of ontoereikend wordt, alsook een beoordeling van de significantie van gebreken in het model en de mogelijke mitigerende factoren daarvan.

8. Voor de verificatie in het kader van lid 1, punt g), verifiëren de bevoegde autoriteiten dat:
- a) de documentatie het te volgen proces aangeeft wanneer een nieuw of gewijzigd model in de productieomgeving wordt geïmplementeerd;
 - b) de documentatie de resultaten bevat van de tests voor implementatie van de ratingmodellen in de IT-systemen, waaronder de bevestiging dat het in het productiesysteem geïmplementeerde ratingmodel hetzelfde model is dat in de documentatie wordt beschreven en dat het werkt zoals beoogd.

9. Voor de verificatie in het kader van lid 1, punt h), verifiëren de bevoegde autoriteiten dat de zelfbeoordeling van de instelling met betrekking tot de naleving van de reguleringsvereisten voor de IRB-benadering voor elk ratingsysteem afzonderlijk wordt uitgevoerd en door de afdeling interne accountantscontrole of een andere vergelijkbare onafhankelijke accountantscontroleafdeling wordt getoetst.

Artikel 32

Register van ratingsystemen

1. Wanneer de bevoegde autoriteiten het documentatiesysteem en de procedures voor verzameling en opslag van informatie over de ratingsystemen als bedoeld in artikel 144, lid 1, punt e), en artikel 175 van Verordening (EU) nr. 575/2013 beoordelen, verifiëren zij dat de instelling een register heeft geïmplementeerd en bijhoudt van alle bestaande en eerdere versies van de ratingsystemen over ten minste de afgelopen drie jaar ("register van ratingsystemen").
2. Voor de toepassing van lid 1 verifiëren de bevoegde autoriteiten dat de procedures voor het bijhouden van het register van ratingsystemen met betrekking tot elke versie de volgende informatie vastleggen:
- a) het toepassingsgebied van het ratingsysteem, waarin wordt aangegeven welk soort blootstelling van welk ratingmodel een rating moet krijgen;
 - b) het management dat verantwoordelijk is voor de goedkeuring en de datum van interne goedkeuring, de datum van kennisgeving aan de bevoegde autoriteiten, de datum van goedkeuring door de bevoegde autoriteiten, voor zover van toepassing, en de implementatiedatum van de versie;

- c) een beknopte beschrijving van elke wijziging ten opzichte van de voorgaande versie die in het register in aanmerking is genomen, waaronder een beschrijving van de aspecten van de ratingsystemen die veranderd zijn, en een verwijzing naar de documentatie van het model;
- d) de wijzigingscategorie vastgesteld overeenkomstig Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 529/2014 en een verwijzing naar de criteria voor indeling bij een wijzigingscategorie.

AFDELING 3

Methode voor de beoordeling van de opzet van ratingsystemen

Artikel 33

Risicodeterminanten en ratingcriteria

1. Wanneer de bevoegde autoriteiten de in het ratingsysteem toegepaste risicodeterminanten en ratingcriteria beoordelen voor de toepassing van artikel 170, lid 1, punten a), c) en e), artikel 170, lid 3, punt a), en artikel 170, lid 4, van Verordening (EU) nr. 575/2013, verifiëren zij alle volgende punten:
 - a) het proces voor de selectie van relevante risicodeterminanten en ratingcriteria, waaronder de definitie van mogelijke risicodeterminanten, criteria voor de selectie van risicodeterminanten en beslissingen die met betrekking tot risicodeterminanten worden genomen;
 - b) de consistentie van de geselecteerde risicodeterminanten en ratingcriteria en hun bijdrage aan de risicobeoordeling met de verwachtingen van de zakelijke gebruikers van het ratingsysteem;
 - c) de consistentie van de risicodeterminanten en ratingcriteria die zijn geselecteerd op basis van statistische methoden, met statistisch bewijs over risicodifferentiatie in verband met elke klasse of groep.
2. De mogelijke risicodeterminanten en ratingcriteria die moeten worden geanalyseerd overeenkomstig lid 1, punt a), bevatten, voor zover voor het soort blootstellingen beschikbaar:
 - a) risicokenmerken van debiteuren, waaronder:
 - i) voor blootstellingen met betrekking tot ondernemingen en instellingen: financiële overzichten, kwalitatieve informatie, sectorrisico, landenrisico, ondersteuning door de moederentiteit;
 - ii) voor blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen: financiële overzichten of informatie over persoonlijke inkomens, kwalitatieve informatie, gedragsinformatie, sociaal-demografische informatie;
 - b) transactierisicokenmerken, waaronder soort product, soort zekerheid, rangorde, Loan-To-Value-ratio;
 - c) informatie over *delinquency*: interne informatie of informatie uit externe bronnen, zoals kredietbureaus.

Artikel 34

Verdeling van debiteuren en blootstellingen in de klassen of groepen

1. Wanneer de bevoegde autoriteiten de verdeling van debiteuren en blootstellingen in de klassen of groepen van elk ratingsysteem beoordelen voor de toepassing van artikel 170, lid 1, punten b), d) en f), artikel 170, lid 2, en artikel 170, lid 3, punt c), van Verordening (EU) nr. 575/2013, verifiëren zij dat:
 - a) het aantal ratingklassen en -groepen toereikend is om een zinvolle risicodifferentiatie en een kwantificering van de verlieskenmerken op het niveau van de klasse of groep te garanderen, en dat:
 - i) voor blootstellingen met betrekking tot ondernemingen, instellingen, centrale overheden en centrale banken en blootstellingen uit hoofde van gespecialiseerde kredietverlening, de ratingschaal voor debiteuren ten minste het aantal klassen heeft zoals vastgelegd in, respectievelijk, artikel 170, lid 1, punt b), en artikel 170, lid 2, van Verordening (EU) nr. 575/2013;
 - ii) voor gekochte kortlopende vorderingen die zijn ingedeeld als blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen, de groepering de overnemingspraktijken van de verkoper en de heterogeniteit van zijn cliënten weerspiegelt;

- b) er geen overmatige concentratie is van aantallen blootstellingen of debiteuren in een klasse of groep, tenzij die verdeling wordt ondersteund door overtuigende empirische gegevens die aantonen dat het risico van deze blootstellingen of debiteuren homogeen is;
- c) de rating- en faciliteitsklassen of -groepen voor blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen een voldoende aantal blootstellingen of debiteuren in één klasse of groep hebben, tenzij die verdeling wordt ondersteund door overtuigende empirische gegevens die aantonen dat de groepering van die blootstellingen of debiteuren toereikend is, of dat directe ramingen van risicoparameters voor individuele debiteuren of blootstellingen worden toegepast als bedoeld in artikel 169, lid 3, van Verordening (EU) nr. 575/2013;
- d) de rating- en faciliteitsklassen of -groepen voor blootstellingen met betrekking tot ondernemingen, instellingen, centrale overheden en centrale banken, voor zover voldoende data beschikbaar zijn, niet te weinig blootstellingen of debiteuren in één klasse of groep hebben, tenzij de verdeling van blootstellingen of debiteuren wordt ondersteund door overtuigende empirische gegevens die aantonen dat de groepering van die blootstellingen of debiteuren toereikend is, of dat directe ramingen van risicoparameters voor individuele debiteuren of blootstellingen worden toegepast zoals vermeld in artikel 169, lid 3, van Verordening (EU) nr. 575/2013.

2. Naast de in lid 1 bepaalde verificatie beoordelen de bevoegde autoriteiten, in voorkomend geval, ook de criteria die de instelling toepast bij het vaststellen van:

- a) het maximale en minimale totale aantal klassen of groepen;
- b) het aandeel van de blootstellingen en debiteuren ondergebracht in elke klasse of groep.

3. Voor de toepassing van de leden 1 en 2 houden de bevoegde autoriteiten rekening met de in heden en verleden waargenomen verdelingen van het aantal blootstellingen en debiteuren en van de blootstellingswaarden, inclusief de migratie van blootstellingen en debiteuren van de ene klasse of groep naar de andere.

Artikel 35

Risicodifferentiatie

1. Wanneer de bevoegde autoriteiten de risicodifferentiatie van elk ratingsysteem beoordelen voor de toepassing van artikel 170, lid 3, punten b) en c), van Verordening (EU) nr. 575/2013 ten aanzien van blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen, verifiëren zij alle volgende punten:

- a) de voor de beoordeling van de risicodifferentiatie gebruikte instrumenten zijn, gelet op de beschikbare data, deugdelijk en toereikend, en de toereikende risicodifferentiatie blijkt uit registraties van tijdreeksen van gerealiseerde wanbetalingsgraden of verliespercentages voor klassen of groepen onder uiteenlopende economische omstandigheden;
- b) de instelling stelt de verwachte werking van het ratingsysteem met betrekking tot risicodifferentiatie vast door middel van duidelijk bepaalde vaste doelen en toleranties voor vastgelegde maatstaven en instrumenten, alsmede acties om afwijkingen van deze doelen en toleranties recht te zetten; afzonderlijke doelen en toleranties kunnen worden vastgesteld voor de initiële ontwikkeling en de doorlopende werking;
- c) de doelen en toleranties voor vastgelegde maatstaven en instrumenten en de mechanismen die worden toegepast om aan deze doelen en toleranties te voldoen, waarborgen een toereikende differentiatie van het risico.

2. De bevoegde autoriteiten passen ook lid 1 toe bij de beoordeling van de risicodifferentiatie voor blootstellingen niet zijnde die met betrekking tot particulieren en kleine partijen krachtens artikel 170, lid 1, van Verordening (EU) nr. 575/2013, indien er voldoende data beschikbaar zijn om dit mogelijk te maken.

Artikel 36

Homogeniteit

1. Wanneer de bevoegde autoriteiten de homogeniteit van in dezelfde klasse of groep ondergebrachte debiteuren of blootstellingen beoordelen voor de toepassing van artikel 170, lid 1, en artikel 170, lid 3, punt c), van Verordening (EU) nr. 575/2013, beoordelen zij de kenmerken van debiteuren en transactieverlies in elke klasse of groep op gelijksoortigheid, met inachtneming van de volgende factoren:

- a) interne ratings;
- b) PD-ramingen;
- c) voor zover van toepassing, eigen LGD-ramingen;
- d) voor zover van toepassing, eigen ramingen van omrekeningsfactoren;
- e) voor zover van toepassing, eigen ramingen van totale verliezen.

Voor blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen beoordelen de bevoegde autoriteiten deze factoren voor elk ratingsysteem. De bevoegde autoriteiten beoordelen blootstellingen niet zijnde die met betrekking tot particulieren en kleine partijen alleen voor de ratingsystemen waarvoor voldoende data beschikbaar zijn.

2. Voor de beoordeling in het kader van lid 1 beoordelen de bevoegde autoriteiten het spectrum van waarden en de verdelingen van de debiteuren- en transactieverlieskenmerken die in elke klasse of groep zijn opgenomen.

AFDELING 4

Methode voor de beoordeling van specifieke vereisten voor statistische modellen of andere mechanische methoden

Artikel 37

Datavereisten

1. Wanneer de bevoegde autoriteiten het proces voor de validatie van de in het model in te voeren data overeenkomstig artikel 174, punt b), van Verordening (EU) nr. 575/2013 beoordelen, verifiëren zij:

- a) de betrouwbaarheid en kwaliteit van de interne en externe databronnen en de datarange die uit deze bronnen wordt verkregen, alsook de tijdsperiode die de bronnen bestrijken;
- b) het proces voor de samenvoeging van data, waarbij data uit meerdere databronnen worden ingevoerd in het model;
- c) het rationale en de schaal van de uitsluitingen van data, opgesplitst per uitsluitingsreden, met gebruikmaking van statistische gegevens voor het aandeel van de totale data dat elke uitsluiting beslaat wanneer bepaalde data van de modelontwikkelingsteekproef werden uitgesloten;
- d) de procedures voor de aanpak van onjuiste en ontbrekende data en de behandeling van uitschieters en categorische data, en verifiëren zij dat een wijziging in het soort categorisering niet leidt tot een verminderde datakwaliteit of structurele breuken in de data;
- e) de processen voor datatransformatie, waaronder standaardisering en andere functionele transformaties, alsook de toepasselijkheid van deze transformaties, gelet op het risico op model overfitting.

2. Wanneer de bevoegde autoriteiten de voor het bouwen van het model gebruikte data als bedoeld in artikel 174, punt c), van Verordening (EU) nr. 575/2013 beoordelen op representativiteit, verifiëren zij:

- a) de vergelijkbaarheid van de risico kenmerken van de debiteuren of faciliteiten die tot uiting komen in de voor het bouwen van het model gebruikte data, met die van de blootstellingen die onder een bepaald ratingmodel vallen;
- b) de vergelijkbaarheid van de vigerende overnemings- en invorderingsnormen met de normen toegepast op het moment dat betrekking heeft op de voor de modellering gebruikte referentiedataset;
- c) de consistentie in de tijd van de definitie van wanbetaling binnen de voor de modellering gebruikte data, en verifiëren zij dat:
 - i) aanpassingen zijn verricht om consistentie met de vigerende definitie van wanbetaling te verwezenlijken, indien de definitie van wanbetaling tijdens de waarnemingsperiode is gewijzigd;
 - ii) de instelling toereikende maatregelen heeft vastgesteld die de representativiteit van de data waarborgen, indien zij actief is in verscheidene rechtsgebieden met verschillende definities van wanbetalingen;
 - iii) de definitie van wanbetaling die voor de modelspecificatie wordt toegepast geen negatieve gevolgen heeft voor de structuur en werking van het ratingmodel, indien deze definitie afwijkt van de in artikel 178 van Verordening (EU) nr. 575/2013 neergelegde definitie van wanbetaling;

- d) indien bij ontwikkeling van het model wordt gebruikgemaakt van externe data of een datapool van verschillende instellingen, de relevantie en toereikendheid van deze data voor de blootstellingen, de producten en het risicoprofiel van de instelling.

Artikel 38

Opzet van het model

Wanneer de bevoegde autoriteiten de opzet van het ratingmodel beoordelen voor de toepassing van artikel 174, punt a), van Verordening (EU) nr. 575/2013, verifiëren zij:

- a) de toereikendheid van het model met betrekking tot de specifieke toepassing ervan;
- b) de analyse door de instelling van alternatieve aannames of andere benaderingen dan die welke in het model werden gekozen;
- c) de methode van de instelling voor ontwikkeling van het model;
- d) dat het betrokken personeel van de instelling volledig vertrouwd is met de mogelijkheden en beperkingen van het model, en met name dat de documentatie van het model van de instelling:
 - i) een beschrijving bevat van welke beperkingen van het model betrekking hebben op de modelinputs, onzekere aannames en de verwerkingscomponent van het model, en of de modeloutput handmatig of in het IT-systeem wordt uitgevoerd;
 - ii) voorziet in het vaststellen van situaties waarbij het model onder verwachting kan werken of ontoereikend wordt en een beoordeling bevat van de materialiteit van tekortkomingen in het model en mogelijke mitigerende factoren ervan.

Artikel 39

Subjectieve inschatting

Wanneer de bevoegde autoriteiten beoordelen of het statistische model of een andere mechanische methode wordt aangevuld met subjectieve inschattingen overeenkomstig artikel 174, punt e), van Verordening (EU) nr. 575/2013 en of subjectieve inschatting op evenredige en toereikende wijze wordt toegepast bij de ontwikkeling van het ratingmodel en het proces voor de onderbrenging van blootstellingen in klassen of groepen, verifiëren zij dat:

- a) de wijze waarop subjectieve inschatting wordt toegepast, gerechtvaardigd en volledig gedocumenteerd wordt en dat het effect van subjectieve inschatting op het ratingsysteem wordt beoordeeld, voor zover mogelijk ook door berekening van de marginale bijdrage van subjectieve inschatting aan de werking van het ratingsysteem;
- b) rekening wordt gehouden met alle relevante informatie die niet in het model wordt meegenomen en er voldoende voorzichtigheid wordt betracht;
- c) indien bij het proces van onderbrenging van blootstellingen in klassen of groepen binnen een ratingsysteem subjectieve inschattingen nodig zijn in de vorm van subjectieve inputdata of indien het kredietbeleid voorziet in bijstellingen van inputs of outputs van het model, al het volgende van toepassing is:
 - i) het handboek voor gebruikers van het model definieert duidelijk de inputdata en de situaties waarin de inputdata door middel van subjectieve inschatting kunnen worden aangepast;
 - ii) de situaties waarin de inputdata daadwerkelijk werden aangepast, zijn beperkt;
 - iii) het handboek voor gebruikers van het model definieert duidelijk de situaties waarin de input of output van ratingmodellen mag worden bijgesteld, alsmede de procedures voor bijstelling van de input of output van de modellen;
 - iv) alle data betreffende toepassing van subjectieve inschatting en de situaties waarin de inputs of outputs van de ratingmodellen zijn bijgesteld, worden opgeslagen en periodiek geanalyseerd door de afdeling kredietrisicobeheersing of de validatiefunctie om het effect ervan op het ratingmodel vast te stellen;
- d) de toepassing van subjectieve inschatting wordt naar behoren beheerd en geschiedt evenredig aan het soort blootstellingen voor elk ratingsysteem.

*Artikel 40***Werking van het model**

Wanneer de bevoegde autoriteiten de voorspelkracht van het model beoordelen zoals vereist in artikel 174, punt a), van Verordening (EU) nr. 575/2013, verifiëren zij dat de interne normen van de instelling:

- a) voorzien in een overzicht van de aannames en theorie die ten grondslag liggen aan de maatstaven die de instelling heeft gekozen om de werking van het model te beoordelen;
- b) de toepassing van de maatstaven specificeren, aangeven of elke maatstaf verplicht of facultatief wordt toegepast en wanneer deze moet worden toegepast, en waarborgt dat de maatstaven op coherente wijze worden gebruikt;
- c) de toepassingsvoorwaarden en de aanvaardbare drempels en geaccepteerde afwijkingen voor de maatstaven vermelden, en uiteenzetten of, en zo ja hoe, bij het beoordelingsproces rekening wordt gehouden met statistische fouten die betrekking hebben op de waarden van deze maatstaven en, bij berekening van meer dan één maatstaf, de methoden bepalen voor het aggregeren van meerdere testresultaten in één enkele beoordeling;
- d) voorzien in een proces waarin gevallen van een verslechterde werking van het model die tot overschrijding van de in punt c) bedoelde drempels leidt, worden gemeld bij de ter zake verantwoordelijke directieleden, en dat de leden van het management die verantwoordelijk zijn voor het nemen van de uiteindelijke beslissing over uitvoering van de noodzakelijke wijzigingen in het model, duidelijke handvatten verstrekken over de wijze waarop de resultaten van de maatstaven moeten worden meegenomen.

HOOFDSTUK 8

BEOORDELINGSMETHODE VOOR RISICOKWANTIFICERING

AFDELING 1

Algemeen*Artikel 41***Algemeen**

1. Om te beoordelen of een instelling, voor de toepassing van artikel 144, lid 1, punt a), van Verordening (EU) nr. 575/2013, voldoet aan de vereisten voor kwantificering van risicoparameters, verifiëren de bevoegde autoriteiten:
 - a) naleving van de in artikel 179 van Verordening (EU) nr. 575/2013 neergelegde algemene ramingsvereisten, vastgesteld, overeenkomstig de artikelen 42, 43 en 44;
 - b) naleving van de in artikel 180 van Verordening (EU) nr. 575/2013 neergelegde vereisten die specifiek zijn voor PD-raming, overeenkomstig de artikelen 45 en 46;
 - c) naleving van de vereisten die specifiek zijn voor eigen LGD-ramingen, neergelegd in artikel 181 van Verordening (EU) nr. 575/2013, overeenkomstig de artikelen 47 tot en met 52;
 - d) naleving van de vereisten die specifiek zijn voor eigen ramingen van omrekeningsfactoren, vastgesteld in artikel 182 van Verordening (EU) nr. 575/2013, overeenkomstig de artikelen 53 tot en met 56;
 - e) naleving van de vereisten voor de beoordeling van het effect van garanties en kredietderivaten, vastgesteld in artikel 183 van Verordening (EU) nr. 575/2013, overeenkomstig artikel 57;
 - f) naleving van de in artikel 184 van Verordening (EU) nr. 575/2013 vastgestelde vereisten voor gekochte kortlopende vorderingen, overeenkomstig artikel 58.
2. Voor de verificatie in het kader van lid 1 passen de bevoegde autoriteiten alle volgende methoden toe:
 - a) de toepasselijke interne beleidslijnen van de instelling toetsen;

- b) de technische documentatie van de instelling over de toepasselijke methode en het toepasselijke ramingsproces toetsen;
 - c) de betrokken handboeken, methoden en processen voor het ramen van risicoparameters toetsen en beproeven;
 - d) de toepasselijke notulen toetsen van de interne organen van de instelling, waaronder het leidinggevend orgaan, het comité voor modellen of andere comités;
 - e) de rapporten toetsen over de werking van risicoparameters en de aanbevelingen van de afdeling kredietrisicobeheersing, de functies voor validatie en interne accountantscontrole of een andere controlefunctie van de instelling;
 - f) beoordelingen maken van de voortgangsverslagen over de inspanningen van de instelling om tekortkomingen te verhelpen en tijdens de relevante accountantscontroles, validaties en monitoring geconstateerde risico's te beperken;
 - g) schriftelijke verklaringen verkrijgen van of gesprekken voeren met de betrokken medewerkers en directie van de instelling.
3. Voor de verificatie in het kader van lid 1 mogen de bevoegde autoriteiten ook alle volgende aanvullende methoden toepassen:
- a) verzoeken om aanvullende documentatie of analyse die de methodologische keuzes van de instelling en de verkregen resultaten onderbouwen;
 - b) eigen ramingen van risicoparameters maken of die van de instelling reproduceren en daarbij gebruikmaken van de toepasselijke data die de instelling heeft verstrekt;
 - c) bij het ramingsproces gebruikte data opvragen en analyseren;
 - d) de functionele documentatie van de IT-systemen toetsen die relevant is voor het toepassingsgebied van de beoordeling;
 - e) eigen tests uitvoeren op de data van de instelling of de instelling verzoeken om tests op voorstel van de bevoegde autoriteit uit te voeren;
 - f) andere relevante documenten van de instelling toetsen.

AFDELING 2

Methoden voor de beoordeling van de algemene vereisten voor de kwantificering van de risicoparameters

Artikel 42

Dataveisten

1. Wanneer de bevoegde autoriteiten beoordelen of is voldaan aan de in artikel 179 van Verordening (EU) nr. 575/2013 neergelegde algemene vereisten voor raming, de data voor de kwantificering van risicoparameters en de kwaliteit van die data, verifiëren zij:
- a) de volledigheid van de kwantitatieve en kwalitatieve data en andere informatie met betrekking tot de methoden die voor de kwantificering van risicoparameters worden gebruikt, om te waarborgen dat wordt gebruikgemaakt van alle relevante ervaring uit het verleden en empirische gegevens;
 - b) de beschikbaarheid van kwantitatieve data waaruit de ontbinding blijkt van de verlieservaring in de factoren die de determinanten zijn van de respectieve risicoparameters als bedoeld in artikel 179, lid 1, punt b), van Verordening (EU) nr. 575/2013;
 - c) de representativiteit van de voor raming van de risicoparameters voor bepaalde soorten blootstellingen gebruikte data;
 - d) de toereikendheid van het aantal blootstellingen in de steekproef en de duur van de historische waarnemingsperiode als bedoeld in de artikelen 45, 47 en 53, toegepast voor de kwantificering om te waarborgen dat de ramingen van de instelling nauwkeurig en robuust zijn;
 - e) de rechtvaardiging voor en de documentatie van alle opschoningen van data, waaronder uitsluitingen van waarnemingen uit de raming en een bevestiging dat deze uitsluitingen de risicokwantificering niet vertekenen; voor PD-ramingen, in het bijzonder, de rechtvaardiging voor en de documentatie van het effect van de opschoning van data op het gemiddelde over een lange periode van de gerealiseerde wanbetalingsgraad;

- f) de samenhang tussen de voor de raming van de risicoparameters gebruikte datasets, vooral met betrekking tot de definitie van wanbetaling, de behandeling van wanbetalingen, met inbegrip van meervoudige wanbetalingen als bedoeld in artikel 46, lid 1, punt b), en artikel 49, en de samenstelling van de steekproef.
2. Voor de verificatie in het kader van lid 1, punt c), beoordelen de bevoegde autoriteiten de representativiteit van de data die worden gebruikt voor het ramen van de risicoparameters ten behoeve van bepaalde soorten blootstellingen, door een beoordeling te maken van:
- a) de opzet van de onder elk ratingmodel vallende blootstellingen en de verschillende risicokenmerken van de debiteuren of faciliteiten, en of de bestaande portefeuille, tot het voorgeschreven niveau, vergelijkbaar is met de portefeuilles die de referentiedataset vormen;
 - b) de vergelijkbaarheid van de vigerende overnemings- en invorderingsnormen met de normen die worden toegepast op het moment waar de referentiedataset betrekking op heeft;
 - c) de consistentie van de definitie van wanbetaling in de waarnemingsperiode:
 - i) wanneer de definitie van wanbetaling in de waarnemingsperiode gewijzigd is: de beschrijving van de verrichte aanpassingen om het vereiste niveau van consistentie met de vigerende definitie van wanbetaling te verwezenlijken;
 - ii) wanneer definities van wanbetaling uiteenlopen in de rechtsgebieden waarin de instelling actief is: de toereikendheid van de maatregelen en de voorzichtigheid die de instelling hanteert;
 - d) wanneer bij de kwantificering van risicoparameters wordt gebruikgemaakt van externe data of een datapool van verschillende instellingen: de relevantie en geschiktheid van deze data voor de blootstellingen, de producten en het risicoprofiel van de instelling en de bij de instelling gehanteerde definitie van wanbetaling;
 - e) wanneer de externe data of data uit de datapool niet aansluiten bij de interne definitie van wanbetaling bij de instelling: de beschrijving van de aanpassingen die de instelling heeft verricht in de externe data of datapool om het vereiste niveau van consistentie met de definitie van wanbetaling te bereiken.
3. Wanneer de bevoegde autoriteiten de datapool van verschillende instellingen die wordt gebruikt voor de kwantificering van risicoparameters, beoordelen op kwaliteit, passen zij in aanvulling op de verificatie van de naleving van de vereisten in artikel 179, lid 2, van Verordening (EU) nr. 575/2013 de in de leden 1 en 2 neergelegde beoordelingsmethode toe.

Artikel 43

Toetsing van ramingen

Wanneer de bevoegde autoriteiten het onderzoek van de ramingen van de risicoparameters beoordelen zoals vermeld in artikel 179, lid 1, punt c), van Verordening (EU) nr. 575/2013, verifiëren zij dat:

- a) het proces en het jaarlijkse plan voor onderzoek van de ramingen in een tijdig onderzoek van alle ramingen voorzien;
- b) er criteria zijn bepaald voor de vaststelling van situaties die nopen tot frequenter onderzoek;
- c) de voor raming van de risicoparameters gebruikte methoden en data veranderingen in het overnemingsproces en in de samenstelling van de portefeuilles weerspiegelen;
- d) de voor de LGD-raming gebruikte methoden en data wijzigingen weerspiegelen in het invorderingsproces, de soorten invorderingen en de duur van het invorderingsproces;
- e) de methoden en data voor de raming van omrekeningsfactoren wijzigingen weerspiegelen in het proces voor de monitoring van niet-opgenomen bedragen;
- f) de voor raming van de risicoparameters gebruikte dataset de relevante data uit de meest recente waarnemingsperiode bevat en ten minste eenmaal per jaar wordt bijgewerkt;
- g) de technische vooruitgang en andere relevante informatie tot uitdrukking komen in de ramingen van de risicoparameters.

*Artikel 44***Voorzichtigheidsmarge**

1. De bevoegde autoriteiten beoordelen in de volgende situaties of een passende voorzichtigheidsmarge is opgenomen in de waarden van risicoparameters die worden gebruikt bij de berekening van de kapitaalvereisten, als bedoeld in artikel 179, lid 1, punt f), van Verordening (EU) nr. 575/2013:
 - a) de methoden en data bieden onvoldoende zekerheid met betrekking tot de ramingen van de risicoparameters, zoals in situaties waar significante ramingsfouten worden gemaakt;
 - b) de afdeling kredietrisicobeheersing, de validatiefunctie, de afdeling interne accountantscontrole of een andere controlefunctie van de instelling heeft relevante tekortkomingen vastgesteld in de methoden, informatie en data;
 - c) relevante wijzigingen in de overnemingsnormen of beleidslijnen voor invordering of veranderingen in de risicobereidheid van de instelling.
2. De bevoegde autoriteiten beoordelen of de instellingen de voorzichtigheidsmarge niet aanwenden ter vervanging van door hen op grond van artikel 146 van Verordening (EU) nr. 575/2013 te nemen corrigerende maatregelen.

*AFDELING 3****Methode voor de beoordeling van de specifieke vereisten voor pd-raming****Artikel 45***Duur van de historische waarnemingsperiode**

Wanneer de bevoegde autoriteiten de duur van de historische waarnemingsperiode, genoemd in artikel 180, lid 1, punt h), en artikel 180, lid 2, punt e), van Verordening (EU) nr. 575/2013, beoordelen met inachtneming van de voorwaarden neergelegd in Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/72 van de Commissie ten aanzien van technische reguleringsnormen tot specificatie van voorwaarden voor toestemmingen voor gegevensonthefing⁽⁶⁾, en de berekening van jaarlijkse wanbetalingsgraden op basis van interne ervaring met wanbetaling als bedoeld in artikel 180, lid 1, punt e), verifiëren zij:

- a) dat de duur van de historische waarnemingsperiode ten minste de minimumduur beslaat overeenkomstig de vereisten vastgesteld in artikel 180, lid 1, punt h), en artikel 180, lid 2, punt e), van Verordening (EU) nr. 575/2013, en voor zover van toepassing, Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/72;
- b) indien de historische waarnemingsperiode langer is dan de in artikel 180, lid 1, punt h), of artikel 180, lid 2, punt e), van Verordening (EU) nr. 575/2013 voor een databron vereiste minimumduur, en de daaruit verkregen data relevant zijn: dat de informatie voor die langere periode wordt gebruikt om het gemiddelde over een lange periode van de jaarlijkse wanbetalingsgraden te ramen;
- c) voor blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen waarbij de instelling geen even groot belang hecht aan alle gebruikte historische data: dat dit wordt gerechtvaardigd door een betere voorspelling van de wanbetalingsgraden, en dat een op een bepaalde periode toegepast nulgewicht of zeer laag gewicht hetzij naar behoren wordt gerechtvaardigd hetzij tot voorzichtigere ramingen leidt;
- d) dat er samenhang is tussen de overnemingsnormen en de bestaande ratingsystemen, en dat er vergelijkbare overnemingsnormen zijn gebruikt op het moment waarop de interne wanbetalingsdata werden gegenereerd, of dat voor wijzigingen in overnemingsnormen en ratingsystemen de in artikel 44, lid 1, punt c), genoemde voorzichtigheidsmarge is gehanteerd;

⁽⁶⁾ Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/72 van de Commissie van 23 september 2016 tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad ten aanzien van technische reguleringsnormen tot specificatie van voorwaarden voor toestemmingen voor gegevensonthefing (PB L 10 van 14.1.2017, blz. 1).

- e) voor blootstellingen met betrekking tot ondernemingen, instellingen, centrale overheden en centrale banken, dat de definitie van debiteuren met een hoge hefboomfinanciering en debiteuren waarvan de activa overwegend verhandelde activa zijn als bedoeld in artikel 180, lid 1, punt a), van Verordening (EU) nr. 575/2013, alsook de vaststelling van perioden van hoge volatiliteit voor de debiteuren als bedoeld in die bepaling, toereikend zijn.

Artikel 46

Methode voor PD-raming

1. Wanneer de bevoegde autoriteiten de in artikel 180 van Verordening (EU) nr. 575/2013 genoemde methode voor PD-raming beoordelen, verifiëren zij dat de jaarlijkse wanbetalingsgraad voor elke klasse of groep wordt berekend op een wijze die in overeenstemming is met de kenmerken van de jaarlijkse wanbetalingsgraad, zoals omschreven in artikel 4, lid 1, punt 78, van Verordening (EU) nr. 575/2013, en verifiëren zij dat:

- a) in de noemer van de jaarlijkse wanbetalingsgraad de debiteuren of blootstellingen zijn opgenomen die, bij aanvang van een periode van één jaar, niet in wanbetaling zijn en in die ratingklasse of -groep zijn ondergebracht;
- b) in de teller van de jaarlijkse wanbetalingsgraad die debiteuren of blootstellingen als bedoeld in punt a) zijn opgenomen die binnen die periode van één jaar in wanbetaling zijn; meervoudige wanbetalingen die van toepassing zijn op dezelfde debiteur of blootstelling, waargenomen in de periode van één jaar die betrekking heeft op de wanbetalingsgraad, worden beschouwd als een enkelvoudige wanbetaling als bedoeld in artikel 49, punt b), die heeft plaatsgevonden op de dag van de eerste van deze meervoudige wanbetalingen.

2. De bevoegde autoriteiten verifiëren dat de methode voor de PD-raming per debiteurenklasse of -groep gebaseerd is op het gemiddelde over een lange periode van de jaarlijkse gerealiseerde wanbetalingsgraden.

Hiertoe verifiëren zij dat de door de instelling gehanteerde periode voor raming van het gemiddelde over een lange periode van de jaarlijkse gerealiseerde wanbetalingsgraden representatief is voor het waarschijnlijke bereik van de variabiliteit van wanbetalingsgraden voor dat soort blootstellingen.

3. Indien de waargenomen data die voor PD-raming zijn gebruikt, niet representatief zijn voor het waarschijnlijke bereik van de variabiliteit van wanbetalingsgraden voor een soort blootstelling, verifiëren de bevoegde autoriteiten dat aan de beide volgende voorwaarden is voldaan:

- a) de instelling past een geschikte andere methode toe om het gemiddelde te ramen van de jaarlijkse gerealiseerde wanbetalingsgraden over een periode die representatief is voor het waarschijnlijke bereik van de variabiliteit van wanbetalingsgraden voor dat soort blootstellingen;
- b) een gepaste voorzichtigheidsmarge wordt aangehouden wanneer, na toepassing van een geschikte methode als bedoeld in punt a), wordt geoordeeld dat de raming van de gemiddelden van de wanbetalingsgraden onbetrouwbaar is of andere beperkingen heeft.

4. Voor de verificatie in het kader van lid 1 verifiëren de bevoegde autoriteiten dat alle volgende elementen toereikend zijn voor het soort blootstellingen:

- a) de functionele en structurele kenmerken van de ramingsmethode;
- b) de aannames waarop de ramingsmethode berust;
- c) de cycliciteit van de ramingsmethode;
- d) de duur van de historische waarnemingsperiode toegepast overeenkomstig artikel 45;
- e) de voorzichtigheidsmarge toegepast overeenkomstig artikel 44;
- f) de subjectieve inschatting;
- g) voor zover van toepassing, de keuze van de risicodeterminanten.

5. Voor blootstellingen met betrekking tot ondernemingen, instellingen, centrale overheden en centrale banken waarbij sprake is van debiteuren met een hoge hefboomfinanciering en debiteuren waarvan de activa overwegend verhandelde activa zijn als bedoeld in artikel 180, lid 1, punt a), van Verordening (EU) nr. 575/2013, verifiëren de bevoegde autoriteiten dat, zoals vermeld in die bepaling, de PD de prestaties van de onderliggende activa op basis van perioden van hoge volatiliteit weerspiegelt.

6. Voor blootstellingen met betrekking tot ondernemingen, instellingen, centrale overheden en centrale banken waarbij de instelling een ratingschaal van een EKBI gebruikt, verifiëren de bevoegde autoriteiten de analyse die de instelling heeft gemaakt betreffende naleving van de vereisten vastgesteld in artikel 180, lid 1, punt f), van Verordening (EU) nr. 575/2013, en gaan zij na of er in die analyse aandacht is besteed aan de vraag of de soorten blootstellingen waarvoor de EKBI een rating heeft uitgebracht, representatief zijn voor het soort blootstellingen van de instelling en de tijdshorizonten voor de kredietbeoordeling door de EKBI.

7. Voor blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen waarbij de instelling de PD- of LGD-ramingen afleidt uit een raming van de totale verliezen en een adequate PD- of LGD-raming als bedoeld in artikel 180, lid 2, punt d), van Verordening (EU) nr. 575/2013, verifiëren de bevoegde autoriteiten de analyse die de instelling heeft gemaakt van de naleving van alle toepasselijke criteria met betrekking tot PD- en LGD-raming, vastgesteld in de artikelen 178 tot en met 184 van Verordening (EU) nr. 575/2013.

8. Voor blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen verifiëren de bevoegde autoriteiten dat de instelling regelmatig analyses verricht van en rekening houdt met de verwachte wijzigingen in PD tijdens de looptijd van blootstellingen aan kredietrisico ("seasoning effects") als bedoeld in artikel 180, lid 2, punt f), van Verordening (EU) nr. 575/2013.

9. Bij de beoordeling van statistische modellen voor PD-raming gebruiken de bevoegde autoriteiten, afgezien van de in de punten 1 tot en met 8 vastgestelde methoden, de methode voor de beoordeling van specifieke vereisten voor statistische modellen of andere mechanische methoden, neergelegd in de artikelen 37 tot en met 40.

AFDELING 4

Methode voor de beoordeling van specifieke vereisten voor eigen lgd-ramingen

Artikel 47

Duur van de historische waarnemingsperiode

Wanneer de bevoegde autoriteiten de duur beoordelen van de periode die voor de LGD-raming wordt gebruikt in de zin van artikel 181, lid 1, punt j), en artikel 181, lid 2, tweede alinea, van Verordening (EU) nr. 575/2013 en Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/72, ("historische waarnemingsperiode"), verifiëren zij dat:

- a) de duur van de historische waarnemingsperiode ten minste de minimumduur beslaat overeenkomstig de vereisten vastgesteld in artikel 181, lid 1, punt j), en artikel 181, lid 2, tweede alinea, van Verordening (EU) nr. 575/2013, en voor zover van toepassing, Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/72;
- b) indien de beschikbare historische waarnemingsperiode langer is dan de in artikel 181, lid 1, punt j), en artikel 181, lid 2, tweede alinea, van Verordening (EU) nr. 575/2013 voor een databron vereiste minimumduur, en de daaruit verkregen data relevant zijn voor de LGD-raming: dat de informatie voor die langere periode wordt gebruikt;
- c) voor blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen waarbij de instelling geen even groot belang hecht aan alle gebruikte historische data: dat dit wordt gerechtvaardigd door een betere voorspelling van de verliespercentages, en dat een op een bepaalde periode toegepast nulgewicht of zeer laag gewicht hetzij naar behoren wordt gerechtvaardigd hetzij tot voorzichtigere ramingen leidt.

Artikel 48

Methode voor LGD-raming

Wanneer de bevoegde autoriteiten de methode voor eigen LGD-ramingen als bedoeld in artikel 181 van Verordening (EU) nr. 575/2013 beoordelen, verifiëren zij dat:

- a) de instelling de LGD's beoordeelt per homogene faciliteitsklasse of -groep;
- b) de gemiddelde LGD per faciliteitsklasse of -groep wordt berekend aan de hand van het naar wanbetalingsgraad gewogen gemiddelde;

- c) alle waargenomen wanbetalingen binnen de databronnen worden gebruikt, met name dat er voorzichtig rekening wordt gehouden met onvolledige invorderingsprocessen voor de toepassing van de LGD-raming, en dat de keuze van de schuldherschikkingsperiode en de methoden voor raming van aanvullende kosten en invorderingen na en, voor zover noodzakelijk, tijdens die periode, relevant zijn;
- d) de LGD-ramingen van gedekte blootstellingen niet alleen gebaseerd zijn op de geraamde marktwaarde van de zekerheid maar ook op de gerealiseerde invorderingen uit liquidaties in het verleden en het potentiële onvermogen van een instelling om zeggenschap te krijgen over deze zekerheid en deze uit te winnen;
- e) in de LGD-ramingen van gedekte blootstellingen rekening wordt gehouden met potentiële dalingen van de waarde van zekerheden vanaf het punt van de LGD-raming tot de eventuele invordering;
- f) op voorzichtige wijze rekening wordt gehouden met de mate van afhankelijkheid tussen het risico van de debiteur en het risico van een dalende waarde van de zekerheid en de kosten van uitwinning van de zekerheid;
- g) onbetaalde achterstallige provisies in de winst- en verliesrekening van de instelling zijn geactiveerd, voordat de wanbetalingen bij de waarde van de blootstelling en het verlies van de instelling worden geteld;
- h) op passende wijze rekening wordt gehouden met de mogelijkheid van toekomstige opnemingen na de wanbetaling;
- i) alle volgende aspecten geschikt zijn voor het soort blootstellingen waarop zij worden toegepast:
 - i) de functionele en structurele kenmerken van de ramingsmethode;
 - ii) de aannames met betrekking tot de ramingsmethode;
 - iii) de ramingsmethode voor een neergangseffect;
 - iv) de omvang van gebruikte datareeksen;
 - v) de voorzichtigheidsmarge;
 - vi) de toepassing van subjectieve inschatting;
 - vii) voor zover van toepassing, de keuze van de risicodeterminanten.

Artikel 49

Behandeling van meervoudige wanbetalingen

Voor de behandeling van debiteuren die verschillende malen binnen een kort tijdsbestek zoals bepaald door de instelling in wanbetaling zijn en weer terugkeren naar de status van niet-wanbetaling ("meervoudige wanbetalingen"), verifiëren de bevoegde autoriteiten de toereikendheid van de methoden die de instelling gebruikt en verifiëren zij dat:

- a) uitdrukkelijke voorwaarden worden vastgesteld voordat een faciliteit wordt geacht te zijn teruggekeerd naar een status van niet-wanbetaling;
- b) meervoudige wanbetalingen, vastgesteld binnen een door de instelling afgebakende periode, als een enkelvoudige wanbetaling worden aangemerkt ten behoeve van LGD-raming, waarbij de wanbetalingsdatum van de eerste waargenomen wanbetaling wordt gebruikt als de toepasselijke wanbetalingsdatum en het invorderingsproces in aanmerking wordt genomen vanaf die datum tot de beëindiging van het invorderingsproces na de laatste waargenomen wanbetaling in deze periode;
- c) de duur van de periode waarin meervoudige wanbetalingen worden opgenomen als een enkelvoudige wanbetaling, wordt bepaald met inachtneming van de interne beleidslijnen en de analyse van de wanbetalingservaring van de instelling;
- d) wanbetalingen die voor ramingen van PD's en omrekeningsfactoren worden toegepast, op gelijke wijze worden behandeld als wanbetalingen die voor de raming van LGD's worden toegepast.

Artikel 50

Gebruik van voor een economische neergang passende LGD-ramingen

Wanneer de bevoegde autoriteiten beoordelen of wordt voldaan aan het vereiste voor het gebruik van LGD-ramingen die passend zijn voor een economische neergang zoals bepaald in artikel 181, lid 1, punt b), van Verordening (EU) nr. 575/2013, verifiëren zij dat:

- a) de instelling gebruikmaakt van LGD-ramingen die passend zijn voor een economische neergang indien deze voorzichtiger zijn dan het gemiddelde over een lange periode;
- b) de instelling ter rechtvaardiging van haar keuzes zowel gemiddelden over een lange periode als voor een economische neergang passende LGD-ramingen levert;
- c) de instelling een strikt en goed gedocumenteerd proces hanteert voor het identificeren van een economische neergang en het beoordelen van de effecten ervan op de invorderingspercentages en op het maken van LGD-ramingen die passend zijn voor een economische neergang;
- d) de instelling in de LGD-ramingen eventuele negatieve afhankelijkheden opneemt die zijn vastgesteld tussen, enerzijds, geselecteerde economische indicatoren en, anderzijds, de invorderingspercentages.

Artikel 51

Raming van LGD, EL_{BE} en UL voor blootstellingen in wanbetaling

1. Wanneer de bevoegde autoriteiten de vereisten beoordelen voor LGD-ramingen voor blootstellingen in wanbetaling en voor de beste raming van verwachte verliezen (" EL_{BE} ") als bedoeld in artikel 181, lid 1, punt h), van Verordening (EU) nr. 575/2013, verifiëren zij dat de instelling een van de volgende benaderingen gebruikt en beoordelen zij de door de instelling gebruikte benadering:
 - a) directe raming van de LGD voor blootstellingen ten aanzien waarvan zich een wanbetaling heeft voorgedaan ("LGD in geval van wanbetaling") en directe raming van de EL_{BE} ;
 - b) directe raming van de EL_{BE} en raming van de LGD in geval van wanbetaling als de som van de EL_{BE} en een opslagfactor voor het meewegen van onverwacht verlies in verband met blootstellingen ten aanzien waarvan zich een wanbetaling heeft voorgedaan, dat zich tijdens de invorderingsperiode kan voordoen.
2. Wanneer de bevoegde autoriteiten de benadering van de instelling beoordelen overeenkomstig lid 1, verifiëren zij dat:
 - a) in de ramingsmethoden voor de LGD in geval van wanbetaling, ongeacht of het gaat om een directe raming of een op de EL_{BE} toegepaste opslagfactor, rekening wordt gehouden met mogelijke bijkomende onverwachte verliezen ("UL") tijdens de invorderingsperiode, en met name dat mogelijke ongunstige veranderingen in de economische omstandigheden tijdens de verwachte duur van het invorderingsproces in aanmerking worden genomen;
 - b) in de ramingsmethoden voor de LGD in geval van wanbetaling, ongeacht of het gaat om een directe raming of een op de EL_{BE} toegepaste opslagfactor, en voor de EL_{BE} rekening wordt gehouden met de informatie over de tijd dat bij een blootstelling sprake is van wanbetaling en over de tot op dat moment gerealiseerde invorderingen;
 - c) indien de instelling een directe raming van de LGD in geval van wanbetaling toepast: dat de ramingsmethoden in overeenstemming zijn met de vereisten van de artikelen 47, 48 en 49;
 - d) de raming van de LGD in geval van wanbetaling hoger is dan de EL_{BE} of, wanneer de LGD in geval van wanbetaling gelijk is aan de EL_{BE} , dat voor afzonderlijke blootstellingen dergelijke gevallen worden beperkt en naar behoren door de instelling worden gerechtvaardigd;
 - e) in de ramingsmethoden voor de EL_{BE} rekening wordt gehouden met alle op dat moment beschikbare en relevante informatie, en met name met de heersende economische omstandigheden;
 - f) bij overschrijding van de EL_{BE} -ramingen door specifieke kredietrisicoaanpassingen de verschillen tussen de twee geanalyseerd en naar behoren gerechtvaardigd worden;
 - g) de LGD in geval van wanbetaling, ongeacht of het gaat om een directe raming of een op de EL_{BE} toegepaste opslagfactor, en de ramingsmethoden voor de EL_{BE} duidelijk worden gedocumenteerd.

Artikel 52

Vereisten voor beheer van zekerheden, rechtszekerheid en risicobeheer

Wanneer de bevoegde autoriteiten beoordelen of de instelling voor beheer van zekerheden, rechtszekerheid en risicobeheer interne vereisten heeft vastgesteld die in het algemeen in overeenstemming zijn met de vereisten in hoofdstuk 4, afdeling 3, van Verordening (EU) nr. 575/2013, als bedoeld in artikel 181, lid 1, punt f), van die verordening, verifiëren zij dat ten minste de beleidslijnen en procedures van de instelling met betrekking tot de interne vereisten voor de waardering van zekerheden en rechtszekerheid volledig stroken met de in deel 3, titel II, hoofdstuk 4, afdeling 3, van Verordening (EU) nr. 575/2013 vastgestelde vereisten.

AFDELING 5

Methode voor de beoordeling van voor eigen ramingen van omrekeningsfactoren specifieke vereisten

Artikel 53

Duur van de historische waarnemingsperiode

Wanneer de bevoegde autoriteiten de duur beoordelen van de periode die wordt toegepast voor de raming van omrekeningsfactoren genoemd in artikel 182, leden 2 en 3, van Verordening (EU) nr. 575/2013, en Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/72, ("historische waarnemingsperiode"), verifiëren zij:

- a) dat de duur van de historische waarnemingsperiode ten minste de minimumduur beslaat zoals vereist in artikel 182, leden 2 en 3, van Verordening (EU) nr. 575/2013 en, voor zover van toepassing, Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/72;
- b) wanneer de beschikbare historische waarnemingsperiode langer is dan de in artikel 182, leden 2 en 3, van Verordening (EU) nr. 575/2013 voor een databron vereiste minimumduur, en de daaruit verkregen data relevant zijn voor de raming van omrekeningsfactoren, dat de informatie voor die langere periode wordt gebruikt;
- c) voor blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen waarbij de instelling geen even groot belang hecht aan alle gebruikte historische data: dat dit wordt gerechtvaardigd door een betere voorspelling van opnamen onder toegezegde leningen, en dat, indien een nulgewicht of zeer laag gewicht op een bepaalde periode wordt toegepast, dit hetzij naar behoren wordt gerechtvaardigd hetzij tot voorzichtigere ramingen leidt.

Artikel 54

Methode voor raming van omrekeningsfactoren

Wanneer de bevoegde autoriteiten de methode voor raming van omrekeningsfactoren als bedoeld in artikel 182 van Verordening (EU) nr. 575/2013 beoordelen, verifiëren zij dat:

- a) de instelling de ramingen van omrekeningsfactoren beoordeelt per faciliteitsklasse of -groep;
- b) de gemiddelde gerealiseerde omrekeningsfactoren per faciliteitsklasse of -groep worden berekend aan de hand van het naar wanbetalingsgraad gewogen gemiddelde;
- c) alle waargenomen wanbetalingen binnen de databronnen voor de raming van omrekeningsfactoren worden gebruikt;
- d) er op voorzichtige wijze rekening wordt gehouden met de mogelijkheid dat de debiteur nog opnemingen verricht, behalve voor blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen wanneer deze in de LGD-ramingen zijn opgenomen;
- e) de beleidslijnen en strategieën van de instelling voor het rekeningenbeheer (waaronder de monitoring van limieten) en voor de betalingsverwerking tot uiting komen in de raming van de omrekeningsfactoren;
- f) al volgende elementen toereikend zijn voor het soort blootstellingen waarop zij worden toegepast:
 - i) de functionele en structurele kenmerken van de ramingsmethode;
 - ii) de aannames waarop de ramingsmethode berust;
 - iii) voor zover van toepassing, de methode voor raming van het neergangseffect;
 - iv) de duur van de historische waarnemingsperiode overeenkomstig artikel 53;
 - v) de voorzichtigheidsmarge toegepast overeenkomstig artikel 44;
 - vi) de subjectieve inschatting;
 - vii) voor zover van toepassing, de keuze van de risicodeterminanten.

Artikel 55

Gebruik van ramingen voor omrekeningsfactoren passend voor een economische neergang

Wanneer de bevoegde autoriteiten beoordelen of wordt voldaan aan het vereiste voor het gebruik van ramingen voor omrekeningsfactoren die passend zijn voor een economische neergang zoals bepaald in artikel 182, lid 1, punt b), van Verordening (EU) nr. 575/2013, verifiëren zij dat:

- a) de instelling gebruikmaakt van LGD-ramingen die passend zijn voor een economische neergang wanneer deze voorzichtiger zijn dan het gemiddelde over een lange periode;
- b) de instelling ter rechtvaardiging van haar keuzes zowel gemiddelden over een lange periode levert als ramingen voor omrekeningsfactoren die passend zijn voor economische neergang;
- c) de instelling een strikt en goed gedocumenteerd proces hanteert voor het identificeren van een economische neergang en het beoordelen van de effecten ervan op de benutting van kredietlimieten en op het maken van ramingen voor omrekeningsfactoren die passend zijn voor een economische neergang;
- d) de instelling in de ramingen voor omrekeningsfactoren eventuele negatieve afhankelijkheden opneemt die zijn vastgesteld tussen, enerzijds, geselecteerde economische indicatoren en, anderzijds, de benutting van kredietlimieten.

Artikel 56

Vereisten voor beleidslijnen en strategieën voor monitoring van rekeningen en verwerking van betalingen

Om te beoordelen of wordt voldaan aan de vereisten voor de raming van omrekeningsfactoren als bedoeld in artikel 182, lid 1, punten d) en e), van Verordening (EU) nr. 575/2013, verifiëren de bevoegde autoriteiten dat de instelling beschikt over beleidslijnen en strategieën met betrekking tot monitoring van rekeningen en verwerking van betalingen, en over toereikende systemen en procedures om de bedragen van de faciliteiten dagelijks te monitoren.

AFDELING 6

Methode voor de beoordeling van het effect van garanties en kredietderivaten

Artikel 57

Toelaatbaarheid van garantiegevers en garanties

Wanneer de bevoegde autoriteiten beoordelen of wordt voldaan aan de vereisten voor de beoordeling van het effect van garanties en kredietderivaten op risicoparameters als bedoeld in artikel 183 van Verordening (EU) nr. 575/2013 verifiëren zij dat:

- a) de instelling duidelijk gespecificeerde criteria hanteert voor de vaststelling van situaties waarin PD- of LGD-ramingen moeten worden aangepast om rekening te houden met mitigerende effecten van garanties, en dat deze criteria consequent in de tijd worden toegepast;
- b) indien de PD van de protectiegever moet worden gebruikt voor aanpassing van de risicogewogen posten overeenkomstig artikel 153, lid 3, van Verordening (EU) nr. 575/2013, de mitigerende effecten van garanties niet worden opgenomen in de ramingen van de LGD of PD van de debiteur;
- c) de instelling duidelijk gespecificeerde criteria hanteert voor de erkenning van garantiegevers en garanties voor de berekening van risicogewogen posten, met name door middel van eigen LGD- of PD-ramingen;
- d) de instelling de criteria voor de aanpassing van eigen LGD- of PD-ramingen documenteert om de effecten van garanties weer te geven;
- e) de instelling in haar eigen LGD- of PD-ramingen alleen de garanties erkent die aan de volgende criteria voldoen:
 - i) indien de garantiegever een interne rating van de instelling heeft gekregen door middel van een ratingsysteem dat al door de bevoegde autoriteiten is goedgekeurd voor de toepassing van de IRB-benadering, voldoet de garantie aan de in artikel 183, lid 1, punt c), van Verordening (EU) nr. 575/2013 vastgestelde vereisten;
 - ii) indien de instelling toestemming heeft gekregen om de standaardbenadering te gebruiken krachtens artikelen 148 en 150 van Verordening (EU) nr. 575/2013 voor blootstellingen met betrekking tot entiteiten zoals de garantiegever, wordt voldaan aan de beide volgende voorwaarden:

- de garantiegiver is ondergebracht in een blootstellingscategorie overeenkomstig artikel 147 van Verordening (EU) nr. 575/2013 als instelling, centrale overheid of centrale bank, of als onderneming met een kredietbeoordeling van een EKBI;
 - de garantie voldoet aan de in de artikelen 213 tot en met 216 van Verordening (EU) nr. 575/2013 neergelegde vereisten;
- f) de instelling ook voor single-namekredietderivaten aan de vereisten in de punten a) en e) voldoet.

AFDELING 7

Methode voor de beoordeling van de vereisten voor gekochte kortlopende vorderingen

Artikel 58

Ramingen van risicoparameters voor gekochte kortlopende vorderingen

1. Wanneer de bevoegde autoriteiten de toereikendheid beoordelen van PD- en LGD-ramingen voor gekochte kortlopende vorderingen, voor zover de instelling de PD of LGD voor gekochte kortlopende vorderingen afleidt uit een EL-raming overeenkomstig artikel 160, lid 2, en artikel 161, lid 1, punten e) en f), en uit een adequate PD- of LGD-raming, verifiëren zij dat:
 - a) de EL wordt geraamd op basis van het gemiddelde over een lange periode van de jaarlijkse totale-verliespercentages of door middel van een andere geschikte benadering;
 - b) het proces voor de raming van het totale verlies spoort met het LGD-concept zoals beschreven in artikel 181, lid 1, punt a), van Verordening (EU) nr. 575/2013;
 - c) de instelling haar EL-ramingen op een betrouwbare wijze kan uitsplitsen in PD's en LGD's;
 - d) in geval van gekochte kortlopende vorderingen op ondernemingen waarbij artikel 153, lid 6, van Verordening (EU) nr. 575/2013 wordt toegepast, voldoende externe en interne data worden gebruikt.
2. Wanneer de bevoegde autoriteiten in andere gevallen dan die als bedoeld in lid 1, de PD- en LGD-ramingen voor gekochte kortlopende vorderingen op ondernemingen beoordelen:
 - a) beoordelen zij deze ramingen overeenkomstig de artikelen 42 tot en met 52;
 - b) verifiëren zij dat wordt voldaan aan de vereisten van artikel 184 van Verordening (EU) nr. 575/2013.

HOOFDSTUK 9

BEOORDELINGSMETHODE VOOR HET ONDERBRENGEN VAN BLOOTSTELLINGEN IN BLOOTSTELLINGSCATEGORIEËN

Artikel 59

Algemeen

1. Om te beoordelen of een instelling voldoet aan het vereiste dat elke blootstelling consequent in de tijd wordt ondergebracht in een blootstellingscategorie, zoals bepaald in artikel 147 van Verordening (EU) nr. 575/2013, beoordelen de bevoegde autoriteiten:
 - a) de door de instelling gehanteerde onderbrengingsmethode en de toepassing daarvan, overeenkomstig artikel 60;
 - b) de volgorde bij de onderbrenging van de blootstellingen in blootstellingscategorieën, overeenkomstig artikel 61;
 - c) of de instelling specifieke aandachtspunten inzake de categorie blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen in aanmerking heeft genomen, overeenkomstig artikel 62.

2. Voor de beoordeling in het kader van lid 1 passen de bevoegde autoriteiten alle volgende methoden toe:
 - a) de toepasselijke interne beleidslijnen, procedures en onderbrengingsmethode van de instelling toetsen;
 - b) de toepasselijke notulen toetsen van de interne organen, waaronder het leidinggevend orgaan, of de comités van de instelling;
 - c) de relevante bevindingen van de interne accountantscontrolefunctie of van andere controlefuncties van de instelling toetsen;
 - d) de voortgangsverslagen toetsen over de inspanningen van de instelling om tekortkomingen te verhelpen en tijdens relevante accountantscontroles geconstateerde risico's te beperken;
 - e) schriftelijke verklaringen verkrijgen van of gesprekken voeren met de betrokken medewerkers en directieleden van de instelling;
 - f) de criteria toetsen die worden gebruikt door het personeel dat verantwoordelijk is voor de handmatige onderbrenging van blootstellingen in blootstellingscategorieën.
3. Voor de beoordeling in het kader van lid 1 mogen de bevoegde autoriteiten ook alle volgende aanvullende methoden toepassen:
 - a) steekproeven uitvoeren en documenten toetsen met betrekking tot de kenmerken van een debiteur en het initiëren en aanhouden van de blootstellingen;
 - b) de functionele documentatie van de toepasselijke IT-systemen toetsen;
 - c) de data van de instelling vergelijken met publiek toegankelijke data, waaronder data die zijn geregistreerd in de database die de EBA onderhoudt overeenkomstig artikel 115, lid 2, van Verordening (EU) nr. 575/2013, of in de databases die de bevoegde autoriteiten onderhouden;
 - d) controleren of de instelling voldoet aan Uitvoeringsbesluit 2014/908/EU van de Commissie ⁽⁷⁾ betreffende de gelijkwaardigheid van de toezicht- en reguleringsvereisten van bepaalde derde landen en gebiedsdelen ten behoeve van de behandeling van blootstellingen overeenkomstig Verordening (EU) nr. 575/2013;
 - e) eigen tests uitvoeren op de data van de instelling of de instelling verzoeken om tests op voorstel van de bevoegde autoriteit uit te voeren;
 - f) andere relevante documenten van de instelling toetsen.

Artikel 60

Onderbrengingsmethode en de toepassing daarvan

1. Wanneer de bevoegde autoriteiten de onderbrengingsmethode van de instelling beoordelen overeenkomstig artikel 147 van Verordening (EU) nr. 575/2013, verifiëren zij dat:
 - a) de methode volledig gedocumenteerd is en voldoet aan alle in artikel 147 van Verordening (EU) nr. 575/2013 neergelegde vereisten;
 - b) in de methode rekening wordt gehouden met de in artikel 61 neergelegde volgorde bij onderbrenging;
 - c) in de methode een lijst is opgenomen van de toezicht- en reguleringsvereisten van derde landen die gelijkwaardig worden geacht aan die van de Unie overeenkomstig het uitvoeringsbesluit van de Commissie betreffende de gelijkwaardigheid van de toezicht- en reguleringsvereisten van bepaalde derde landen en gebiedsdelen ten behoeve van de behandeling van blootstellingen overeenkomstig Verordening (EU) nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad (2014/908/EU), als bedoeld in artikel 107, lid 4, artikel 114, lid 7, artikel 115, lid 4, en artikel 116, lid 5, van Verordening (EU) nr. 575/2013, wanneer deze gelijkwaardigheid vereist is voor de onderbrenging van een blootstelling in een bepaalde categorie.
2. Wanneer de bevoegde autoriteiten de toepassing van de in lid 1 genoemde onderbrengingsmethode beoordelen, verifiëren zij dat:
 - a) de procedures voor de data-invoer en datatransformatie in de IT-systemen voldoende robuust zijn om te waarborgen dat elke blootstelling correct in een blootstellingscategorie wordt ondergebracht;
 - b) er voldoende gedetailleerde criteria beschikbaar zijn voor het personeel dat verantwoordelijk is voor het onderbrengen van blootstellingen, om een consequente onderbrenging te verzekeren;

⁽⁷⁾ Uitvoeringsbesluit 2014/908/EU van de Commissie van 12 december 2014 betreffende de gelijkwaardigheid van de toezicht- en reguleringsvereisten van bepaalde derde landen en grondgebieden ten behoeve van de behandeling van blootstellingen overeenkomstig Verordening (EU) nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 359 van 16.12.2014, blz. 155).

- c) de onderbrenging in blootstellingen in aandelen, posten die securitisatieposities vertegenwoordigen en blootstellingen die worden aangemerkt als blootstellingen uit hoofde van gespecialiseerde kredietverlening overeenkomstig artikel 147, lid 8, van Verordening (EU) nr. 575/2013, wordt uitgevoerd door personeel dat op de hoogte is van de voorwaarden en de relevante bijzonderheden van de transactie die bepalend zijn voor de identificatie van deze blootstellingen;
- d) de onderbrenging met behulp van de meest recente data wordt uitgevoerd.

3. Voor blootstellingen met betrekking tot icb's verifiëren de bevoegde autoriteiten dat de instellingen zich tot het uiterste inspannen om de onderliggende blootstellingen onder te brengen in passende blootstellingscategorieën overeenkomstig artikel 152 van Verordening (EU) nr. 575/2013.

Artikel 61

Volgorde bij de onderbrenging

Wanneer de bevoegde autoriteiten beoordelen of de instelling zich bij de onderbrenging van blootstellingen in blootstellingscategorieën aan artikel 147 van Verordening (EU) nr. 575/2013 houdt, verifiëren zij dat de onderbrenging in de volgende volgorde geschiedt:

- a) bij de eerste stap worden de blootstellingen die mogen worden ingedeeld onder blootstellingen in aandelen, posten die securitisatieposities vertegenwoordigen en andere actiefposten die geen kredietverplichting vertegenwoordigen, in deze categorieën ondergebracht overeenkomstig artikel 147, lid 2, punten e), f) en g), van Verordening (EU) nr. 575/2013;
- b) bij de tweede stap worden de blootstellingen die niet zijn ondergebracht overeenkomstig punt a) en die ingedeeld mogen worden onder de categorieën voor blootstellingen met betrekking tot centrale overheden en centrale banken, blootstellingen met betrekking tot instellingen, blootstellingen met betrekking tot ondernemingen of blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen, in deze categorieën ondergebracht overeenkomstig artikel 147, lid 2, punten a), b), c) en d), van Verordening (EU) nr. 575/2013;
- c) bij de derde stap worden de kredietverplichtingen die niet zijn ondergebracht overeenkomstig de punten a) of b), ondergebracht in de categorie blootstellingen met betrekking tot ondernemingen overeenkomstig artikel 147, lid 7, van Verordening (EU) nr. 575/2013.

Artikel 62

Specifieke vereisten voor blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen

1. Wanneer de bevoegde autoriteiten de onderbrenging van blootstellingen onder de categorie blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen beoordelen overeenkomstig artikel 147, lid 5, van Verordening (EU) nr. 575/2013, verifiëren zij dat:

- a) de instelling op basis van duidelijke criteria en op consistente wijze onderscheid maakt tussen blootstellingen die betrekking hebben op natuurlijke personen en blootstellingen op kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's);
- b) voor het monitoren van de naleving van de in artikel 147, lid 5, punt a), ii), van Verordening (EU) nr. 575/2013 neergelegde limiet beschikt de instelling over toereikende procedures en mechanismen voor:
 - i) het identificeren van groepen verbonden cliënten en het aggregeren van relevante blootstellingen die elke instelling en haar moederonderneming en haar dochterondernemingen jegens de groep verbonden cliënten aanhoudt;
 - ii) het beoordelen van gevallen waarin de limiet is overschreden;
 - iii) het waarborgen dat een blootstelling met betrekking tot een kmo waarvoor de limiet is overschreden, zonder verdere vertraging wordt overgebracht naar de categorie blootstellingen met betrekking tot ondernemingen.

2. Wanneer de bevoegde autoriteiten verifiëren dat blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen niet op een even individuele basis worden beheerd als in de categorie blootstellingen met betrekking tot ondernemingen gebeurt in de zin van artikel 147, lid 5, punt c), van Verordening (EU) nr. 575/2013, nemen zij ten minste de volgende onderdelen van het kredietacceptatieproces in aanmerking:

- a) marketing en verkoopactiviteiten;
- b) soort product;
- c) ratingproces;

- d) ratingsysteem;
- e) kredietacceptatieproces;
- f) methoden voor kredietrisicolimitering;
- g) monitoringprocessen;
- h) proces van inning en invordering.

3. Bij de vaststelling of wordt voldaan aan de criteria neergelegd in artikel 147, lid 5, punten c) en d), van Verordening (EU) nr. 575/2013, onderzoeken de bevoegde autoriteiten of de onderbrenging van blootstellingen in overeenstemming is met de bedrijfsonderdelen van de instelling en de wijze waarop deze blootstellingen worden beheerd.

4. De bevoegde autoriteiten verifiëren dat de instelling elke blootstelling onderbrengt in één enkele categorie blootstellingen waarop de desbetreffende correlatiecoëfficiënt van toepassing is overeenkomstig artikel 154, leden 1, 3, en 4, van Verordening (EU) nr. 575/2013:

- a) voor de verificatie van de naleving van artikel 154, lid 4, punten d) en e), van Verordening (EU) nr. 575/2013 verifiëren de bevoegde autoriteiten dat:
 - i) de volatiliteit van de verliespercentages voor gekwalificeerde revolverende blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen laag is in vergelijking met het gemiddelde niveau van hun verliespercentages, door de vergelijking te beoordelen die de instelling heeft gemaakt van de volatiliteit van de verliespercentages voor de portefeuille gekwalificeerde revolverende blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen ten opzichte van andere blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen of van andere benchmarkwaarden;
 - ii) het risicobeheer van de portefeuille gekwalificeerde revolverende blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen strookt met de onderliggende risicokenmerken, met inbegrip van de verliespercentages;
- b) voor de verificatie van de naleving van artikel 154, lid 3, van Verordening (EU) nr. 575/2013 verifiëren de bevoegde autoriteiten dat voor alle blootstellingen waarbij de zekerheden in de vorm van onroerend goed worden gebruikt in de eigen LGD-ramingen overeenkomstig artikel 181, lid 1, punt f), van Verordening (EU) nr. 575/2013, de in artikel 154, lid 3, van Verordening (EU) nr. 575/2013 neergelegde correlatiecoëfficiënt wordt toegekend.

HOOFDSTUK 10

BEOORDELINGSMETHODE VOOR DE BIJ DE BEOORDELING VAN DE KAPITAALTOEREIKENDHEID GEBRUIKTE STRESSTEST

Artikel 63

Algemeen

1. Om de deugdelijkheid te beoordelen van een stresstest die een instelling gebruikt bij de beoordeling van haar kapitaaltoereikendheid overeenkomstig artikel 177 van Verordening (EU) nr. 575/2013, verifiëren de bevoegde autoriteiten alle volgende punten:

- a) de toereikendheid van de gebruikte methoden voor het opzetten van de stresstests, overeenkomstig artikel 64;
- b) de robuustheid van de organisatie van de stresstest, overeenkomstig artikel 65;
- c) de integratie van de stresstests in de processen voor risico- en kapitaalbeheer, overeenkomstig artikel 66.

2. Voor de beoordeling in het kader van lid 1 passen de bevoegde autoriteiten alle volgende methoden toe:

- a) de interne beleidslijnen, methoden en procedures van de instelling voor de opzet en uitvoering van de stresstest toetsen;
- b) de door de instelling behaalde resultaten van de stresstest toetsen;
- c) de rollen en verantwoordelijkheden toetsen van de afdelingen en leidinggevende organen die betrokken zijn bij het opzetten, goedkeuren en uitvoeren van de stresstest;

- d) de toepasselijke notulen toetsen van de interne organen, waaronder het leidinggevend orgaan, of de comités van de instelling;
 - e) de relevante bevindingen van de interne accountantscontrolefunctie of van andere controlefuncties van de instelling toetsen;
 - f) de voortgangsverslagen toetsen over de inspanningen van de instelling om tekortkomingen te verhelpen en tijdens relevante accountantscontroles geconstateerde risico's te beperken;
 - g) schriftelijke verklaringen verkrijgen van of gesprekken voeren met de betrokken medewerkers en directieleden van de instelling.
3. Voor de beoordeling in het kader van lid 1 mogen de bevoegde autoriteiten ook alle volgende aanvullende methoden toepassen:
- a) de functionele documentatie van de voor de stresstest gebruikte IT-systemen toetsen;
 - b) de instelling verzoeken om een doorrekening van de stresstest te maken op basis van alternatieve aannames;
 - c) eigen stresstestberekeningen maken van de data van de instelling voor bepaalde soorten blootstellingen;
 - d) andere relevante documenten van de instelling toetsen.

Artikel 64

Toereikendheid van de voor het opzetten van de stresstests gebruikte methoden

1. Wanneer de bevoegde autoriteiten de toereikendheid beoordelen van de methoden gebruikt voor het opzetten van stresstests die de instelling toepast bij de beoordeling van de kapitaaltoereikendheid overeenkomstig artikel 177 van Verordening (EU) nr. 575/2013, verifiëren zij dat:
- a) de tests zinvol en redelijk voorzichtig zijn en het effect kunnen vaststellen van scenario's waarbij van een zware, maar plausibele recessie wordt uitgegaan, op de totale kapitaalvereisten voor het kredietrisico van de instelling;
 - b) de tests alle wezenlijke IRB-portefeuilles bestrijken;
 - c) de methoden voor zover passend aansluiten bij de methoden die de instelling gebruikt voor stresstests bij interne kapitaalallocatie;
 - d) de documentatie van de stresstestmethode, met inbegrip van interne en externe data en bijdragen in de vorm van deskundigenopinions, gedetailleerd genoeg is voor derden om het rationale voor de gekozen scenario's te kunnen begrijpen en de stresstest te kunnen reproduceren.
2. Voor de beoordeling in het kader van lid 1, punt a), verifiëren de bevoegde autoriteiten dat in de stresstests ten minste de volgende stappen zijn opgenomen:
- a) een vaststelling van de scenario's waarbij van een zware, maar plausibele recessie wordt uitgegaan en de aanpassing overeenkomstig artikel 153, lid 3, van Verordening (EU) nr. 575/2013 van het scenario waarbij van een verslechtering van de kredietkwaliteit van protectiegevers wordt uitgegaan;
 - b) een beoordeling van de gevolgen van vastgestelde scenario's voor de risicoparameters, ratingmigratie, verwachte verliezen en berekening van de eigenvermogensvereisten voor het kredietrisico van de instelling;
 - c) een beoordeling van de toereikendheid van de eigenvermogensvereisten.
3. Wanneer de bevoegde autoriteiten de in lid 2, punt a), genoemde scenario's beoordelen op toereikendheid, verifiëren zij de deugdelijkheid van de volgende methoden:
- a) de methode voor vaststelling van een groep drijvende economische factoren;
 - b) de methode voor het bouwen van stressscenario's, waaronder de hevigheid en de duur ervan en de waarschijnlijkheid dat zij bewaarheid worden;
 - c) de projectiemethode voor het effect van elk scenario op de toepasselijke risicoparameters.

*Artikel 65***Organisatie van het stresstestproces**

Wanneer de bevoegde autoriteiten de robuustheid beoordelen van de organisatie van het stresstestproces dat de instelling toepast bij de beoordeling van de kapitaaltoereikendheid overeenkomstig artikel 177 van Verordening (EU) nr. 575/2013, verifiëren zij dat:

- a) de stresstest geregeld en ten minste één keer per jaar wordt uitgevoerd;
- b) de rollen en verantwoordelijkheden van de met het opzetten en uitvoeren van de stresstest belaste afdeling of afdelingen duidelijk omschreven zijn;
- c) de resultaten van stresstests op een passend leidinggevend niveau worden goedgekeurd en dat de directie tijdig van de resultaten op de hoogte wordt gesteld;
- d) de IT-infrastructuur de uitvoering van stresstests doeltreffend ondersteunt.

*Artikel 66***Integratie van de stresstests in de processen voor risico- en kapitaalbeheer**

Wanneer de bevoegde autoriteiten de integratie van de stresstests in de processen van de instelling voor risico- en kapitaalbeheer beoordelen voor de toepassing van artikel 177 van Verordening (EU) nr. 575/2013, verifiëren zij dat:

- a) de instelling in haar besluitvormingsproces, met name ten aanzien van haar risico- en kapitaalbeheer, rekening houdt met de resultaten van stresstests;
- b) de instelling binnen het proces voor kapitaalbeheer rekening houdt met de resultaten van stresstests, en mogelijke gebeurtenissen of toekomstige veranderingen in de economische omstandigheden met betrekking tot de kapitaalvereisten identificeert.

HOOFDSTUK 11

BEOORDELINGSMETHODE VOOR DE BEREKENING VAN DE EIGENVERMOGENSVEREISTEN*Artikel 67***Algemeen**

1. Om na te gaan of een instelling de eigenvermogensvereisten berekent aan de hand van haar risicoparameters voor verschillende blootstellingscategorieën overeenkomstig artikel 110, leden 2 en 3, artikel 144, lid 1, punt g), en de artikelen 151 tot en met 168 van Verordening (EU) nr. 575/2013, en de krachtens artikel 430 van Verordening (EU) nr. 575/2013 vereiste rapportage kan uitvoeren, verifiëren de bevoegde autoriteiten alle volgende punten:

- a) de betrouwbaarheid van het systeem dat wordt gebruikt voor de berekening van de eigenvermogensvereisten, overeenkomstig artikel 68;
- b) de datakwaliteit, overeenkomstig artikel 69;
- c) de deugdelijke toepassing van de methode en procedures voor de verschillende blootstellingscategorieën, overeenkomstig artikel 70;
- d) de organisatie van het proces voor de berekening van de eigenvermogensvereisten, overeenkomstig artikel 71.

2. Wat groepen betreft, houden de bevoegde autoriteiten voor de beoordeling in het kader van lid 1 rekening met de structuur van de bankgroep en de vastgestelde rollen en verantwoordelijkheden van de moederonderneming en haar dochterondernemingen.

3. Voor de verificatie in het kader van de leden 1 en 2 passen de bevoegde autoriteiten alle volgende methoden toe:
- a) de interne beleidslijnen en procedures toetsen wat betreft het proces voor berekening van de eigenvermogensvereisten, met inbegrip van databronnen, rekenmethoden en toegepaste controles;
 - b) de toepasselijke rollen en verantwoordelijkheden toetsen van de verschillende afdelingen en interne organen die bij de berekening van de eigenvermogensvereisten betrokken zijn;
 - c) de toepasselijke notulen toetsen van de interne organen, waaronder het leidinggevend orgaan, of de comités van de instelling;
 - d) de documentatie van de tests van het rekensysteem toetsen, met inbegrip van de in de tests opgenomen scenario's, alsook de resultaten en goedkeuringen ervan;
 - e) de toepasselijke controleverslagen toetsen, waaronder de resultaten van de afstemming van data die uit verschillende bronnen afkomstig zijn;
 - f) de relevante bevindingen van de interne accountantscontrolefunctie of van andere controlefuncties van de instelling toetsen;
 - g) de voortgangsverslagen toetsen over de inspanningen van de instelling om tekortkomingen te verhelpen en tijdens relevante accountantscontroles geconstateerde risico's te beperken;
 - h) schriftelijke verklaringen verkrijgen van of gesprekken voeren met de betrokken medewerkers en directieleden van de instelling.
4. Voor de beoordeling in het kader van de leden 1 en 2 mogen de bevoegde autoriteiten ook alle volgende aanvullende methoden toepassen:
- a) de functionele documentatie van de voor de berekening van de eigenvermogensvereisten gebruikte IT-systemen toetsen;
 - b) de instelling verzoeken de eigenvermogensvereisten voor bepaalde soorten blootstellingen live te berekenen;
 - c) eigen steekproeven uitvoeren van de berekening van de eigenvermogensvereisten aan de hand van data van de instelling voor bepaalde soorten blootstellingen;
 - d) eigen tests uitvoeren op de data van de instelling of de instelling verzoeken om tests op voorstel van de bevoegde autoriteit uit te voeren;
 - e) andere relevante documenten van de instelling toetsen.

Artikel 68

Betrouwbaarheid van het voor de berekening van de eigenvermogensvereisten gebruikte systeem

Wanneer de bevoegde autoriteiten de betrouwbaarheid beoordelen van het systeem dat wordt gebruikt voor de berekening van de eigenvermogensvereisten als bedoeld in artikel 144, lid 1, punt g), van Verordening (EU) nr. 575/2013, verifiëren zij, afgezien van de vereisten in de artikelen 72 tot en met 75 betreffende de beoordelingsmethode voor het bijhouden van data, dat:

- a) de controletests die de instelling uitvoert om te bevestigen dat de eigenvermogensvereisten worden berekend overeenkomstig de artikelen 151 tot en met 168 van Verordening (EU) nr. 575/2013, volledig zijn;
- b) die controletests betrouwbaar zijn, en met name dat de berekeningen die zijn uitgevoerd in het systeem dat voor de eigenvermogensvereisten wordt gebruikt, aansluiten bij de berekeningen die in een alternatief berekeningsinstrument zijn uitgevoerd;
- c) de instelling de controletests voldoende vaak uitvoert en de tests ten minste plaatsvinden op het moment van implementatie van de algoritmen voor berekening van de eigenvermogensvereisten en in alle overige gevallen waarin wijzigingen worden aangebracht in het systeem.

*Artikel 69***Datakwaliteit**

1. Wanneer de bevoegde autoriteiten de datakwaliteit beoordelen die wordt gehanteerd voor de berekening van de in artikel 144, lid 1, punt g), van Verordening (EU) nr. 575/2013 bedoelde eigenvermogensvereisten, verifiëren zij, afgezien van de vereisten in artikel 73, de door de instelling geïmplementeerde mechanismen en procedures voor het identificeren van de blootstellingswaarden met alle relevante kenmerken, waaronder data met betrekking tot risicoparameters en kredietrisicolimiteringstechnieken. De bevoegde autoriteiten verifiëren dat:

- a) de risicoparameters volledig zijn, ook in gevallen waarbij ontbrekende parameters worden vervangen door standaardwaarden, en dat, voor zover een dergelijke vervanging heeft plaatsgevonden, daarbij voorzichtigheid wordt betracht en de vervanging wordt onderbouwd en gedocumenteerd;
- b) het bereik van de parameterwaarden in overeenstemming is met de regulerings- en minimumwaarden bepaald in de artikelen 160 tot en met 164 van Verordening (EU) nr. 575/2013;
- c) de data die bij de berekening van de eigenvermogensvereisten worden gebruikt, aansluiten bij de data die bij andere interne processen worden gebruikt;
- d) de toepassing van risicoparameters in overeenstemming is met de blootstellingskenmerken, en met name dat de ondergebrachte LGD nauwkeurig is en aansluit bij het soort blootstelling en zekerheid dat wordt gebruikt om de blootstelling te dekken overeenkomstig artikel 164 en artikel 230, lid 2, van Verordening (EU) nr. 575/2013;
- e) de berekening van de blootstellingswaarde klopt, en met name dat de verrekeningsovereenkomsten en de indeling van posten buiten de balanstelling worden toegepast overeenkomstig artikel 166 van Verordening (EU) nr. 575/2013;
- f) wanneer de PD/LGD-methode wordt toegepast voor blootstellingen in aandelen, de blootstellingen juist ingedeeld en de risicoparameters correct toegepast worden overeenkomstig artikel 165 van Verordening (EU) nr. 575/2013.

2. Wanneer de bevoegde autoriteiten beoordelen of de voor de berekening van de eigenvermogensvereisten gebruikte data aansluiten bij de voor interne doeleinden gebruikte data overeenkomstig de artikelen 18 tot en met 22 betreffende de beoordelingsmethode voor de gebruikstest en ervaringstest, verifiëren zij dat:

- a) er is voorzien in toereikende controle- en afstemmingsmechanismen om te verzekeren dat de waarden van de bij de berekening van de eigenvermogensvereisten gebruikte risicoparameters aansluiten bij de waarde van de parameters die voor interne doeleinden worden gebruikt;
- b) er is voorzien in toereikende controle- en afstemmingsmechanismen om te verzekeren dat de waarden van blootstellingen waarvoor de eigenvermogensvereisten worden berekend, aansluiten bij de boekhoudkundige gegevens;
- c) de berekening van de eigenvermogensvereisten voor alle blootstellingen die zijn opgenomen in het grootboek van de instelling, volledig is, en dat de uitsplitsing tussen blootstellingen volgens de IRB-benadering en volgens de standaardbenadering in overeenstemming is met de artikelen 148 en 150 van Verordening (EU) nr. 575/2013.

*Artikel 70***Deugdelijke uitvoering van de methode en procedures voor de verschillende blootstellingscategorieën**

Wanneer de bevoegde autoriteiten beoordelen of de methode en procedures voor de berekening van de in artikel 144, lid 1, punt g), van Verordening (EU) nr. 575/2013 genoemde eigenvermogensvereisten, deugdelijk zijn uitgevoerd voor verschillende blootstellingscategorieën, verifiëren zij dat:

- a) de formule voor de berekening van het risicogewicht correct wordt toegepast overeenkomstig de artikelen 153 en 154 van Verordening (EU) nr. 575/2013, met inachtneming van de onderbrenging van de blootstellingen in blootstellingscategorieën;
- b) de correlatiecoëfficiënt wordt berekend op basis van de kenmerken van de blootstellingen, en met name dat de parameter voor totale verkopen wordt toegepast op basis van geconsolideerde financiële informatie;

- c) voor zover de risicogewogen post wordt aangepast overeenkomstig artikel 153, lid 3, van Verordening (EU) nr. 575/2013, de aanpassing berust op alle volgende overwegingen:
- i) de informatie over de PD van de protectiegever wordt correct toegepast;
 - ii) de PD van de protectiegever wordt geraamd aan de hand van het ratingsysteem dat de bevoegde autoriteiten hebben goedgekeurd in het kader van de IRB-benadering;
- d) de looptijdparameter correct wordt berekend, en met name:
- i) dat de afloopdatum van de faciliteit wordt gebruikt voor de berekening van de looptijdparameter overeenkomstig artikel 162, lid 2, punt f), van Verordening (EU) nr. 575/2013;
 - ii) dat in gevallen waarin de looptijdparameter korter is dan één jaar, dit voldoende wordt onderbouwd en gedocumenteerd voor de toepassing van artikel 162, leden 1, 2 en 3, van Verordening (EU) nr. 575/2013;
- e) de ondergrenzen voor de naar blootstelling gewogen gemiddelde LGD voor door niet-zakelijk en zakelijk onroerend goed gedekte blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen, waarvoor een centrale overheid geen garantie heeft afgegeven, zoals neergelegd in artikel 164, leden 4 en 5, van Verordening (EU) nr. 575/2013, worden berekend op het geaggregeerde niveau van alle blootstellingen met betrekking tot particulieren en kleine partijen die zijn gedekt door, respectievelijk, niet-zakelijk onroerend goed en zakelijk onroerend goed, en dat, voor zover de naar blootstelling gewogen gemiddelde LGD op geaggregeerd niveau onder de respectievelijke ondergrenzen ligt, de instelling consequent in de tijd de toepasselijke aanpassingen verricht;
- f) de verschillende benaderingen voor verschillende aandelenportefeuilles, indien de instelling zelf verschillende benaderingen hanteert voor intern risicobeheer overeenkomstig artikel 155 van Verordening (EU) nr. 575/2013, correct worden toegepast, en met name dat de keuze van de benadering:
- i) niet leidt tot onderwaardering van de eigenvermogensvereisten;
 - ii) consequent wordt gemaakt, ook in de tijd;
 - iii) wordt gerechtvaardigd op basis van interne risicobeheerpraktijken;
- g) wanneer de eenvoudige benadering van het gemiddelde risicogewicht wordt gehanteerd overeenkomstig artikel 155, lid 2, van Verordening (EU) nr. 575/2013, de risicogewichten correct worden toegepast, en met name dat het risicogewicht van 190 % alleen wordt toegepast voor voldoende gespreide portefeuilles, voor zover de instelling heeft aangetoond dat het risico als gevolg van de portefeuillediversificatie aanmerkelijk is verminderd ten opzichte van het risico van afzonderlijke blootstellingen in de portefeuille;
- h) het verschil tussen verwachte verliezen en kredietrisicoaanpassingen, aanvullende waardeaanpassingen en andere eigenvermogensverlagingen overeenkomstig artikel 159 van Verordening (EU) nr. 575/2013 correct wordt berekend, en met name:
- i) dat de berekening afzonderlijk wordt uitgevoerd voor de portefeuille van blootstellingen ten aanzien waarvan zich een wanbetaling heeft voorgedaan, en de portefeuille van blootstellingen waarbij geen sprake is van wanbetaling;
 - ii) indien de voor de portefeuille van blootstellingen ten aanzien waarvan zich een wanbetaling heeft voorgedaan, uitgevoerde berekening tot een negatief bedrag leidt, dat dit bedrag niet wordt gebruikt voor verrekening met de positieve bedragen die de uitkomst zijn van de berekening voor de portefeuille met blootstellingen waarbij geen sprake is van wanbetaling;
 - iii) dat de berekening wordt uitgevoerd vóór aftrek van belastingeffecten;
- i) de verschillende benaderingen voor de behandeling van blootstellingen in de vorm van rechten van deelneming of aandelen in instellingen voor collectieve belegging (icb's) correct worden toegepast, en met name:
- i) dat de instelling correct onderscheid maakt tussen blootstellingen in icb's die zijn onderworpen aan de doorkijkbenadering zoals beschreven in artikel 152, leden 1 en 2, van Verordening (EU) nr. 575/2013, en andere blootstellingen in icb's;
 - ii) dat de blootstellingen in icb's die worden behandeld overeenkomstig artikel 152, lid 1 of 2, van Verordening (EU) nr. 575/2013, voldoen aan de toelaatbaarheidscriteria van artikel 132, lid 3, van die verordening;

- iii) indien de instelling de in artikel 152, lid 4, van Verordening (EU) nr. 575/2013 neergelegde benadering gebruikt voor de berekening van de gemiddelde risicogewogen posten:
- dat de deugdelijkheid van de berekening door een externe accountant wordt bevestigd;
 - dat de in artikel 152, lid 2, punt b), i) en ii), van Verordening (EU) nr. 575/2013 vastgestelde vermenigvuldigingsfactoren correct worden toegepast;
 - indien de instelling voor de berekening van de risicogewogen posten een beroep doet op een derde, dat de derde voldoet aan de vereisten van artikel 152, lid 4, punten a) en b), van Verordening (EU) nr. 575/2013.

Artikel 71

Organisatie van het proces voor de berekening van de eigenvermogensvereisten

Wanneer de bevoegde autoriteiten de deugdelijkheid beoordelen van het proces voor de berekening van de in artikel 144, lid 1, punt g), van Verordening (EU) nr. 575/2013 bedoelde eigenvermogensvereisten, verifiëren zij dat:

- a) de toewijzing van verantwoordelijkheden van de met de controle en het beheer van het berekeningsproces belaste afdeling of afdelingen, in het bijzonder de toewijzing van verantwoordelijkheden voor de specifieke controles die in elke stap van het berekeningsproces moeten worden uitgevoerd, duidelijk wordt omschreven;
- b) relevante procedures, waaronder back-upprocedures, ervoor zorgen dat de berekening van de eigenvermogensvereisten wordt uitgevoerd overeenkomstig artikel 430 van Verordening (EU) nr. 575/2013;
- c) alle inputdata, waaronder de waarden van de risicoparameters en vorige versies van het systeem, worden opgeslagen zodat de berekening van de eigenvermogensvereisten kan worden gereproduceerd;
- d) de resultaten van de berekening op een passend leidendgevend niveau worden goedgekeurd en dat de directie van mogelijke fouten en onvolkomenheden in de berekening en de maatregelen op de hoogte wordt gesteld.

HOOFDSTUK 12

BEOORDELINGSMETHODE VOOR HET BIJHOUDEN VAN DATA

Artikel 72

Algemeen

1. Wanneer de bevoegde autoriteiten beoordelen of wordt voldaan aan de in artikel 144, lid 1, punt d), en artikel 176, van Verordening (EU) nr. 575/2013 neergelegde vereisten voor het bijhouden van data, evalueren zij:
 - a) de kwaliteit van de interne data, externe data of datapools, alsook het proces voor het beheer van de datakwaliteit overeenkomstig artikel 73;
 - b) de documentatie en rapportage van de data, overeenkomstig artikel 74;
 - c) de toepasselijke IT-infrastructuur, overeenkomstig artikel 75.
2. Voor de beoordeling in het kader van lid 1 passen de bevoegde autoriteiten alle volgende methoden toe:
 - a) de beleidslijnen, methoden en procedures voor het beheer van de datakwaliteit toetsen die relevant zijn voor de data die bij de IRB-benadering worden gebruikt;
 - b) toepasselijke rapporten over de datakwaliteit toetsen, alsmede de daarin vermelde conclusies, bevindingen en aanbevelingen;

- c) de beleidslijnen voor de IT-infrastructuur en de procedures voor het beheer van de IT-systemen toetsen, met inbegrip van de beleidslijnen voor calamiteitenplanning die van toepassing zijn op de voor de IRB-benadering gebruikte IT-systemen;
 - d) de toepasselijke notulen toetsen van de interne organen van de instelling, waaronder het leidinggevend orgaan, of van de comités;
 - e) de relevante bevindingen van de interne accountantscontrolefunctie of van andere controlefuncties van de instelling toetsen;
 - f) de voortgangsverslagen toetsen over de inspanningen van de instelling om tekortkomingen te verhelpen en tijdens relevante accountantscontroles geconstateerde risico's te beperken;
 - g) schriftelijke verklaringen verkrijgen van of gesprekken voeren met de betrokken medewerkers en directieleden van de instelling.
3. Voor de beoordeling in het kader van lid 1 mogen de bevoegde autoriteiten ook alle volgende aanvullende methoden toepassen:
- a) eigen tests uitvoeren op de data van de instelling of de instelling verzoeken om tests op voorstel van de bevoegde autoriteit uit te voeren;
 - b) andere relevante documenten van de instelling toetsen.

Artikel 73

Datakwaliteit

1. Wanneer de bevoegde autoriteiten de kwaliteit beoordelen van de interne data, externe data of datapools die noodzakelijk zijn om het kredietrisico effectief te meten en te beheren overeenkomstig artikel 144, lid 1, punt d), en artikel 176 van Verordening (EU) nr. 575/2013, verifiëren zij:
- a) de volledigheid van de waarden in de kenmerken die zij nodig hebben;
 - b) de nauwkeurigheid van de data, die waarborgt dat de data wezenlijk vrij van fouten zijn;
 - c) de consistentie van de data, die waarborgt dat een bepaalde dataset kan worden gematched met verschillende databronnen van de instelling;
 - d) de actualiteit van de datawaarden, die waarborgt dat de data actueel zijn;
 - e) de uniciteit van de data, die waarborgt dat bij geaggregeerde data geen duplicering heeft plaatsgevonden als gevolg van filters of andere omzettingen van brondata;
 - f) de validiteit van de data, die waarborgt dat de data berusten op een toereikend indelingssysteem, strikt genoeg om aanvaarding af te dwingen;
 - g) de traceerbaarheid van de data, die waarborgt dat de geschiedenis, verwerking en locatie van de onderzochte data eenvoudig kunnen worden getraceerd.
2. Wanneer de bevoegde autoriteiten het proces voor het beheer van de datakwaliteit beoordelen, verifiëren zij dat:
- a) er in al het volgende is voorzien:
 - i) toereikende normen voor de datakwaliteit waarin de doelstellingen en het algemene bereik van het proces voor het beheer van de datakwaliteit worden bepaald;
 - ii) toereikende beleidslijnen, normen en procedures voor verzameling, opslag, migratie, actualisering en gebruik van data;
 - iii) een praktijk om het proces voor het beheer van de datakwaliteit voortdurend bij te werken en te verbeteren;
 - iv) een reeks van criteria en procedures om vast te stellen of er aan de normen voor datakwaliteit wordt voldaan, en met name de algemene criteria en het algemene proces voor de afstemming van data tussen en binnen systemen, waaronder tussen boekhoudkundige en op interne ratings gebaseerde data;
 - v) toereikende processen voor het intern beoordelen en voortdurend verbeteren van de datakwaliteit, waaronder het uitbrengen van interne aanbevelingen om problemen aan te pakken op gebieden die verbetering behoeven, en de uitvoering van deze aanbevelingen met prioriteit naargelang het belang ervan, en met name het proces voor het omgaan met wezenlijke discrepanties die zich bij de reconciliatie van data voordoen;

- b) het proces voor de verzameling van data voldoende onafhankelijk is van het proces voor het beheer van de datakwaliteit en in voorkomend geval gescheiden is van organisatiestructuur en personeel.

Artikel 74

Documenteren en rapporteren van data

1. Wanneer de bevoegde autoriteiten het documenteren van data beoordelen, noodzakelijk om het kredietrisico effectief te meten en te beheren overeenkomstig artikel 144, lid 1, punt d), en artikel 176, van Verordening (EU) nr. 575/2013, verifiëren zij:

- a) de specificatie van de set van databases, en met name:
- i) de overzichtskaart van de databases betrokken bij de rekensystemen die voor de IRB-benadering worden gebruikt;
 - ii) de relevante databronnen;
 - iii) de relevante processen voor extractie en transformatie van data en de daarbij gehanteerde criteria;
 - iv) de toepasselijke functionele specificatie van de databases, met inbegrip van hun omvang, datum waarop deze gebouwd zijn, data dictionaries voor omschrijving van de inhoud van de velden en de verschillende in de velden ingevoerde waarden, met duidelijke definities van data-items;
 - v) de toepasselijke technische specificatie van de databases, waaronder het soort database, tabellen, databasebeheersysteem en databasearchitectuur, en de bij elke gestandaardiseerde datamodelleringsnotatie gegeven datamodellen;
 - vi) de relevante werkstromen en procedures in verband met de verzameling en opslag van data;
- b) het beleid voor datamanagement en de toewijzing van verantwoordelijkheden, waaronder gebruikersprofielen en eigenaren van de data;
- c) de transparantie, toegankelijkheid en consistentie van de binnen het raamwerk voor databeheer uitgevoerde controles.

2. Wanneer de bevoegde autoriteiten de datarapportage beoordelen, verifiëren zij met name dat de datarapportage:

- a) de reikwijdte van de rapporten of evaluaties aangeeft, alsook de bevindingen en, voor zover van toepassing, de aanbevelingen om geconstateerde zwakke punten of tekortkomingen aan te pakken;
- b) met gepaste regelmaat wordt meegedeeld aan de directie en het leidinggevend orgaan van de instelling, en dat het niveau waarop de ontvanger van de datarapportage actief is, in overeenstemming is met de organisatiestructuur van de instelling, met het soort informatie en met het belang van de informatie;
- c) regelmatig en in voorkomend geval ook op ad-hocbasis wordt verricht;
- d) afdoende bewijst dat de instelling de aanbevelingen voldoende ter harte neemt en naar behoren uitvoert.

Artikel 75

IT-infrastructuur

1. Bij de beoordeling van de architectuur van de IT-systemen die van belang zijn voor de ratingsystemen van de instelling en voor het gebruik van de IRB-benadering overeenkomstig artikel 144 van Verordening (EU) nr. 575/2013, verifiëren de bevoegde autoriteiten:

- a) de architectuur van de IT-systemen met inbegrip van alle applicaties, bijbehorende interfaces en interacties;
- b) een dataflowdiagram dat een overzicht geeft van de belangrijkste applicaties, databases en IT-componenten die betrokken zijn bij het gebruik van de IRB-benadering en verband houden met ratingsystemen;

- c) de onderbrenging van de eigenaren van IT-systemen;
 - d) de capaciteit, schaalbaarheid en efficiëntie van de IT-systemen;
 - e) de handboeken van de IT-systemen en databases.
2. Bij de beoordeling van de deugdelijkheid, veiligheid en beveiliging van de IT-infrastructuur die van belang is voor de ratingsystemen van de instelling en voor het gebruik van de IRB-benadering, verifiëren de bevoegde autoriteiten dat:
- a) de IT-infrastructuur de gewone en buitengewone processen van een instelling tijdig, automatisch en flexibel kan ondersteunen;
 - b) het risico op storingen in de IT-infrastructuur ("uitval"), het risico dat data verloren gaan en het risico op onjuiste evaluaties ("fouten") voldoende worden aangepakt;
 - c) de IT-infrastructuur afdoende wordt beschermd tegen diefstal, fraude, manipulatie of sabotage van data of systemen door kwaadwillende insiders of outsiders.
3. Bij de beoordeling van de robuustheid van de IT-infrastructuur die van belang is voor de ratingsystemen van de instelling en voor het gebruik van de IRB-benadering, verifiëren de bevoegde autoriteiten dat:
- a) er back-upprocedures voor de IT-systemen, data en documentatie zijn geïmplementeerd en dat deze procedures periodiek worden getest;
 - b) er voor cruciale IT-systemen actieplannen voor continuïteit zijn geïmplementeerd;
 - c) er herstelprocedures zijn vastgesteld voor IT-systemen bij uitval en dat deze procedures periodiek worden getest;
 - d) het beheer van IT-systeemgebruikers strookt met de toepasselijke beleidslijnen en procedures van de instelling;
 - e) er voor cruciale IT-systemen audittrails worden geïmplementeerd;
 - f) het beheer van wijzigingen in IT-systemen toereikend is en de monitoring van wijzigingen alle IT-systemen bestrijkt.
4. Bij de beoordeling of de IT-infrastructuur die van belang is voor de ratingsystemen van de instelling en voor het gebruik van de IRB-benadering, zowel regelmatig als op ad-hocbasis wordt getoetst, verifiëren de bevoegde autoriteiten dat:
- a) regelmatige monitoring en ad-hoctoetsingen leiden tot aanbevelingen om zwakke punten en tekortkomingen aan te pakken, indien deze worden vastgesteld;
 - b) de directie en het leidinggevend orgaan van de instelling in kennis worden gesteld van de in punt a) bedoelde bevindingen en aanbevelingen;
 - c) er afdoende bewijs is dat de instelling de aanbevelingen naar behoren oppakt en uitvoert.

HOOFDSTUK 13

METHODE VOOR DE BEOORDELING VAN INTERNE MODELLEN VOOR BLOOTSTELLINGEN IN AANDELEN

Artikel 76

Algemeen

1. Wanneer de bevoegde autoriteiten beoordelen of een instelling in staat is om het interne model voor blootstellingen in aandelen te ontwikkelen en te valideren en om elke blootstelling onder te brengen binnen het toepassingsbereik van een internemodellenbenadering voor blootstellingen in aandelen als voorgeschreven bij artikel 144, lid 1, punten f) en h), en de artikelen 186, 187 en 188 van Verordening (EU) nr. 575/2013, evalueren zij:
- a) de toereikendheid van de gebruikte data, overeenkomstig artikel 77;
 - b) de toereikendheid van de modellen, overeenkomstig artikel 78;

- c) de volledigheid van het stresstestprogramma, overeenkomstig artikel 79;
 - d) de integriteit van het model en modelleringsproces, overeenkomstig artikel 80;
 - e) de toereikendheid van de onderbrenging van blootstellingen onder de internemodellenbenadering, overeenkomstig artikel 81;
 - f) de toereikendheid van de validatiefunctie, overeenkomstig artikel 82.
2. Voor de evaluatie in het kader van lid 1 passen de bevoegde autoriteiten alle volgende methoden toe:
- a) de toepasselijke interne beleidslijnen en procedures van de instelling toetsen;
 - b) toetsen van de technische documentatie van de instelling over de methode en het proces voor de ontwikkeling van het interne model voor blootstellingen in aandelen;
 - c) de betrokken handboeken, methoden en processen voor ontwikkeling toetsen en beproeven;
 - d) toetsen van de rollen en verantwoordelijkheden van de verschillende afdelingen en interne organen die betrokken zijn bij het opzetten, valideren en toepassen van het interne model voor blootstellingen in aandelen;
 - e) de toepasselijke notulen toetsen van de interne organen, waaronder het leidinggevend orgaan, of de comités van de instelling;
 - f) de relevante rapporten toetsen over de werking van de interne modellen voor blootstellingen in aandelen en de aanbevelingen van de afdeling kredietrisicobeheersing, de functies voor validatie en interne accountantscontrole of een andere controlefunctie van de instelling;
 - g) de toepasselijke voortgangsverslagen toetsen over de inspanningen van de instelling om tekortkomingen te verhelpen en tijdens monitoring, validaties en accountantscontroles vastgestelde risico's te beperken;
 - h) schriftelijke verklaringen verkrijgen van of gesprekken voeren met de betrokken medewerkers en directieleden van de instelling.
3. Voor de evaluatie in het kader van lid 1 mogen de bevoegde autoriteiten ook alle volgende aanvullende methoden toepassen:
- a) data die in het proces voor de ontwikkeling van interne modellen voor blootstellingen in aandelen worden gebruikt, opvragen en analyseren;
 - b) eigen Value at Risk-ramingen maken of die van de instelling reproduceren en daarbij gebruikmaken van de toepasselijke data die de instelling heeft verstrekt;
 - c) verzoeken om aanvullende documentatie of analyse die de methodologische keuzes en de verkregen resultaten onderbouwen;
 - d) de functionele documentatie van de voor de Value at Risk-berekening gebruikte IT-systemen toetsen;
 - e) andere relevante documenten van de instelling toetsen.

Artikel 77

Toereikendheid van de data

Wanneer de bevoegde autoriteiten de toereikendheid beoordelen van de data die zijn gebruikt om de werkelijke rendementsspreiding met betrekking tot blootstellingen in aandelen weer te geven overeenkomstig artikel 186 van Verordening (EU) nr. 575/2013, verifiëren zij dat:

- a) de data het risicoprofiel van de specifieke blootstellingen in aandelen van de instelling weergeven;
- b) de data dermate toereikend zijn dat zij statistisch betrouwbare verliesramingen opleveren, of adequaat zijn aangepast om voldoende realistische en voorzichtige modeloutputs te verkrijgen;
- c) de gebruikte data afkomstig zijn van externe bronnen of, bij gebruik van interne data, deze onafhankelijk worden getoetst door een desbetreffende controlefunctie van de instelling;

- d) de data de langst beschikbare periode weerspiegelen om te komen tot een voorzichtige raming van de potentiële verliezen over een relevante markt- of conjunctuurcyclus op lange termijn, en met name de periode omvatten van significante financiële spanningen die relevant waren voor de portefeuille van de instelling;
- e) bij toepassing van data met een kortere tijdshorizon die in kwartaaldata worden omgezet, de omzettingsprocedure berust op empirische gegevens en op een goed doordachte en in documentatie vastgelegde benadering waarbij voorzichtig en consistent in de tijd te werk wordt gegaan;
- f) de langste tijdshorizon wordt gekozen die de raming van het 99-percentiel met niet-overlappende waarnemingen mogelijk maakt.

Artikel 78

Toereikendheid van de modellen

Wanneer de bevoegde autoriteiten de toereikendheid beoordelen van de modellen die zijn gebruikt ten behoeve van de raming van spreidingen van aandelenrendementen voor de berekening van de eigenvermogensvereisten overeenkomstig artikel 186 van Verordening (EU) nr. 575/2013, verifiëren zij dat:

- a) het model aansluit bij het risicoprofiel en de complexiteit van de aandelenportefeuille van een instelling, en dat, indien de instelling deelnemingen van betekenis bezit met sterk non-lineaire waarden, het model op adequate wijze daarmee rekening houdt;
- b) de koppeling van afzonderlijke posities aan indicatoren, marktindexen en risicofactoren aannemelijk, intuïtief en conceptueel solide is;
- c) de geselecteerde risicofactoren geschikt zijn en daadwerkelijk zowel algemene als specifieke risico's bestrijken;
- d) het model de historische koersvariatie afdoende verklaart;
- e) het model rekening houdt zowel met de omvang van potentiële concentraties als met veranderingen in de samenstelling van die concentraties.

Artikel 79

Volledigheid van het stresstestprogramma

1. Bij de beoordeling van de volledigheid van het bij artikel 186, punt g), van Verordening (EU) nr. 575/2013 voorgeschreven stresstestprogramma, verifiëren de bevoegde autoriteiten dat de instelling verliesramingen onder alternatieve ongunstige scenario's kan bieden en dat deze scenario's verschillen van de scenario's die het interne model toepast, maar nog steeds waarschijnlijk bewaarheid zullen worden.

2. Voor de beoordeling in het kader van lid 1 verifiëren de bevoegde autoriteiten dat:

- a) de alternatieve ongunstige scenario's van belang zijn voor de specifieke deelnemingen van de instelling, aanzienlijke verliezen voor de instelling weerspiegelen en effecten in aanmerking nemen die niet tot uitdrukking komen in de resultaten van het model;
- b) de resultaten van het model onder de alternatieve ongunstige scenario's worden toegepast bij het beheer van de werkelijke risico's voor de aandelenportefeuille en periodiek worden gerapporteerd aan de directie;
- c) de alternatieve ongunstige scenario's periodiek worden getoetst en bijgewerkt.

Artikel 80

Integriteit van het model en het modelleringsproces

1. Bij de beoordeling van de integriteit van de modellen en het modelleringsproces, voorgeschreven bij artikel 187 van Verordening (EU) nr. 575/2013, verifiëren de bevoegde autoriteiten dat:

- a) het interne model volledig is geïntegreerd in het beheer van de aandelenportefeuille buiten het handelsboek, de algemene managementinformatiesystemen van de instelling en de risicobeheerinfrastructuur van de instelling, en wordt gebruikt voor de bewaking van de beleggingsgrenzen en de risico's verbonden aan blootstellingen in aandelen;

- b) de modelleringsafdeling competent is en functioneel onafhankelijk van de voor het beheer van de afzonderlijke beleggingen verantwoordelijke afdeling.
2. Voor de beoordeling in het kader van lid 1, punt a), verifiëren de bevoegde autoriteiten dat:
- a) het leidinggevend orgaan en de directie van de instelling actief betrokken zijn bij het proces van risicobeheersing, in de zin dat zij een aantal beleggingsgrenzen hebben goedgekeurd die gebaseerd zijn op, onder andere, de resultaten van het interne model;
- b) de rapporten die de afdeling risicobeheersing opstelt, worden beoordeeld door een managementechelon dat voldoende bevoegdheden heeft om een vermindering van de ingenomen posities of van de totale risicoblootstelling van de instelling op te leggen;
- c) er voorzien is in actieplannen voor crisissituaties op de markten die gevolgen hebben binnen het toepassingsgebied van het model, en dat in deze plannen de gebeurtenissen worden beschreven die deze situaties in gang zetten alsmede de geplande acties.
3. Voor de beoordeling in het kader van lid 1, punt b), verifiëren de bevoegde autoriteiten dat:
- a) het personeel en de directie die voor de modelleringsafdeling verantwoordelijk zijn, geen taken uitvoeren die verband houden met het beheer van de afzonderlijke beleggingen;
- b) de directieleden van modelleringsafdelingen en van voor het beheer van de afzonderlijke beleggingen verantwoordelijke afdelingen verschillende rapportagelijnen hebben op het niveau van het leidinggevend orgaan van de instelling of het door dit orgaan aanwezen comité;
- c) de beloning van de voor de modelleringsafdeling verantwoordelijke medewerkers en directie niet gekoppeld is aan de uitvoering van taken die verband houden met het beheer van de afzonderlijke beleggingen.

Artikel 81

Toereikendheid van de onderbrenging van blootstellingen onder de internemodellenbenadering

Wanneer de bevoegde autoriteiten de toereikendheid van de onderbrenging van elke blootstelling in het toepassingsgebied van een benadering voor blootstellingen in aandelen onder de internemodellenbenadering beoordelen overeenkomstig artikel 144, lid 1, punt h), van Verordening (EU) nr. 575/2013, evalueren zij de definities, processen en criteria voor de onderbrenging of toetsing van de onderbrenging.

Artikel 82

Toereikendheid van de validatiefunctie

Wanneer de bevoegde autoriteiten de toereikendheid van de validatiefunctie beoordelen met betrekking tot de in artikel 144, lid 1, punt f), en artikel 188 van Verordening (EU) nr. 575/2013 neergelegde vereisten, passen zij de artikelen 10 tot en met 13 toe en verifiëren zij dat:

- a) de instelling ten minste elk kwartaal het eerste percentiel van de feitelijke rendementen op aandelen vergelijkt met de modelramingen;
- b) de bij de in punt a) genoemde vergelijking een waarnemingsperiode wordt gehanteerd die gelijk is aan ten minste één jaar, en een tijdshorizon die de berekening mogelijk maakt van het eerste percentiel op basis van niet-overlappende waarnemingen;
- c) indien het percentage van de waarnemingen onder het geraamde eerste percentiel van de rendementen op aandelen hoger is dan 1 %, dit naar behoren wordt gerechtvaardigd en toepasselijke corrigerende maatregelen worden genomen door de instelling.

HOOFDSTUK 14

BEOORDELINGSMETHODE VOOR HET BEHEER VAN WIJZIGINGEN IN RATINGSYSTEMEN*Artikel 83***Algemeen**

1. Om te beoordelen of een instelling voldoet aan de vereisten voor het beheer van wijzigingen — en het documenteren van wijzigingen — binnen het toepassingsgebied van een ratingsysteem of binnen het toepassingsgebied van een internemodellenbenadering voor blootstellingen in aandelen, en van wijzigingen in de ratingsystemen of internemodellenbenadering voor blootstellingen in aandelen overeenkomstig artikel 143, leden 3 en 4, en artikel 175, lid 2, van Verordening (EU) nr. 575/2013, verifiëren de bevoegde autoriteiten dat het beleid van de instelling met betrekking tot dergelijke wijzigingen (“wijzigingsbeleid”) naar behoren uitgevoerd en voldoet aan de vereisten van de artikelen 2 tot en met 5, artikel 8 van en bijlage I bij Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 529/2014.
2. Voor de beoordeling in het kader van lid 1 passen de bevoegde autoriteiten alle volgende methoden toe:
 - a) het wijzigingsbeleid van de instelling toetsen;
 - b) de toepasselijke notulen toetsen van de interne organen van de instelling, waaronder het leidinggevend orgaan, het comité voor modellen of andere comités;
 - c) de relevante rapporten toetsen over het beheer van wijzigingen in de ratingsystemen en de aanbevelingen van de afdeling kredietrisicobeheersing, de functies voor validatie en interne accountantscontrole of een andere controlefunctie van de instelling;
 - d) de toepasselijke voortgangsverslagen toetsen over de inspanningen van de instelling om tekortkomingen te verhelpen en tijdens monitoring, validaties en accountantscontroles vastgestelde risico's te beperken;
 - e) schriftelijke verklaringen verkrijgen van of gesprekken voeren met de betrokken medewerkers en directie van de instelling.
3. Voor de beoordeling in het kader van lid 1 mogen de bevoegde autoriteiten ook andere relevante documenten van de instelling toetsen.

*Artikel 84***Inhoud van het wijzigingsbeleid**

Wanneer de bevoegde autoriteiten het wijzigingsbeleid van een instelling beoordelen, verifiëren zij dat met het wijzigingsbeleid de vereisten van Verordening (EU) nr. 575/2013 en de criteria die zijn neergelegd in de artikelen 1 tot en met 5, en artikel 8 van, en bijlage I, bij Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 529/2014, worden toegepast, en dat het beleid voorziet in de praktische toepassing van deze vereisten en criteria met inachtneming van:

- a) verantwoordelijkheden, rapportagelijnen en procedures voor interne goedkeuring van wijzigingen, rekening houdende met de organisatorische kenmerken en de bijzondere kenmerken van de benadering van de instelling;
- b) definities, methoden en, voor zover van toepassing, maatstaven voor de indeling van wijzigingen;
- c) procedures voor identificatie en monitoring van wijzigingen en voor kennisgeving en aanvragen voor toestemming aan de bevoegde autoriteiten;
- d) procedures voor uitvoering van wijzigingen en de documentatie ervan.

HOOFDSTUK 15

SLOTBEPALING

*Artikel 85***Inwerkingtreding**

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 20 oktober 2021.

Voor de Commissie
De voorzitter
Ursula VON DER LEYEN
